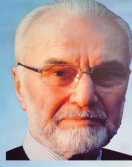
GÖNÜLDEN
ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER

(KİTAP - 160-28)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (160-28)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ
"İZ-TERZİ BABA"

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(KİTAP-160-28)

İRFAN SOFRASI

NECDET ARDIÇ

TASAVVUF SERİSİ

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(160-28)

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollarını yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekrarları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir. Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim. Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşeallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ

SORU: KEHF SURESİ 22. AYETİ HAKKIN DA. ESHAB-I KEHF.

CD-13-

عُوذُبِاللَّه مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bu gün 12/05/2017 Cuma günü öğleden sonra arkadaşlarla kardeşlerle küçük bir sohbet yapalım dedik bu sohbet için bir sorusu olan kardeşimiz var evvela sorusunu buyursunlar bizde sonra devam edelim inşeallah.

Soru: Hocam Kehf Suresi 22. Ayetinde Allahüteala peygamber efendimize hitaben mağara ehli için diyor ki.

"İnsanlardan bazıları karanlıkta taş atar gibi mağara ehli üç kişidir, dördüncüsü köpekleridir, bazıları da beş kişidir altıncısı köpekleridir, bazıları da yedi kişidir sekizincisi köpekleridir diyorlar deki bunların gerçek sayısını rabbin bilir insanlardan onların sayısını bilenler azdır, sen bu konuda bir şey sorma ve kimseyle de tartışma" diyor.

Biz bu ayeti okuduğumuz zaman Peygamber efendimize gelen hitap aynı zaman da bize de midir? yani bu konuda kimseye bir şey sormayacak mıyız, eğer buna ruhsat varsa sorabileceksek buradaki mağara ehli için üç kişidir, beş kişidir, yedi kişidir denmesindeki hikmet ne olabilir?

Cevap: Evet teşekkür ederiz gerçekten üzerinde durulması gereken bir konudur, biz Müslümanlar olarak ne yazık ki sadece meseleleri okuyup geçiveriyoruz. Bu neyi ilgilendirir hangi sahadadır, neyi belirtiyor neden bunlar yapılmıştır, bildirilmiştir gibi sahalara fazla girmeden sadece zahiri olarak emir ve nehy yani yapın ve yapmayın hükümleri arasında gidip geliyoruz, dinimizi de bu zannediyoruz. Gerek Kur'an-ı Kerim Sure ve ayetleri olarak gerek Kudsi Hadisler Ve Hadis-i Şerifler olarak bunların

hepsinin ayrı ayrı mertebelerde kendilerine ait özellikleri vardır.

Bilhassa İlahi manada olan sözlerin bir mertebe ile tek bir yorum ile bilindiği zannedilmesi yanlıştır. Şer'i olarak fiziki manada maddi manada bildirilen yönleri umuma ait olan, yani bütün islam ümmetine ait olan herkesin kullanabileceği anlayabileceği ve yükümlü olduğu sahaları belirtmektedir. Daha sonra duygusal olarak Tarikat mertebesi itibariyle ifadeleri vardır, daha sonra Hakikat mertebesi itibariyle manaları vardır, daha sonra da Marifet mertebesi itibariyle Ayet-i Kerimelerin, Kudsi hadislerin, Hadis-i Şeriflerin manaları vardır.

Yalnız burada Kur'an-ı Kerim'de bütün meratib-i İlahiye içinde olduğu için bütün mertebelerden bahsetmektedir. Yani bakıldığı zaman şeriat mertebesi de açık ilgili olanlara tarikat mertebesi de açık, Hakikat ve Marifet mertebeleri de açıktır. Yani ayet dendiği zaman bütün mertebeleri kapsamına alıyor. Bakıyorsunuz bir ayet Zat mertebesinden bahsediyor iken hemen aynı ayetin içindeki başka bir cümle ef'al alemine geçiveriyor. Böyle keskin geçişler de var, tabii geçişler de vardır. Kudsi hadislerde ismi de üzerinde olduğu için kudsiyet mertebesinden bahsediyor. Hadis-i Kudsilerde fiil babında bir bilgi bulunmaz, çünkü sahası değildir.

Hadis-i Şeriflerde de daha ziyade zahiri hükümler fizik mertebesi madde beden vardır. Ayet-i Kerimeden bahsederken Peygamber efendimiz "Bir ayetin en az dört manası vardır, yedi manası vardır, yetmiş hatta sonsuz manaları vardır" diyor. ancak baştaki dört mananın ne olduğunu açıklıyor, Birisi zahiridir, birisi batınıdır, birisi haddidir, birisi de matlaıdır. Yani birisi açık olduğu gibi zahiri dış şeriat mertebesini ilgilendiren, ikincisi batıni tarikat hakikata doğru giden tarifini bildiren, üçüncüsü haddi, yani Ayet-i Kerime'nin sınırları, hududları nereye kadar açıyor. Mesela Nur Suresi 35. Ayette "Allahu nurussemavatı…" diyor, buna had çizmek mümkün değildir. Burada hadsiz olan bir hadden bahsediyor.

Diğeri de Matlaı, doğuş yeridir. Yani Ayet-i Kerime hangi kaynaklı geliyor, tabi ki doğuş Hakk'ın varlığından doğmakta ama zuhura geliş ve belirttiği ifadeler hakkında nereden kaynaklanıyor. Zat aleminden mi, Sıfat aleminden mi, Esma aleminden mi, Ef'al aleminden mi? İşte üzerinde çalışma yapılacak saha burasıdır, bunlar bilinmez ise biz sadece ayetleri ve hadisleri en kolay anlaşılacak şeriat mertebesi fiziki manada emir ve nehiyler manzumesi olarak alabiliriz. Onun üstüne çıkamayız bunun için de özel bir çalışma lazım gelmektedir. Eğer mümkün olsa bütün Müslümanların Arapça bilmesinde yarar vardır, Arapça bildikten sonra da onun Rabça'sına geçmek lazımdır, Arapçanın başındaki Ayn kaldırılırsa rapça kalmış olur. O da harf-i nida olmakta Aaaa bu rabçaymış diye hayret içinde kalınır.

Şimdi gelelim mevzumuza Kehf Suresinin biz 21. Ayetinden başlayalım

اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"*Böylece insanları onlardan haberdar kıldık ki öldükten sonra dirilmenin Hakk olduğunu ve kıyamet gününden şüphe edilmeyeceğini bildirmek için böylece şehir halkına buldurduk* "

Yani Kehf suresi içerisinde o mağaradan çıktıktan sonra bilindiği gibi içlerinden bir tanesini ekmek almak için ihtiyaç için gönderiyorlar, zannediyorlar ki bir gece yahut yarım gece kaldılar ihtiyaçları oldu gittiler. Halbuki orada bildirilen ifadelere göre güneş takvimi ile üç yüz sene ay takvimi ile üç yüz dokuz sene kaldıkları açık olarak bildiriliyor.

Onları mağarada bulanlar arada durumlarını tartışıyorlardı. Dediler ki üstlerine bir bina (kilise) yapın bununla beraber Rabları onları daha iyi bilir. Sözlerinde üstün gelen mü'minler üzerlerine muhakkak bir mescid yapacağız dediler."

Şimdi şurası üzerinde de durmak lazımdır, "bazıları kilise yapalım dedi bazıları da mescid yapalım dedi" demek ki bunlar bulunduğu zaman islamiyetin gelmiş olması lazımdır.

Eğer İslamiyet henüz daha gelmemiş olsaydı mescidden söz edilmezdi. Bulanlar İseviler olurdu İseviler de "Kilise yapalım" derlerdi.

Demek ki o zamanlarda iki karışık cemaat varmış ki bazıları da mescid yapalım dediler. "Bununla beraber Rabları onları daha iyi bilir," sözlerinde "Üstlerine bir kilise yapın bununla beraber Rabları onları daha iyi bilir, sözlerinde üstün gelen mü'minler üzerlerine muhakkak bir mescid yapacağız dediler. Buradan anlaşılan bu bulunan süre Müslümanlığın geldiği süre içinde olmuştur. Hıristiyanlar ibadet yerlerine "Kilise" Müslümanlar da "Mescid" tabirini kullanıyorlar. Mescid tabiri ilk Müslümanlarda kullanılmıştır.

"Onları mağarada bulanlar arada durumlarını tartışıyorlardı. Dediler ki üstlerine bir bina (kilise) yapın bununla beraber Rabları onları daha iyi bilir." Burada *"Rabları onları daha iyi bilir*" diyen başka bir gurup var orada. Öyle anlaşılıyor. Sözlerinde üstün gelen mü'minler üzerlerine muhakkak bir mescid yapacağız dediler " iki gurup olduğu anlaşılıyor birileri İseviler diğerleri Mü'minler, demek ki Müslümanlık yavaş yavaş o yörelere doğru o devirlerde gitmiştir. Şimdi tekrar ayete geliyoruz,

Kehf 22: Ashab-ı Kehf'in sayılarında ihtilaf edenlerin bazıları "Onlar üç kişidir dördüncüleri köpekleridir diyecekler diğer bazıları da onlar beş kişidir, altıncıları köpekleridir diyecekler her ikisi de bilinmeyen hakkında tahmin yürütmektir. Yani üç de diyenler beş de diyenler kimileri de onlar yedi kişidir sekizincisi köpekleridir derler. Dikkat çeken nokta da hep tek sayı olarak söylüyorlar, 3, 5, 7 gibi. Çift sayıyı köpek oluşturuyor. Köpeği insan sayısı içerisine almadan ayrı belirtiyorlar.

"*De ki onların sayılarını rabbım daha iyi bilir, insanlardan onları ancak pek azı bilir. Bu sebeple onlar hakkında bu bildirilenler dışında bir münakaşaya girişme ve bunlar hakkında da kimseye bir şey sorma*."

Şimdi buradaki "sorma" dan kasıt bence sayıları hakkında bir şey sorma. Çünkü yeteri kadar bilgi verilmiş, yani muhtemel olan sayılar da bildirilmiş, ancak burada

“Sorma” dan kasıt sayıları ile istenmemekle birlikte ama bu hali sorma bu hali araştırma manasına değildir. İşte biz eğer orada üç ihtimal varsa onların hepsi de Ayet-i Kerime’nin belirttiği üzere kabul görüyor ise bakın bunların hepsi orada kabul görüyordur. O halde bazılarına göre üç olabilir, bazılarına göre beş bazılarına göre yedi olabilir. Bazılarına göre den kasıt buradaki ashabın ifade ettiği manalar bazılarında üç tanesi vardır.

Bazılarında beş tane vardır bazılarında yedi tanesi vardır, gibi sayıların farklı verilmesinde bu hikmet olabilir. Üç tane diye ifade edildiği zaman diyelim ki birincisi ilmel yakıyn, aynel yakıyn, Hakkal yakıyn o mağara halinin idrakinde bulunmak. Şeriat mertebesi itibariyle bu sadece bir hikaye olarak okunur, Ashab-ı Kehf kitapları vardır filimleri çekilmiştir uzun uzadıya anlatılır.

Abdül Kerim Cili’nin “El Kehf-i verRakıym şerhi Bismillahirrahmanirrahıym”diye bir besmele şerhi vardır. Kehf-i verrakıym” o Kehf mağarasının tabelasında Rakıym dediği o kişilerin isimlerini yazdığını belirtiyorlar hani bizde de bir dua vardır bereket için okunur, bu duada onların isimleri de okunur, Yemliha, Mekselina, Mislina, Mernuş, Debernuş, Şazenuş, Kefeştatayyuş ve köpekleri Kıtmir diye okunur yedi olarak bildirilir, Oradaki Kıtmirin tarifi yapılırken belki daha evvelki ayetlerde belki biraz sonrakilerde “O arka ayakları üzerine oturmuş, böyle kapıda beklemekteydi. Neyi bekliyordu, maddi ve manevi gelecek olan her türlü tehlikeden onları koruyordu.

O Kehf mağarasını anlatıyorken de onları mağarada bir sağlarına bir sollarına döndürüyorlardı melekler. Bu da tıp ile ilgili olan bir hadisedir, bir insan hep aynı tarafa yatmış olsa orası çürüme yapıyor, bu bilinen bir hadisedir, onları böyle döndürüyordu. Mağara rutubetli yer olduğundan soğukça bir yer olduğundan kuruma kokma ve bozulma gibi bir hadise olmuyordu. Ayrıca mağaranın iki deliği olduğu sabah güneş doğarken üzerine vurduğu akşam güneşinin de üzerlerine vurduğu şekliyle izahları vardır. Şimdi burada her ne kadar tarihi bir hadiseden bahsediliyor ise de her tarihi hadisenin

her birerlerimizde bir karşılığı olması lazım gelir mana olarak, manevi olarak.

İşte Kehf mağarası sayıları itibariyle de bakmak lazımdır, kelime harfleri itibariyle de bakmak lazım oradan da bazı şeyler çıkabiliyor. Kendi gönlümüzde belirli bir süre bu 3, 5, 7 bize halvet süresini de gösteriyor olabilir, bazı kimseler üç gün bazı kimseler beş gün bazı kimseler yedi gün kalabilirler normali bilindiği gibi kırk gündür. Sene içerisinde mübarek aylardan her birinde onar gün toplamı kırk gün halveti belirtiyor. Ancak burada başka bir halvet sistemi vardır, seyr-i suluk içerisinde olan bir halvet sistemi üç gün onlara birer sıfır koyduğumuz zaman 30 gün 50 gün ve 70 gün hükmü de ortaya çıkar.

Ayrıca orada fiziki duruş süreleri 300 sene 309 sene. Meseleye bu yönden baktığımızda her üç olasılıkta olduğu açık olarak görülüyor, yani kişilere göre bunun kısıtlanması veya düzenlenmesi kişiye bırakılıyor. Eğer tek sayı verilmiş olsaydı herkes o sayıya uymak zorunda kalırdı. Yedi kesin vermiş olsaydı belki herkes girdiği kendi halvet hanesine kendi kehf'inde kendi gönül aleminde kendi gönül mağarasında herkesin aynı sürede kalması gerekirdi. Ama böyle muhtelif sayılar verildiği için bu sayılarda oynama yapılabiliyor. Bazı kimse uzun süre kalamaz psikolojisi uygun gelmez bazı kimseler iç yaşama yatkındır daha uzun süreler kalabilir, ancak bunun da bu mertebedeki İseviyet mertebesi olduğu için demek ki bu mertebede halvete girme yolu açılabiliyormuş insana onu da bize bildiriyor olabilir.

Üç denildiği zaman üçü de bir hayvan ile desteklenmiş oluyor. Hayvan dediğimiz zaman nefs-i emmaremiz yalnız eğitilmiş olan nefs-i emmaremizdir. O başlardaki atlayıcı zıplayıcı insanlara zarar verici hali değildir. Nasıl bir köpek eğitilmezse ısırır zarar verir gerçi eğitilenler daha çok zarar veriyor o ayrıdır. Çünkü onlar da onun için hazırlanmış oluyor. Ama eğitilmiş sahibinden de güzel ahlak görmüş köpek kolay kolay istenilenin dışına çıkmıyor. Yani nefs-i emmaremizi biz eğittiğimiz zaman bize faydalı oluyor. Böyle baktığımızda nefs-i emmaremizi öldürelim, öldürelim o ilk zamanlarda gerekli olan bir hadisedir. Ama daha ileriye

doğru çıkıldığı zaman insanlık tarihinde de görüldüğü gibi nefs-i emmareyi ifade eden varlıklar peygamberler dahil bir çok insanlara yardımda bulunmuşlardır. İşte bir tanesi burada açık olarak gözüküyor.

Peygamber efendimiz ve Hz Ebu Bekir efendilerimiz mağara içerisinde onları koruyan iki tane garib nefs-i emmare idi. Birisi örümcek birisi de güvercindi. Bu şekliyle baktığımız zaman nefs-i emmare alemlerin sultanını ve arkadaşını korumuş ve perdelemiş oldu. Yani nefs-i emmare diye ifade ettiğimiz o varlıkların insan seyrine ne kadar faydalı oldukları yine Nuh (as) ın güvercin kuşu suların çekilmekte olduğunu haber vermekte bunun gibi Nakatullah-Allah'ın devesi çıkmakta bunlar hep insanlar ve hayvanların müşterek hayatını belirtmektedir.

Beş dendiği zaman biz bunu beş hazret mertebeleri olarak alabiliriz, Tevhid-i Ef'al, Tevhid-i Esma, Tevhid-i Sıfat, Tevhid-i Zat ve bunların koruyucusu da gene bizim güçlerimizden bir güç olan nefs-i emmare gücü ile korunduğu, yedi de nefs mertebeleri olduğu böylece bunun içinde bir seyr-i sulukun yattığını sayılar itibariyle açık olarak görebiliriz. Yedi ile beşi topladığımız zaman 12 etmekte zaten seyr-i suluk sistemi bu hakikatleri üç mertebeden idrak etmenin halini belirtiyor gibi yorumlayabilirsek biraz faydalı olabilir inşallah.

Bütün mesele irade ve imanın nasıl bir şey olduğunu burada bize gösteriyor. Ashab-ı Kehf'in kıyamete yakın gelecek olan Mehdi (as) ın da askerleri olacağı da rivayet ediliyor, İsa (as) da indiği zaman Müslümanlarla beraber hareket edeceği belirtiliyor.

-Yine ilgili ayetlerde "*rasulum sen dikkat etseydin onlara güneşin sağ taraflarından değmeden geçtiğini görebilirdin*" buradaki güneşi biz zahiri manada mı alacağız yoksa ruh güneşi olarak mı alacağız?

-Yok ikisi de var da anlatıldığı gibi zahiri manası öyle fiziki güneş mağara onların hepsi geçerli ama bizim için geçerli lazım olan gönül mağarasının güneş ile ilahi hakikatlar ile aydınlatıldığı manasınadır. Nur-u Muhammedi

ile de anlatıldığı gibi o şekilde ne kadar ayet-i Kerimelerde ne varsa az önce de bahsedildiği gibi Haddi ve matlaı ayetin doğuş yeri Zat mertebesinden mi ifade ediliyor, sıfat mertebesinden mi Esma mertebesinden mi Ef'al mertebesinden mi, ayet belirtiliyor, onları da tesbit etmekte yani ayetin daha derin manalarına geçmekte fayda sağlıyor.

"Böylece insanları onlardan haberdar kıldık ki öldükten sonra dirilmenin Hakk olduğunu ve kıyamet gününden şüphe edilemeyeceğini bildirmek için " Burası da işin ayrı bir konusu evvela Kur'an-ı Kerim'de bu hadiseden Üzeyir (as) tarafından bahsediliyor hani İran'dan Safaviler zamanında Kudüs talan edildi yıkıldı Mescid-i Aksa diye bir şey kalmadı ve oradakileri İran'a sürdüler büyük bir kısmını ötekiler de dağıldılar, Bir müddet sonra oradan galiba bir af çıkıyor, Üzeyir (as) ile bir kısmı geriye dönüyorlar, Kudüs-ü Şerif'in uzaktan görüldüğü bir tepeye geldiklerinde bakıyor "veraşolom" yani çatıları arşları paramparça olmuş hiçbir şey kalmamış Kudüs şehrinde.

"*Bu şehir ölmüş nasıl dirilecek*" diyor Üzeyir (as) böyle rabbına soruyor, Cenab-ı Hakk orada O'nun ruhunu kabz ediyor, yanında bir de eşeği varmış ve de taze üzüm yiyecek varmış, ruhu kabz edildikten sonra Cenab-ı Hakk O'nu orada yüz sene bekletiyor orada olduğu gibi. Cenab-ı Hakk orada O'na tekrar ruhunu iade edince bakıyor ki o kemikler etlenmeye başlıyor, orada bıraktığı üzüm de yeniden taze üzüm olarak oluşuyor. (Bakara Suresi 259. Ayet)

İşte sen burada yüz sene kaldın seni nasıl dirilttik ise o şehri de öyle diriltiriz ki o yüz sene içinde şehir de çoğunlukla imar olmuştur. Yani burada yüz seneden bahsediyor, Ashab-ı Khef'de de üç yüz sene işte Kamer takvimine göre de 309 sene. Bu da şunu gösteriyor ki gelecekte insanlar en az yüz sene en çok üç yüz sene kadar dondurularak kalabilecekler. Bize burada onun ilmini de veriyor. Zaten günümüzde de bazı hasta kimseleri hastalıklarına çare olmayanları dondurup o hastalığın tedavisi çıktığı zaman diriltilmek üzere dondurduklarını da söylüyorlar bu olacaktır insanlık ölmemeyi çok arzu etmekte hiç olmazsa böylece daha fazla yaşatma imkanı olabilir.

Ancak vehameti de yine burada belirtiliyor. Çünkü bir kimse değil üç yüz sene üç ay beş ay bulunduğu yerden ayrı kalsa gittiği gibi döndüğünde orasını bulamıyor, ya çevre değişikliği oluyor ya insanlardan bazıları göçmüş oluyor, eski dostlarını arkadaşlarını bulamıyor. Tabi o sıla-ı rahiymdir ayrı konu. Onlar yaşayamıyorlar çıktıktan sonra intibakları olmuyor. gelenlere de mağara tekrar kapanıyor, Ashab-ı Kehf orada kalıyorlar, ayet-i Kerime'de "Görseydiniz onların hallerini korkar kaçardınız" deniyor.

Neden dendiği zaman, sakalları o kadar uzamış ki, tırnakları o kadar uzamış büyümüş, bunlar hayatiyeti devam eden uzuvlarımız. Üç yüz sene orada canlı kaldığına göre orada onlara hava su ve gıda verilmiş olmalıdır, tabi bunun için özel görevli ruhani varlıklar vardır. oradaki tüketimleri fazla hareket etmediklerinden en asgari gıda tüketmişlerdir. Orada 300 senelik değişimi de kendileri fark etmemiş bunları sormaya gerek yok işte "Sorma" demesi de ondandır, Ashab-ı Kehf o yörenin büyüklerinin çocukları olduğu gençleri olduğu da söyleniyor.

-Bir kaynağa göre Ashab-ı Kehf'in saklandığı mağara hükümdarın hazinesinin saklandığı mağara imiş Ashab-ı Kehf'ten birisi ekmek almaya gittiğinde fırıncıya verdiği eski sikke fırıncının ve yanındakilerin dikkatini çekerek hükümdarın hazinesini mi buldun diye onun peşine düşüyorlar.

-Tabi bu konuda muhtelif yorumlar var, bazıları da diyorlar kendi yanındaki para ile gittiler o para da üç yüz sene evvelki geçerli olan hükümdar sikkeleri olduğundan nereden buldun bunları diye soruyorlar böylece ortaya çıkmış oluyorlar. Bizlere de üzerinde konuşma sahası açılmış oluyor, hem gelecekten hem geçmişten bilgi veriyor, halde olan bizler de hem geleceğin hem de geçmişin bilgilerini almış oluyoruz. Rabbımızın çok büyük lütfudur, şükrederiz.

O halde seyr-u sulukun belirli bir sahasına gelindiği zaman böyle bir halvethanenin olması inzivaya çekilmenin lazım geldiği dünyevi bütün hallerden siyasetten çekilip

kendi mağarasına kendi Kehf'ine dönmesi gerektiğini bize ifade ediyor ki burası da zaten fenafillah mertebesi orada da onların işleri bitiyor, yani hayat süreleri de hemen ortaya çıktıktan sonra da bitiyor, onlar ile ilgili başka bilgi verilmiyor.

Daha sonra Ashab-ı Kehf mağarasından sonra başlayan mağara Cebel-i Nur mağarasıdır. Bizim sistemimizde yani İseviyet bir mağara ile bitirmiş oluyor Muhammediyet de bir Mağara ile başlatmış oluyor. Hira mağarası ile başlatmış oluyor işte peygamberimiz orada halvete giriyordu, inzivaya çekiliyordu. Düşünüyordu, düşünüyordu kendine gelen az önce de bahsedildiği gibi Vahy, İlham Firasat ilhamlar geliyordu, daha henüz vahye dönüşmemişti ilk gelen ilhamlar geliyordu Peygamber efendimize Allah'ın birliği tekliği hakkında alemler de O'ndan başka varlık olmadığı hakkında, kendinde de O'ndan başka bir varlık olmadığı hakkında ama daha evvel tasdik görmemiş bilinmeyen bilgiler olduğundan, onlar hakkında şüphede kalıyordu.

İşte Cebrail (as) geldiği zaman "İkra- Oku" dediği bunu tasdik et manasınadır. Yani içine gelen o ilhamlar doğrudur Hakk tarafından da tasdik edilmektedir, onları söyle manasınadır. Ancak biraz daha başa gelirsek Cebrail (as) haşa cahil bir varlık değildi ki, sadece "Oku" dedi, peygamberimiz "neyi okuyacağım bilemiyorum" dedi. Oku dedi ama eline okunacak bir kağıt vermedi ki, eline okunacak bir kağıt vermiş olsaydı, o zaman o kağıdı oku demesi mantıklı idi. Ama hiç öyle bir vesika yok sadece "Oku" o halde işte bu ispat ediyor ki, gönlündekini oku, manasınadır, artık gönül kitabını okumaya başlıyor. Bu ilhamları söylemeye başla vahy olarak tasdike geliyor. İlhamları vahy olarak tasdik etmiş oluyor.

Cebrailin üç defa sıkmasını İlmel yakıyn, aynel yakıyn, Hakkal yakıyn mertebelerine düşünebiliriz. Kendinde olan beşeriyet kalıntısı ne varsa onların hepsini sıkarak atmış oluyor. Nasıl ıslatılmış bir bez sıkılırsa fazla sular akar gider, ama sonra biraz daha sıkılır, ve kalıntı kalmaz. "*Okuyamam kadir değilim*" dediği zaman bir daha sıkıyor, yine okuyamam dediğinde bir daha sıkıyor, üçüncüde peygamber

efendimiz kendini aşağıya atmaya kalkmış o kadar büyük bir sıkıntı içindeymiş. Cebrail (as) engel oluyor, sonra da ayetlerin devamı geliyor. Bu da bize gösteriyor ki islamiyetin ilk besmelesi "Biism-i Rabbik" dir. Bismillahirrahmanirrahiym değildir. Yani rabbının ismiyle oku. Rahman ve Rahim olan Allahın ismi daha kapsamlıdır, o sonradan geliyor. "Rabbik" o zaman neyi ifade ediyor, sadece esma mertebesini, rububiyet mertebesini ifade ediyor, Yani "Ey Muhammed eğitimine rububiyet mertebesinden başla Muhammediyetten değil" manasınadır. Rububiyet mertebesi bozulmuş durumda rububiyet hakikatleri, Sıfat mertebesi: Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Sem, Basar bunlar hep yanlış yönde kullanmaya başladığından bunları düzeltmek içinsen Esma mertebesinden başla diye ifade ediyor.

Daha sonra da Ademiyet mertebesinden başlatılarak bütün seyr-i suluku peygamberan hazaratının hayat hikayeleri olarak Kur'an-ı Kerim'de mükemmel ve muhteşem bir insanlık seyiri bize bildiriyor. Bütün geçmiş hayali bilgileri kaldırarak nesh ederek sağlam temiz ve muhkem bir bilgi bize bırakıyor, işte bu alemde zaman zaman mevzu olduğu gibi insan oğlunun altı seyr-i suluk Hakk'a seyr etmesi vardır. Bunun bir tanesi bütün insanların içinde bulunduğu bilse de bilmese de anlasa da anlamasa da Adem (as) dan son insana kadar gelecek bütün insanların bir tek seyr-i suluku vardır. Bütün insanları bir paket olarak düşünelim hepsi birden bir tek seyr-u suluk yapıyor. İnsanlığın tümünün seyr-i sulukudur.

Bunların içinde isyan edenler de var iman edenler de var, katiller de müşrikler de hepsi bu seyr-i suluğun içindedir. Bunun ikincisi de kişilerin kendi bünyesinde yapmış oldukları bir ömür boyu süren seyr-i sulukumuzdur. İşte bize gerçekten lazım olan odur, ama birinci seyr-u suluku ilmi olarak bilmemizde bize çok büyük saha kazandırmakta bütün alemin hakikatini tanıtmış olmaktadır. Bu genel ve geniş seyr-i suluğun büyük insanların alimlerin hayat hikayelerini sırasıyla bildiğimiz zaman bu bize çok şey kazandırıyor, bunları kendimize aktardığımızda hangi

peygamber hazaratının seyrinde insanoğlu genelde nereye gelmiş hangi bilgiye ulaşmış nasıl bir Allah peygamber Rab anlayışı olmuş bu yüzden onları bilmemizde çok büyük yarar vardır.

İşte bu uzun seyr-i suluku bir ömür boyuna indirmek bireyin seyr-i sulukudur. Bu ikincisidir. Üçüncüsü yine bizlerin içinde yaşadığı Müslümanların içinde yaşadığı mübarek gecelerin de içinde olduğu bir senelik seyri suluktur. Bilindiği gibi bir arada geçen yedi aylar var bir üç aylar var, üç ayların devamında iki bayram arasında iki ay var. Onları birleştirdiğimiz zaman beş ay olmakta o beş aylık süre hazret mertebeleri, yedi aylık süre de nefs mertebeleridir. Bu süre Zilhicce'nin 13. Günü Kurban Bayramının son 4. Günü bitmekte o Muharrem'in de birinde başlamakta aradaki zaman da dinlenme olmaktadır. Yani Muharremin biri Hicri senenin de biri hicretle o senelik süre başlamış oluyor, Kurban Bayramında kemale ermiş oluyor, bütün meratip bu senenin içerisinde zaten var her birerlerimiz bunu bilsek de bilmesek de yaşasak da yaşamasak da Cenab-ı Hakk kendine olan seyrini bize sürdürüyor.

Dördüncüsü gece gündüz seyiri gece fenafillah gündüz de bakabillahtır. Farkında olduğumuz bu seyr-i suluku yapıyoruz. Beşincisi ise nefes seyr-i sulukudur, nefesi aldık Hayy olduk nefesi verdik öldük. Bu da bir seyr-i suluktur. Diğeri de tesbit edemeyeceğimiz kadar kısa olan an, an, anlık seyr-i suluktur. Bütün bu alem bir anda, var yok, var yok olmaktadır. Lambalarda akım geldiği zaman ışık verir kesildiği zaman söner bu olay saniyede yanma sönme elli defa olur. Bizim hayatımız da öyle ömrümüzün yarısı hayat yarısı memat durumundadır. Kevn ve fesad yani oluş ve bozuluş hükmüyle her an "*Küllü yevm hüvefi şeen*" hükmüyle de her an bir işte bir yaşantıda olduğundan bizim ölü olduğumuz devrelerde beynimiz çalışmadığı için ölü devreyi tesbit edemiyoruz uyanık devreyi tesbit ettiğimizden hep kendimizi kesintisiz yaşadığımızı zannediyoruz.

Tayyi zamanı da bununla açıklayabiliriz kesinti olduğunda o zamanı açıp arada başka bir yaşantı olmaktadır. Cenab-ı Hakk hepimize kolaylıklar versin inşeallah.

SORU.

ZAT'İ TECELLİYİ CELAL ESMASI MI OLUŞTURUYOR? CD-14-

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Bugün 13/05/2017 Cumartesi günü sohbet mevzumuz sorularımız var, o soruların cevapları istikametinde oluşturmaya çalışacağız. Evvelden kalmış bir sorumuz vardu, soru şöyle

Zat'i tecelliyi Celal esması mı oluşturuyor?

Soru mühim bir sorudur, soru sormak için bilindiği gibi o saha üzerinde çalışılmış olması lazım gelmektedir. Çalışılmış olmasından kasıt kişilerin akli düşüncelerinin o mahallerde dolaşması gerekmekte, o mahalleye gittiğinde her bir bölüm bir mahalledir. Mühim olan o sahaya hangi mevzu olacaksa o sahaya girebilmek o sahaya girdikten sonra o sahanın içindeki özellikleri anlamaya çalışmak ancak mümkün olabilmektedir. O sahaya girilmezse bunların anlaşılması mümkün olmaz. Şimdi bir kimse harita üzerinden İzmir'e baksa da kendisi Ankara'da otursa da harita üzerinden baksa genel olarak İzmir'i görür çizgi olarak yollarını da görür, ama İzmir'e geldiği zaman kaybolur kalır.

Ya birisiyle birlikte gelmesi lazım, kaybolmadan birkaç defa oralardan geçmesi lazım sonra kendi başına gitmesi lazım kendi başına bir iki defa kayıp olsa da ama ölçü esas yerleri anladıktan sonra kaybolsa da o esas yere gider, oradan yine istikametini tayin etmiş olur. Şimdi bu Zat'i tecellinin oluşabilmesi için evvela kişinin böyle bir sahanın

olduğunu bilmesi lazımdır. Yani Zat'i tecelli sahası diye bir sahanın olduğunu bilmesi lazımdır ki o sahada dolaşabilsin. Bunun olması için şöyle misal verelim Reis-i Cumhur'un huzuruna çıkmak için evvela o sahanın çevresine gitmek lazım orada kiminle ilgilenmek lazım gelecekse işte yaverleriyle korumalarıyla hizmetlileriyle ona ulaşacak olan kalem müdürüyle neyse evvela onlarla bir görüşmek lazım onlar ile randevu almak lazım, uygun bir zamanda da onlarla görüşmek mümkün olsun.

Yani Zat'ı ile görüşme olsun. Reis-i Cumhur'dan kasıt Allah isminin onlar da onu yapıyor zaten. Reis-i Cumhur kendi makamında Allah isminin tecellisini, zuhurunu yapıyorlar. Allah oluyorlar manasına değildir. Allah ismi bütün isimlerin üstünde Cami kapsamlı bir isim olduğundan gerek Cumhur Başkanı olsun gerek baş bakan olsun kendi bulunduğu yerin en üst makamı olduğundan Allah isminin zuhurunu, tecellisini ortaya getiriyor orada. Yani onlar orada Allah olmuyor. Zaten Allah Allah'lığını kimseye vermez. Her ne kadar bazı kimseler "*Enel Hakk*" Ben Hakk'ım dedikleri zaman ehl-i zahir Allah'lık iddia ettiği hükmüne varıp başını bile kesebilirler ancak işin aslı öyledeğildir.

Hal bu ki "*Enel Hakk*" diyen kişi "Benim varlığımda Allah'tan başka birisi yok" manasında onu söylüyor. Yani bütün alemleri ben halk ettim ben meydana getirdim öteki yani genel Allahu zülcelal hazretleri yok da ben varım onun yerine gibi bir iddia değildir. Bunların oluşması için evvela Ademiyet mertebesinin idrak edilmesi lazımdır. Yani Allah Zat'i ismine ulaşmak için evvela Esma-i isimlerden yola çıkmak lazım, o da bilindiği gibi Ademiyet eğitimi ile oluşmaktadır, zaman zaman da sohbetlerde belirtildiği gibi Bakara Suresi 31 ayette وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا "*Allah Adem'e bütün isimleri öğretti.*" Burada Kur'an-ı Kerim'i okuyorken bazı mertebelere dikkat etmezsek Kur'an-ı Kerim'in ayetini biz sıradan okuyormuşuz gibi olur. Ancak her ayetin kendine göre ifade ettiği bir mertebesi vardır. Bu mertebeyi tesbit ettiğimiz zaman biz gerçek manada Kur'an'ı anlamaya başlarız. O yol ile gidersek idrakımız daha çok

açılır ve ayetin hangi adresi işaret ettiğini Türkiye'nin birçok şehirleri var, "Eskişehir" dendiği zaman kolayca bulunabilir, ama Türkiye'nin şehirleri deyip te bir isim vermezsek bulmamız zorlaşır. İşte ayet-i Kerime'ler de adeta nokta adres verir gibi hangi mertebeden bahsediyorsa o mertebenin adresini bize veriyor. Ama biz bunları bilirsek o ayeti kendi mertebesinde bulur, orada değerlendirirsek çok daha açılım ve güzellik olur. Fazla zorlanmayız hayelde de kalmayız. İşte Cenab-ı Hakk وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا *"Allah Adem'e isimleri öğretti"* bakın burada bir tarif vardır. "Ben Adem'e isimleri öğrettim" demiyor. Bunu birisi وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا diye söylüyor. Bunun bir eğitim olduğu ama failin Allah olduğu mefulün da yani isimleri öğrenenin de Adem olduğu ve bunun Zat'i bir eğitim olduğu bize bildiriliyor. Yani bir takdim edici anlatıcı burada anlatılan mesefa mertebe Rububiyet mertebesidir. Otuzuncu ayetin başında وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ geçiyor rab ortaya çıkıyor o da terbiye mertebesidir, mürebbiye de diyorlar ya, terbiye eğitim evvela bununla başlıyor. Yani Zat'i sahaya girebilmek için Esma sahasına girilmesi lazım geliyor ki o kapıdan o yoldan içeriye doğru girilsin.

Padişahın bir sarayı varsa padişah sarayının en mutena yerinde oturuyordur, mutlaka ama sarayın kapısına kadar geldik padişah burada oturuyor dediler, içeriye giremedik bizi içeri almadılar. İşte içeriye girmenin şifresi Esma-ı İlahiyedir. Esma-ı İlahiyeleri biz idrak ettiğimiz zaman etmeye başladığımız zaman, artık o sarayın kapısından girmiş oluyoruz. İşte burada o sarayın kapısına gelip te içeriye girmek için bu kapıların sahibi olan Ulul Elbab''ı bulmamız lazımdır. "Bab" bilindiği gibi kapı "Ulul Elbab" kapı sahibi demektir. Kapı sahipleri kimlerdir? Ulul Elbab hakkında, işte siz bunları yapamazsınız edemezsiniz,

bilemezsiniz illa Ulul elbab, diye ayetin sonuna şartını getiriyor.

Yani her hangi bir kimselerin, varlıkların ulaşamayacağı yerlere Ulul Elbabın ulaşabildiğini ve onların o kapıları açmak suretiyle de içeriye aldıkları açık olarak belirtiliyor. İşte kim ki bir İrfan ehline bu alemde rastladı, onlara Adem kıssası anlatılmaya başladı, işte böylece de o padişahın sarayına bahçesine doğru bir giriş başlar. Eğer böyle bir saha çalışma idrak böyle bir yaşantı olmamış olsa kişiler o bahçenin dışında binlerce sene dolaşırlar, dolaşırlar, dolaşırlar manzarayı seyir ederler ama içeriye girmeleri mümkün değildir. Çünkü ehl-i zahir o kapıdan içeri girmez, giremez, içeriye sokmazlar.

Nüsret babam şöyle derdi "*Girmem dersin komazlar ki*" yani sen ben oraya girmem ben onu yapmam, ben bunu etmem dersin, dersin de kendinden olduğunu zannedersin. Seni oraya sokmazlar ki nasıl girersin. İşte orada bir rehber gerekiyor onun ismine de Kur'an-ı Kerim'de deki tarifiyle "*Ulul Elbab*" yani kapı sahipleri. Kur'an-ı Kerim'de 16 yerde geçmektedir, Bazı yerlerde de "*Ulul Ebsar*" diyede geçer. Bu da görüş, bakış sahipleri demektir. İşte bunlardan bir arkadaş bir kardeş bir dost bir yaran bulunması gerekiyor ki onlarla birlikte o kervana dahil olarak saraya girilsin sarayın kapısından da içeriye girilsin. Sarayın içine girildiği zaman sarayın sonsuz güzellikleri ziynetleri oradaki hayat Zat'i hayatın başladığı bir sahadır.

Yani kişi padişahın civarı, mücaviri olmaktadır. Orası korunmaklı bir yerdir, padişahın sarayı tabi ki korunmaklıdır, surlarla çevrilirdir. Hatta birkaç surdan sonra ancak merkeze geçilir, işte ilk yapılması lazım gelen şey bu sahaya girebilmektir. Bu sahaya girmekte ancak irfani yoldan mümkün tevhid ehli ile birlikte giderek mümkündür, yoksa kişi ferdi olarak bu şekilde bir yere gidemez, Allah'ın kulu olur tabi ki hepimiz Allah'ın kuluyuz, o saha ayrıdır. Bireysel manada hayatımızı sürdürebiliriz, her türlü ibadetimizi yaparız Cennet ehli de oluruz, ama Hakk ehli, Zat ehli olamayız. Onun olunması için işte bilindiği gibi derslerimize devam ederek seyr-i suluğumuzu yaptırarak birinci derste

ikinci derste çektiğimiz esma "Ya Allah" dır. 12. Derste çektiğimiz esma yine Allah, ama "Ya" sı olmayan "Allah" tır.

Birinci derste kelime-i tevhid ikinci derste "Ya Allah" harf-i nidalı Allah. Yani son derse kişi geldiği zaman artık bir bakıma bilgi yönüyle de olsa Hak ile Hak olduğundan "ya " kalkmakta sadece "Allah" lafzı kalmaktadır çünkü ikilik ortadan kalkmaktadır.

Böylece kişi nefs-i emmareden başlayarak yukarıya doğru gittikçe bunlar gerçi yaygın olarak dinimizin içerisinde mevcut herkes bu sahayı okuyor dinliyor yapabiliyor, ama sistem olmadığı için ulaşmak mümkün olmuyor. Karmaşa olarak kalıyor. Bir evde yemek yapmak için her türlü yiyecek ve araç olsa, ama o yiyecekleri birbirine karıştırıp ta yemek yapmasını bilen kimse olmazsa sebzeler yağlar bakliyatlar orada durur, ama yemek yapılmazsa bozulur giderler bir işe de yaramazlar. Onun için her şeyde de olduğu gibi bir ehil gerekiyor.

Yavaş yavaş hayat devam etmekte eğitim de devam etmekte insanın senelerini almakta kolay bir şey değil hep birlikte yaşıyoruz. Kişinin kendine kendi içine dönmesi kendi hakikatini idrak etmesi kolay bir şey değildir, ama bundan da güzel bir şey bu alemde yoktur. Kendini bilmesi kadar irfan olmaz derler ya. Diğer şekliyle hep dışarılarda dolaşmaktayız. O onu yaptı, bu bunu yaptı, kar yağdı, yağmur yağdı. Hep dışarısı ile meşgulüz ama bize lazım olan biziz, bizim içimiz, işte kendimizi tesbit etmek kendimizi bulmak, bilmek, bu alemde kişinin en büyük kazancı olmaktadır. Zaten bu aleme onun için geldik kendimizi bilmek için geldik.

Genelde tasavvufi diye kitapçılardan bir kitap alıyorsunuz, fıkıhtan bahsediyor. İşte namazını şöyle kıl orucunu şöyle tut, bu gece kandil gecesi öteki hafta ya da ay ramazan başlayacak tabi ki bunların hepsi güzel ama tasavvufun konuları değildir. Gerçek tasavvuf kitabı kulu ile Allah arasında olan özel münasebetleri bildiren ilim sahasıdır. İşte bu sahaya girmedikçe de Zat'i tecelliye ulaşmak mümkün olmaz. Böylece kişi yoluna devam ediyor

çalışıyor, seneler geçiyor bu aralar başına çok güzel şeyler veya sıkıntılar gelebiliyor, hastalık geliyor, kaza geliyor, tabi ki bunlar olacaktır, bu dünyanın halindendir bunlar. Ancak şu var gönüle giren de rahatsız olmaz. Yani rahatlık içindedir. Gerçi vücudunda ağrı varsa onun hisseder, ama onu içeriye atmaz, o zaman dışarıdakiler de hafif geçer.

Çünkü hepsi Rabbımdandır der, rabbına olan güveni itibariyle de vekili olması dolayısıyla da o gücü rabba yüklemiş olur. "*Ni'mel Mevla ve ni'mel vekil*" Allah'n bir ismi de zaten Vekil'dir, yani O kulunun vekilidir. Öyle olunca biz asili olmaktayız. Bakın Rabbımız "*Kulum ben senin vekilinim her şeyine vekilinim sen tasa etme*" diyor. Bakın bu ne kadar büyük bir güvencedir. Cenab-ı Hakk bunları idrak ettirecek akıl versin inşallah.

İşte böylece yavaş yavaş nasıl önceleri çamaşır makinaları yokken elle yıkayıp sıkıyorduk, onlar sıkılınca da üzerindeki fazla ağırlıkları attığı gibi işte hayat da böyledir. Bizim beden elbisemizin de biraz böyle sıkılması lazım yıkanması lazım, ki üzerine gelen benlik tozları benlik hastalıkları benlik rahatsızlıkları o şekilde geçmiş olsun biz de tecrübe sahibi olalım ve pişelim bu şekilde aksi halde her şeyimiz rahat olursa insanın hiçbir sıkıntısı olmasa buna "*dertsizlik derdi*" diyorlar, dertlerin en büyüğü de odur. Onlar Cenab-ı Hakk'ın lütfudur. Bir gün ehlullahtan birisi bakıyor çoluk çocuk hepsi yerinde rahatsız olan kimse yok mal mülk para yiyecek neyse bir çatısı varsa tamam hepsi güzel, bakıyor ki "*eyvah rabbım beni unuttu*," neden hiç benimle ilgilenmiyor diyor.

İşte Cenab-ı Hakk'ın kulu ile ilgilenmesi bir bakıma ufak tefek sıkıntıların üstümüzde olması manasındadır. Bu sıkıntılar dediğimiz hadise o kadar mühim büyük ölçü gerektiriyor ki biz sıkıntıyı çekerken farkında olmuyoruz. Bu sıkıntıyı kurgulayan o kadar hassas bir kurgu yapıyor ki taşıyabileceğimiz kadar o baskülü basıyor. Eğer bu kontrolsüz bir rahatsızlık olarak gelse baskül basıverir ne kolumuz kalır ne ayağımız kalır. Limon gibi sıkılmış bitmiş oluruz. Bakın bu çok mühim bir hadisedir biz zannediyoruz ki öylece başımıza bir olay geldi de geçti zannediyoruz.

Arabalar kaza yapıyorken bile o kazanın vuruşu Kg olarak o kadar hesap ediliyor ki biz kargaşa bir olay oldu zannediyoruz.

Onun içinden iki ölü çıkıyor, birisinin biraz ayağı yaralı üç kişi sağlam çıkıyor. Kimse orada ne olduğunun farkında değil, çünkü kaza anında Cenab-ı Hakk kulunun aklını bir karış yukarı alıyor. O kaza anını ona seyrettirmiyor. Yani tesbit ettirtmiyor. Bazısının kazadan bir hafta geçtikten sonra aklı başına geliyor, komaya giriyor, bazısı küçük kaza ise bir yuvarlanıyor 15 dakika sonra aklı başına geliyor ne oldu diyor. Bunların hepsi ölçülüdür, eğer ölçüsüz olsa her şey karmakarışık olur. O kazaların hepsi belirli bir program içinde oluşmaktadır. Kaza yapacak iki kişi gelip o noktada buluşmaları için birinin bir saat evvel çıkması gerekiyor, diğerinin uzaklığına göre yarım saat evvel çıkması gerekiyor, bakın böylece o noktada aynı anda buluşabiliyorlar.

Kurguladığı anda orada buluşuyorlar. Ama bunun olması orada olan bir hadise değil, çok daha evvel başlayan bir süreç ile geliyor. İşte başımıza gelen o hadiseler o kadar programlı ki ama biz bunun farkında olamıyoruz. Böylece dua ederler "*Ya rabbi çekebileceğimiz kadar ver veya fazla verirsen ona dayanacak gücü de ver*" diye dua ederler. İşte böylece yavaş yavaş idrakimiz açıldıkça isimlerden sıfatlara doğru geçmeye başladıkça hayatımızın sıfat-ı subutiye ile kaim olduğunu anladıkça Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Semi, Basar bunların Allah'ın subiti, sabit sıfatları, ama müşterek kullanıyoruz, yani bize burada emanet olarak verilmiş, geçici olarak verilmiş, eğer biz bunları isimleri sıfatları da nefsimiz istikametinde kullanıyor isek o esma-ı İlahiyye esma-ı nefsiye dönüşmüş oluyor ve de biz burada vebal altına giriyoruz.

Yani Allah'ın İlahi olan isimlerini nefsani hale dönüştürmüş oluyoruz. Nefsimiz istikametinde kullanıyoruz. Cenab-ı Hakk onları bize kendine dönme yolu için veriyor, kendini bulmamız için veriyor. Ama biz ne yazık ki O'ndan uzaklaşmak için kullanıyoruz, yani nefsimiz bizi oradan uzaklaştırıyor, Hakk'a ulaşmak için verilen o yol enerjisi benzini gazı neyse biz Hakk'tan uzaklaşmak için o gazı

kullanıyoruz. Ama böyle bir eğitim çıkar da وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا "*Allah Ademe isimlerini talim etti/öğretti*" hükmü ortaya geldiği zaman biz Hakk'ın mücaviri oluyoruz. Bakın birisi aynı malzemeyi kullanıyor, tamamen uzaklaşıyor, diğeri aynı malzemeyi kullanıyor, o malzemeyi çevrede kullanıyor. Böylece işte yavaş yavaş isimlerin Allah'a ait olduğunu sonra sıfatların da Allah'a ait olduğunu daha sonra baktığımızda her birerlerimizde "Ben" dediğimiz birer kimlik var, benliğimiz var, bunun da Hakk'a ait olduğunu "Ente" sen olduğunu ama "Ente" yi söyleyen "Ene" olduğunu, "Ene" nin "Ente suretinde göründüğünü anladığımızda ilmi manada Zat'i tecellinin yaşanmaya başlaması oluyor. Zat'i tecelliyi mutlak manada yaşamak biraz zor iştir. İnsanı zorlar geriye dönüşü zor olur. Yani kişinin tekrar beşeriyet alemine dönmesi çoluk çocuğu etrafı ile ilgilenmesi biraz zor olur.

Çünkü artık gözü hiçbir şeyi görmez, Allah'ın Zat'ını bulmuş olan bir kimse orada yaşayan kimse çoluk çocuğa bakmaz, ama bu da normal olmaz doğru da olmaz. İşte bu şekilde yavaş yavaş bir tarafımızın Hakk bir tarafımızın da Halk olduğunu bunları birlikte yaşamamız lazım geldiğini bu dünya süresi içinde ne halkı ihmal edebileceğimiz ne Hakk'ı ihmal edebileceğimizi mümkün olmadığını düşünerek Kah Hakk olarak kendi bünyemizde kendi bireysel varlığımızda kendimize kalan saha zamanlar içerisinde, şimdi bir insanın çevresi ile meşgul olduğu zamanları vardır, orada kendine dönük çalışma tefekkür yapamaz, çünkü o bir görevdir.

Küçüklerimiz var büyüklerimiz var bunların ihmal edilmesi hiçbir şekilde mümkün değildir. Yani halk tarafımızın da ihmal edilmesi mümkün değildir. Onun da devam etmesi lazımdır çünkü biz de fizikimizle halkız zaten yani halk tarafındayız. Ama aklımız i護ademiz şuurumuz ile Hakk halindeyiz. İşte öyle olunca burada gerçek yaşam sanatı bakın Hakk ile halkı birlikte yaşamak ikisinin de hakkını vermektir. Biz genelde ne yapıyoruz halk tarafımız ile yaşıyoruz halk vari halk olarak ömrümüzü sürdürürsek

Hakk'tan haberimiz olmuyor, istersek ibadet ehli olalım. Ağzımızda dilimizde Hakk demek Allah demek Rahman demekle o sahaya geçilmiş olmuyor. peki bu kötü mü, o da güzel neden, hiç olmazsa cenneti kazanabiliyor, yani peygamberimizin hadisleri ile Kur'an-ı Kerim'in bildirdiği hususlarla, "şu, şu, şu işleri yapan ehl-i cennet olur" diye vaad ediliyor, o konu ayrıdır. Bize lazım olan Hakk olduğumuzu da idrak etmemizdir, çünkü "Levlake levlak lema halaktul eflak" Ey habibim sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim, Enbiya Suresi 107 ayet-i kerimede وَمَآ أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ de "*Seni alemlere rahmet olarak gönderdim* " Genel olarak peygamberimizin hakkında ise de bu her ikisi, her ikisi her birerlerimiz için de geçerli bir sahadır. Yani peygamberimize ne gelmişse O'nda genel olarak bir hükümdür ama bizlerde de varisi olmamız dolayısı ile O'nun veresesi bize geçmesi dolayısıyla her kendine has hayatının O'na bildirilen ilmin hepsi bizde de vardır.

O halde Cenab-ı Hakk diyor ki "*sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim"* bu birey için ne demektir? Eğer senin şu fizik bedenin olmasaydı, eğer senin şu ruhani halin olmasaydı ben senin beden alemini halk etmezdim. Bu hepimiz için geçerli olan bir müjdedir. Bakın "*ben seni göndermedim ama beden mülkünü rahmet olarak gönderdim"* neyi وَنَفَخْتُ "venefahtü' yü /ruhumdan üfledim" çünkü وَنَفَخْتُ bu bedenlerimize verilmiş üflenmiş sonsuz güzelliktir. İşte bunu devreye sokup esma-ı ilahiyeyi bu nefha içerisinde hayata geçirmek ondan sonra da daha kendimize dönerek kendimize baktığımız zaman hayat gafletle baktığımız zaman bu hayat benim diyoruz ben yaşıyorum ben ediyorum diyoruz ama kendimizden haberimiz yok. "Ben" diyoruz ama kendimizden haberimiz yok. Suretimizi gerçek varlığımız zannediyoruz. İşte böylece hayatın ona ait bir hayat olduğunu, O'nun bizdeki izin

verilmiş kadarını yaşadığımızı daha fazlasını verse de kaldıramayız, Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam Sem'i Basar ne varsa hepsi O'na aittir bize ait hiçbir şey yok zaten biz yokuz ki bize ait bir şey olsun. Veya bizim ürettiğimiz bir şey olsun yok ki.

Elimizde ne malzememiz ne herhangi bir şeyimiz var, üreteceğimiz ne dükkan ne bir tezgah var. Yani bize ait bir şey yoktur. Varsa da onların hepsi Malikel Mülk olan Allah'a aittir. Bu beden mülklerimiz de O'na ait, içindeki ruh da O'na ait "*Ben üfledim*" diyor, bize ait ne kaldı hiç bir şey. O zaman neden "*Ben yaparım, ben ederim ben dinlemem ben vururum ben kırarım*" bunların hepsi boş bir iddiadan ileri geçmemektedir, böylece kişi kendi kendini de aldatmaktadır. Ne zaman yaşlanmaya başlar eli ayağı tutmaz birilerine tekme attığı ayağı, yerinden kalkmaz parmağını oynatamaz, hadi senindi yap bakalım, işte o hale düşmeden kendimizi bilebilirsek bulabilirsek bu alemde kendimizi tesbit edebilirsek esma-ı İlahiyeden sonra Sıfat-ı İlahiyeleri de idrak edersek bütün bunların da üst makamı olan Allah ismi Cami ismi olan O'na bağlı olduğunu anladığımız zaman bu ilmi manada Zat'i tecelli olur.

Bazı tasavvuf kitaplarında işte şu kişiye böyle Zat'i tecelli oldu şöyle hopladı böyle zıpladı, işte şuraya atladı kendisine bir şey olmadı gibi olağan üstü hadiseler ile anlatmaya çalışırlar Zat'i tecelliyi. O istisna olarak bazı kimselerde olabilir, Cenab-ı Hakk bazı kimselerde olağan üstü bazı hadiseler çıkartabilir bunlar fiziki manada oluşan hallerdir geçici olduğundan bunların üzerinde fazla durmamak lazımdır, çünkü insana perde olur. Örnek olarak alınabilir ama gerek yok bize lazım olan ilmi manada kendi varlığımızdaki Hakk'ın özelliğini idrak ettiğimiz zaman bizde Zat'i tecelli vardır. En azından ilim olarak vardır, yani bizim varlığımız Hakk'ın varlığından başka bir şey değildir, anlayışı bizde evvela bilgi olarak sonra da yaşantıya geçmiş olarak idrak ettiğimizde buna Zat'i tecelli diyebiliriz. Daha başka türlü de düşünülebilir ama özetle böyledir.

Tecelli dendiği zaman bazı insanlar hoplama zıplama olağan üstü fiziki görüntüler gibi zannederler, halbuki nasıl alemde Allah'ın Zat'ı olduğu halde Zat'ını görmek mümkün mü? Değil, peki görmemek mümkün mü? O da değil ama çokluk olarak da anlatmak mümkün değil bütün alemin veçhinde Hakk'ı seyr ettiğimiz zaman zaten Allah'ın Zat'ıyla münasebetteyiz her zaman. Başkasıyla zaten dostluk münasebet yapamayız yok ki zaten başka bir varlık. Bakara Suresi 115. Ayette de فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ "*Nereye dönerseniz Hakk'ın veçhi oradadır"* diyor daha ne desin. Vech'den bahsediyor, "Vech" cephe, yüz manasınadır, insanın da en değerli yeri veçhesi yüzüdür. Bütün sistemde oradadır zaten, ona basitçe ne diyorlar "*yedi delikli tokmak* " diyorlar, baktığımızda yedi delik var başımızda merkezimiz orasıdır.

İşte nereye bakarsanız Hakk'ın orada bir yüzü vardır ama her zerrede bütün Esma-ı ilahiyye mevcut olduğundan her zerrede de Hakk'ın veçhini müşahede etmek seyir etmek mümkündür. Böyle bakarsak meseleyi biraz daha kolay anlamış oluruz, abartılara gitmeden geçmiş kitaplarda okuduğumuz öyle fazla fazla hadiselere özenmeden en güzel şey en tabi fıtratında olan hadisedir her hükümde geçerlidir.

Soru -*Zati tecelli Yani Celal tecellisi ilk çarptığında olayın şokunu atlattıktan sonra sükun haline geçmek tecellinin olduğunun farkına varmak olabilir mi?*

-O ilmi manada tabi Celal tecellisi geldiği zaman kişi bunun Zat'i tecelli olup olmadığını o anda düşünmeyebilir, şoku atlattıktan sonra şok yerine çok şükretmesi lazımdır. Neden? Daha büyüğü olabilirdi daha ağırı olabilirdi onun için. Yani her halukarda eksi artı ne gelirse gelsin şükür ve hamdı "Elhamdülillah" deyip bu şekilde hadiseyi karşılamak bizim lehimize olur. Gerçekten de öyledir mesela bir kaza oldu, kişinin bir ayağı kırıldı, ama ikinci ayağı da kırılabilirdi, kolu da kırılabilirdi daha kötüsü de olabilirdi, onun için "*Yarabbi elhamdülillah bu kadarla kaldı*" dediğimiz gibi bunların hepsi kontrollüdür. Melaike-i Kiram onların

kontrolünü yapar o hadise ne kadar takdir edilmişse Hakk tarafından o kadar yapılır.

Daha fazlası olmaz eğer orada bir kargaşa olsa onu durdurmak hiç mümkün değildir. O kazanın sonu nereye kadar gider, gibi.

Celal tecellisi Zat'i tecelliye yaklaştırır. İşi biraz daha kısaltır. Yani hep Cemal tecellisi olsa hep güzellik olsa insan biraz gaflete düşer. Arada böyle sarsması kendini toparlaması ve daha çok Hakk'a dönmesine sebep olur, "*Zülcelal ve ikram*" da olduğu gibi Celalinden de ikram gelir. Bazen Cemal gibi bir tecelli gelir arkasından Celal gelir, bazen de Celal gelir arkasından Cemali gelir, ayet-i kerimede de diyor ya İnşirah suresinde 5-6 ayetlerinde فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا *"Her zorlukla beraber bir kolaylık vardır"* buyurur. Yani zaten bunlar bir kardeş gibidir, birbirlerini takip ederler ancak rabbımıza şükrederiz Celal tecelli süreleri kısa geçmektedir, Cemal tecelli süreleri uzun geçmektedir. Ama o sürelerde biz daha rahat olduğumuzdan o süreler çabuk geçmektedir, biraz gaflet getirmektedir. Ama şartı Celal'e bağlıdır.

Bir yemek yapacaksak evvela Celal'den geçiyor, malzemelerin hepsi kesiliyor doğranıyor, paramparça ediliyor işte tecelli Celal'dir. Sonra ateşe cehenneme giriyor yanıyor, ama sonradan ortaya Cemal'i çıkıyor. Ağaçlar da öyle evvela yerinden kesiliyor, sonra ne yapılacaksa boyutları kesiliyor, sonra rendeye giriyor, ayakları yapılıyor, boyanıyor bakın tecelliler bu aşamada hep Celal dir. Ama sonradan Cemal'e dönüşüyor.

Her büyük insanların Evliya-ı Kiram'ın hayata bakışları ve onları tarifleri değişik şekilde olmaktadır. Kendi içtihadları olmakta bazen bakıyoruz sahabe-i Kiram'ın birçokları içtihad etmişler bazı konularda ama birbirlerine ters bir başka manada içtihad etmişler o yüzden onların hakkında şu doğru yapmıştır veya doğru yapmıştır diye bizlerin söyleyeceği bir

söz yoktur. Yani onlardan sonra gelenler ne kadar alim olsa da O'nlar sahabe-i Kiram peygamberimizin Cemaline mazhar olanlardır, Nur'una mazhar olmuş kimselerdir, nazarına mazhar olmuş kimselerdir, onlar hakkında ondan sonra gelenlerin hiç kimsesi ne Muhiddin-i Arabi Hz leri olsun ne Gavs-ul Azam yani büyükler olsun bunlara eremezler.

Yani Sahabe-i Kiram'ın en son geleni peygamberimizle az bir süre bile yaşamış olsa bilgisi en az olan dahi daha sonra gelen insanların en alimleri O'nun üstüne çıkamaz. Çünkü onların yaşadıkları hadise çok özeldir. Peygamberimizin nazarına mazhar olmuşlardır, bunun üstünde de makam mertebe düşünülemez. İsterse o kimse okuma yazma bilmesin. Yani ilmi olarak bir şey bilmemiş olsun. O nazara muhatap olmak ondan daha büyük bir şey yoktur. Yani peygamber efendimizin mübarek nazarlarının bir yere değmesi kadar güzel bir şey olabilir mi? Olmaz neden çünkü "*Bana bakan Hakk'ı görür*" diyor. O halde Nur-u Muhammedi olarak bakan peygamberimizin gözlerinden nur-u ilahi akmaktadır oraya. Daha bunun üstünde bir şey olabilir mi?

İşte hayatımız böyle sürmekte her birerlerimizin kendimize has birer hayat seyrimiz var rabbımıza şükrederiz, hayattayız ayaktayız aklımız çalışır vaziyette daha henüz bunu kaybetmeden ne yapabilirsek yanımızda gidecek kar odur, Mevlana Hz lerinin de belirttiği gibi.

"*İrfan ehli ile bir saatlık tefekkür yüz yıllık nafile ibadetten hayırlıdır*."

Bakın irfaniyetle ne kadar yol almanın ne kadar çok seri ve verimli olduğunu gösteriyor bir insanın yalnız başına sabahtan akşama, akşamdan sabaha kadar 24 saat hep zikir yapsa alacağı feyiz kendi bilgisi düzeyindedir daha ileriye gitmez, sadece sevap kazanır, oradan da Cennet'i kazanır, mübarek olsun ama irfan ehlinin ne cennetle ne cehennemle pazarlığı işi olmaz. Cenab-ı Hakk ahirette bir yere koyacaktır.

SORU: GEÇMİŞLERİMİZE FATİHA OKUMAK NEDİR?

CD-16 -

اَعُوذُبِالَّلهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bu gün 17/05/ 2017 Çarşamba günü öğleden sonra kardeşlerimizle bir iki soru var o sorular üzerine sohbet edeceğiz. Sorunun bir tanesi geçmişlerimiz hakkında ruhuna Fatiha diye bir kelam var, bu söylendiği zaman kimin hakkında düşünülüyor ise bir "Elham-ı Şerif okunmakta "Fatiha " Elhamd manasınadır. Neden onun ismine Fatiha dememişler de El hamd suresi demişler, evvela onu bilmemizde yarar vardır, "Fatih" açan manasınadır, "Meftuh" da açılan açılmış manasınadır. Yani bir hadisenin bir fiilin olması için iki mahal gerekli ki bir fiil ortaya çıksın işte bunun birisi etken birisi de edilgendir.

Yani "Fatih" açıcı, "Neftuh" da açılmış manasınadır. Onun için Fatih Sultan Mehmed'in ismi "Fatih" takma ismi açan manasınadır. Yani İstanbul'un kapılarını açan veya açılmasına sebep olan baştaki kumandan sadece o gidip de kale kapılarını açmadı, yanında on binlerce insan vardı. Birlikte açtılar ama O başta sorumlu Kumandan olduğu için bir çekici itici güç merkez, oradaki tevhid'i oluşturdu. Yani askerlerdeki İstanbul'u alma anlayışını tevhidini oluşturdu bu yüzden "Fatih" diye ismine ilave edildi.

Peki "Fatiha Suresi" dediğimiz surenin içinde açma ile ilgili herhangi bir şekilde mevzu geçmiyor, kul ile rabbı arasında rabbı ile kulu arasında sureyi ikiye bölmüşler, üç ayeti Hakk'a ait üç ayeti de kula aittir. Yani içerisinde hem halikiyet var hem de mahlukiyet vardır. Hem zuhur var zahir, hem de içerisinde batın var. Kur'an-ı Kerim'in başında olduğu için yani Kur'an-ı Kerim O'nunla açıldığı için o yüzden "Fatiha suresi" demişlerdir. Açılmasını temin ettiği için ilk açıldığında okunacak olan sure O'dur. O surenin hem Mekke, hem de Medine de geldiğini rivayet ediyorlar. Yani Fatiha suresi iki defa nazil olmuş diye rivayet ediyorlar. Onun için o sureye "Sebul Mesani" ismini de veriyorlar, "Sebul Mesani" yedi ikili manasınadır. "Seba" yedi, "Mesani" iki anlamında,

"Sebul Mesani" yedi ikili manasınadır. Yani hem zahir hem de batın manasının olduğu "Sebul Mesani" olarak belirtiliyor.

Tabi ki O'nun içinde daha derin manalar vardır biraz araştırmak gerekir. Peygamber efendimize Hicr Suresi 87. ayetinde şöyle diyor; وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِى وَالْقُرْاٰنَ الْعَظِيمَ Kur'an-ı Kerim kendisine verilirken "Kur'an ve Seb'ul mesaniyi verdik" yani Kur'an'la birlikte adeta eş değermiş gibi birlikte verildiği de ifade ediliyor.

Geçmişlerimize okunduğunda sonunda "Fatiha" denmesi ruha mı nefse mi sorunun aslı budur. Okuyan kişi ile okunacak kişi arasındaki makam ve mertebe anlayışları bu okumada ve okunmada büyük sebep teşkil ediyor. Yani Fatiha-ı Şerif'in o kişiye ulaşmasında ve değişik şekillerde ulaşmasında her iki kişinin de kendine ait bazı kabiliyetlerinin olması lazım geliyor. Biz şimdi özel çalışmaları bırakalım genel olarak herhangi bir kimse dinle tasavvufla ilgilenmesin yani dinin fiziki yönüyle ilgilenmesin ama Müslümandır, bazen işte ben anneme babama on tane Fatiha okudum 20 tane ihlas okudum, Ayet-el Kürsi okudum, annem babamın ruhlarına hediye eyledim diye klasik manada bu ifade ediliyor.

Yani genelde nefsin varlığından kişilerin haberi olmadığı için batın yönünde de bizi hareket ettiren varlığımızın ruh olduğu genelde madde ve ruhdan ibaret olduğumuz klasik manada budur. Batın yönümüzden ruh diye bahsediyoruz, elle tutulmaz gözle görülmez latif bir sahadan bahsetmiş oluyoruz, onun için bu genel bir anlayış ama kim nasıl söylerse söylesin işte bu günkü duamızda da "*ruhlarına hediye eyledik"* diyoruz. Ancak irfani manada meseleye bakıldığında ruhlarımız Hakk'ın nefhası olduğundan bir bakıma onun hakikatı itibariyle hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Yani bizim ne duamıza ihtiyacı var, ne de başka bir şeye, herhangi bir eksikliği yok ki biz O'nu destekleyelim şusu eksik busu eksik gibilerden. Kişi öldüğü zaman da bu ölümü

nefs tatmaktadır. Ankebut suresi 57. ayette كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ *"Her nefs ölümü tadacaktır"* buyurmaktadır. Ne kadar açıktır, eğer burada *"her ruh ölümü tadacaktır"* dese idi, ondan sonra ruhuna hediye ettik diye söylerdik, ama giden nefis olduğuna göre demek ki bizim buradan gönderdiklerimiz nefsimizin üzerine gidiyor. Çünkü onun ihtiyacı vardır. Nefsimiz hayat sahası bizim batın halimiz de batın alemimiz de Esma mertebesi, sadrımızın sahası orası, aklımız arşımız, Akl-ı kül, nefs-i Kül de nasıl bazen içim sıkılıyor, deriz, bugün içim ferah deriz, halbuki hiçbir tesir yoktur, ama Kabz ve Bast isimlerinin orada tesiratı vardır, ayrıca bir çok hadise insanı üzüyor da sevindiriyor da çünkü biz beşeriz, ve tesir altında oluruz.

Ancak tesir altında olmak kişinin iradesine kalan nisbeten o tesiri arttırmakta veya azaltmaktadır. Yani ters gelen eksi gibi gelen sıkıntı gibi gelen tesirleri biz irfaniyetimizle sabrımızla daha hafif geçiştirebiliriz. Bast hallerini de daha arttırabiliriz. İşte namazlardaki selamlar bunu ifade etmektedir. Bir günlük namaz içerisinde 94-5 = 99 selam vardır. Namazda 94 selam var beş vakit namaz da ayrıca beş selam ettiğinden toplam günlük 99 selam vardır namazda. Bunlar hep nefsimizin üstünde oluşan hadiselerdir. O yüzden bizim sistemimizde evvela nefis terbiyesi vardır. Çünkü *"nefsini bilen rabbını bilir*." Bakın *"ruhunu bilen rabbını bilir"* diye bir kayıt yoktur.

Onun için ruh bunlardan münezzehtir. Peki o zaman Ruh nedir, hayat kaynağımızdır bize hayat veren ve Hakk'tan çok büyük bir lütuf olarak gelen bir armağan bir hediyedir, hediyeyi de biraz daha ilerletelim kendisi, biz bunun farkında değiliz. وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِى (15/29) Ben ona ruhumdan nefh ettim diyor. imam-ı Gazali bu hususta *"Ruh O'nun gayrımıdır ki…"* diyor. Nefh ettim derken her mertebede anlayacak kişilerin anlayacağı şekilde ifade ediliyor. Ruhumdan nefh ettim verdim, manasınadır. Çünkü

şeriatta hayat ikilidir, yani yukarıda Allah var aşağıda kul var, Allah yaratıcı kul yaratılmış, o halde yaratılmışa ruhundan vermiş, burada bu manık geçerlidir, bu hususta da güzel bir anlayıştır. Ama biraz daha ilerisi düşünüldüğü zaman "Ruh O'nun gayrı mıdır ki " diyor. Tabi seyr-i suluk içerisinde bunlar yavaş yavaş hazmedilecek anlaşılacak şeylerdir, ayrıca Yahudi alimleri peygamber efendimize geldiklerinde ruhtan soruyorlar bilindiği gibi İsra suresi 85. Ayette buyurur, وَيَسْئَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّى وَمَا اُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيلًا "*Rasulum sana ruhtan soruyorlar deki ruh rabbımın emrindendir*." emir iş demektir, yapılan faaliyet demektir, yani "ruh rabbımın işidir." Diyor bakın ne kadar güzel ruh hakkında bilgidir. Ayetin devamında "*ancak size bundan az bilgi verilmiştir*" diyor. Biz de ne yazık ki bu ayeti kendimize alıyoruz kendi üstümüze alıyoruz, yani ümmet-i Muhammed'e sanki bu ruh bilgisinden az verilmiş, gibi. Böyle yorumlanıyor, o sahaya girilmez zaten onun ilminden az verilmiştir diyor. Ama o hitap bize değil ruh hakkında soru soran Yahudi alimlere veriliyor o cevap. Yani Museviyet mertebesi olarak size o kadar kısım verildi ve o rabbımın işidir ilahi iştir, diyor.

Bizim tefsirciler, mealciler de ne yazık ki size dendiğinden bizi kasdediyorlar Müslümanları kasdediyorlar, o geniş sahanın önüne hem perde çekiyorlar, hem de yolu kapatıyorlar. Düşünmeyin size az verildi diye. Bakın bir anlayış ne kadar değişikliğe neden oluyor. Peygamber efendimize de bahsederken Şura Suresi 52. Ayette وَكَذَلِكَ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ رُوحًا مِنْ اَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِى مَا الْكِتَابُ "Sana biz ruhu verdik" diyor açıkça burada ki "Ruh" Ruh-u Azam mertebesinde olan ama tefsire bakıyoruz "Ruh" yerine "Kuran" olarak tercüme etmişlerdir. Cenab-ı Hakk Kur'an'ı indirirken "Ruh verdik" yerine Kur'an'ı verdik" diyemez

miydi. Bir çok yerde "*Biz sana Kur'an'ı verdik*" diye geçiyor. Her neyse bazı işleri yaparken açıklık getirme düşüncesi ile iyi niyetle yapılıyor ama yolu kapatılmış oluyor, farkında olmayan insanlar yanlış yönlendirilmiş oluyor. O halde Ruh bizim işimiz değildir, Ruh Rabbın işidir ki onların mertebesinde rabbın işidir ayrıca rububiyet mertebesi Museviyet mertebesinin sahası Esma mertebesi. Yani Ruh onların mertebesinde Rabb'ın işidir. Ama Müslümanlara gelince, Ruh kimin işi Allah'ın işidir.

Bakın وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِى Rab olan ben kuluma nefh ettim demiyor, yani rububiyet mertebesinden nefh ettim demiyor. Uluhiyet mertebesinden وَنَفَخْتُ bakın oradaki "Tü" ben manasınadır فِيهِ onun içine مِنْ رُوحِى ruhumdan verdim yani içine doldurdum, Nasıl bu odanın içine Cenab-ı Hakk diyebilir ki ben nefha ile doldurdum nefha verdim hava verdim, peki havayı görebiliyor muyuz göremiyoruz, işte ruhumuz da böyledir. İşaretlerini anlıyoruz hayatımız var, o hayat ruhun hayatıdır bizim hayatımız değildir. İlmimiz, İrademiz Kudretimiz sem'imiz, basarımız hepsi vardır, bunlar ruhun üzerindeki işler ancak görev sahası nefse verildi. İşte nefis faaliyet alanını teşkil eden bir sahadır bizlerde. Ama buna hayat veren de ruhumuzdur. O'na kimlik veren, enerji veren kuvvet kudret veren ne varsa çünkü Allah İsm-i Azam'ından kaynaklığından, bütün esma-ı İlahiyelere hakim olan veya bütün esma-ı ilahiyeye kendinden çıkan hayat sahası veren ama kendisi arkada arka planda gözükmeyen mesela sahaya futbol takımı sürülüyor ama o futbol takımının kontrol edicisi vardır, bir başkanı var, antrenörü var, onlar oyun sahasında yokturlar. Ama bütün kontrol antrenördedir.

Dilediğini oraya koyar kaldırır. İşte böyle dediğimiz zaman ruhumuzun herhangi bir şeye ihtiyacı yok, nefsimizin ihtiyacı var, o halde bizim gönderdiklerimiz, ölümü de tadan

nefis olduğundan nefis ile irtibatlı bir saha olduğu açık olarak görülüyor. Ama klasik manada nefs terbiyesi nedir dendiğinde sadece bir nefis sözcüğü geçiyor ama sahasından haberdar olunmadığı için o batında kalmış oluyor ve söz edilmiyor. Ruh kabre girmez, zaten kabir ruhu tutamaz, yani madde latifi tutabilir mi? Tutamaz. Peki nefis de latif değil mi, nefis latif ile kesif arası bir varlıktır. Ruhtan kesif ama maddeden latif bir varlıktır.

O halde ahirete intikal etmiş olan kişi Hakk ehli ise kendisine gönderilen şeyi çok daha güzel alır çünkü burada değerini bilmiştir, karşılığı kendisinde vardır, açılımı vardır, alır ve çok faydalanır. Ama gaflet ehli ise dünyada bunu nasıl dinlemişse hiç tefekkür etmeden manasını düşünmeden diyelim ki Fatiha'yı okumuşsa oraya da ona o kadarını alabilir ancak. Çünkü başka alacak sahası yoktur. Burada nasıl kulağına bir ses olarak sadece gelmişse oraya da o ses gider, tabi ki buradaki ses gibi gitmez çünkü orası misal alemi berzah alemi oranın iletişim sistemi başkadır. Burada ses dalgası ile iletişim yapıyoruz orada herhangi bir beden olmadığından duyma ve konuşma hassaları da buradaki gibi olmadığından sadece şuursal bir algılama olur, ama bir kimse şuurunu burada geliştirmişse ona gönderilen az bir şey bile olmuş olsa çok verimli olur. Çünkü burada da o az olanı verimli hale getirdi.

Mesela herkes besmele çeker "Bismillahirrahmanirrahim" deriz bunu çocuğa da söyletiriz, çocuk bir şey anlamaz, ama besmelenin ne olduğunu burada idrak etmiş olan bir kimsenin açılımı tabi ki orada başka olacaktır. Meseleye böyle baktığımız zaman bir de gönderenin hükmü burada var, alıcı çok iyi olur da gönderici zayıf olur, o sinyaller kesik kesik gelir hani radyo sinyali nasıl sağlıklı ulaşamıyorsa göndericinin gücü yoksa o kadarlığına gelir. Tabi ki hiç faydasız da değildir, hepsinin faydası vardır ama birisi kemaliyle yapılması var hakkıyla bir de işte olduğu kadar olan vardır. Her halukarda "bizden evvel gidenlere selam olsun" denir ya göndermekte yarar vardır, hem gönderilene hem de gönderene yarar vardır. Şimdi bir kişi Fatiha'yı okudu geçmişten birine gönderdi, yani elindekini verdi de

elde bir şey kalmadı gibi değildir. Fatiha'yı okumuşsam o bir kere bende kalıyor, bir o kadarı da oraya gönderiyor Cenab-ı Hakk. Yani hem okuyan hem de okunan mahrum olmuyor. Sadece Fatiha'yı okuduğumuzda oraya gitse bizde bir şey kalmasa okuyan kişi yararlanmamış olur bir iç huzur ve rahatlık olmamış olur.

KABİR YAŞANTISININ DÖRT HALİ.

Kabir yaşantısının dört türlü olacağı belirtiliyor bunun birisi ehl-i inkar ehl-i küfür, onların hepsi cehennem halidir, tabi ki Allahualem, elimizdeki bilgilere göre öyle diyorlar, gidip te gören orada yaşayanlarımız yok. Eğer gidip görüp te yaşanmış gibi bazı kişiler gidip görüp te dünyaya gelmiş olsalar o zaman kimse başını secdeden kaldırmaz. Çünkü oradaki müthiş yaşantıyı şuhuden müşahedeli olarak gördükten sonra gelip te anlattığı zaman kişilerin üzerinde bunun tesiri bambaşka olacaktır, bu sefer herkes ibadet ehli olacaktır, dünya imar edilmez. Veya cennete giden bir kimse gelip te dönse herkes o cennete gitmek için bütün işini bırakır. Çoluk çocuk hiçbir şeyi gözü görmez. Sadece nefsi olarak daha geniş yaşama sahasına ulaşayım diye ömrünü ibadete verir, ama o zaman da bu peşin iş olur.

Yani gördün ondan sonra ibadet ettin ama burada görmedin ibadet ettin inanarak peygamber efendimizin sözleri Allah'ın sözlerine Kur'an-ı Kerim hükümlerine inanarak iman yollu bunlar yapılacak hiçbir zorlama da olmadan, yani kişi kendi kendine bunu yapacak ki kendi mükafat görsün. Birisi bize zorla namaz kıldırsa zorla oruç tuttursa bunda bizim bir dahlimiz olmadığı için onun bir kıymeti olmaz. Gerçi çocuklarımıza terbiye bakımından biraz ikaz yapabiliriz, küçük yaşlarda ikaz yapabiliriz. Ama onun sahasına da fazla giremeyiz çünkü herkes kendi hüriyetine sahiptir buluğa erdikten sonra. Tabi ki rahmeten

merhameten onları ikaz etmek bizim görevimizdir. Ama yaparsa yapar yapmazsa diyecek bir şeyimiz yoktur.

Geriye kalan üç tanesinden bir tanesi mü'min ama günahkar, yani ibadeti eksik bazı ufak tefek kötülükler de yapmış, bu düzeyde olanların kabir hali. İkincisi sevapkar mü'minlerin hali, yani emr-i ilahiyi peygamber efendimizin sünnet-i seniyelerini tutmuş yapmış, iyi bir insan olarak gitmiş olanlar, bir de arifler, irfan ehli olanlar vardır. Şimdi bunların bir ile ikisi nefisleri ile birlikte kabire girmekteler, çünkü daha henüz kendi varlıklarını tanımadıklarından yani nefsani varlıklarını bilemediklerinden, "Ben neyim, ben kimim?" diye irfaniyet sahasına giremediklerinden, ama sevapları yönü ile şeriat-ı Muhammediye tabi olup sınırlarını bildiklerinden, sınırlar da onları kötülük yapmaktan koruduğundan, ama irfaniyetleri yok bunlar cennet ehli olabilirler, bunlar ikincileridir.

Birinci olanlar dünyada yaşamışlar öylece vakitlerini geçirmişler, belki iman ehlidir ama tahkiki değil lafzi iman ehli belki islam aile içerisinde gelmiştir de doğal olarak fıtri olarak Müslümanım der, ama hiçbir faaliyetleri olmaz. Bazı günahlar da işlemiştir, bu kişi dünyada bedenini kesin olarak "Ben" olarak kabul ettiğinden nefsinin daha henüz bilincinde olmadığından nefis ayrı beden ayrı diye onun hakkında bir saha da olmadığından onun nefsi ölüm anında bedeninin üstüne dışına çıkmakla birlikte bedenin üstünden ayrılamıyor. Yine kendini hep o zannediyor. O beden zannediyor. Onun yanından ayrılamıyor, çünkü "Ben" olarak o bedeni ömür boyu kabul etti.

Bir şuuru var ama o şuurun farkında değil. "Ben" diye şartlandığı bedenini "Ben" olarak gördü. Bedeni kabre konduğu zaman kabre o bedenle aynen gidiyor. Kabrin içinde de onunla beraber oluyor. Nasıl ki dünyada o bedenin başına acılar geldiğinde ayağı kırıldığında iğne battığında orası burası acıdığında kabre girdiğinde oradaki böceklere çok büyük ziyafet oluyor. Eğer değerlendirme yapılması mümkün olsa bu dünyada insan etinden daha lezzetli bir gıda bulunmaz. Hatta yamyamlar insan eti yiyenler insanın en lezzetli yerinin avuç içi olduğunu söylemişlerdir. Çünkü

en güzel gıdaları insanlar yiyor, meyvenin sebzenin yağın tatlının en güzelini insan yiyor. En güzel malzemeyi kullanan da yine en güzel malzeme olur.

İşte o beden orada yendikçe o nefis orada beden tükeninceye kadar o acıyı ızdırabı çekmektedir. Bunlar iman etmiş ama eksik olanlar iman etmemiş olanlar onlar ayrı onların halini tahmin etmek bile mümkün değildir. Daha cehennem kabre girdiği anda başlıyor. İşte peygamberimiz o yüzden şöyle diyor "*Kabir ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya cehennem çukurlarından bir çukurdur*" diye bahsediyor. O kişi beden tükeninceye kadar bu ızdırabı çekiyor. Tükendikten sonra da başka ızdırabı başlıyor. Bu sefer yalnızlık korkusu kimliksiz korkusu daha evvelce hiç olmazsa bedeni ile ünsiyet ediyordu, bir kimlik vardı o da elinden gidince kendini de tanıyamamış olduğundan çok zor bir iş işte cehennem çukurlarından bir çukur oluyor.

Ancak bu ahirette Cehenneme gittiği zaman ebedi kalmıyor günahını çektikten sonra gene cennet ehli olabiliyor. Tabi oraya cehenneme gittikten sonra cennet ehli olan da cennetin en alt mertebesinde oluyor. Nasıl halk arasında bazı kimseler hapisanelere giriyorlar çıkıyorlar ama mimlenmiş oluyor, "*Bu bir zamanlar hapse düştü*" diye hep kişi ona acabalarla bakıyor. Tekrar bir suç işler mi diye biraz çekingen davranıyor haliyle tabi ki, birincisi bu.

İkincisi mü'min olan ve şeriat koruması altında olanlar. İbadetini yapmış namazını kılmış, kimseyle alış verişi olmamış takılmamış o da nefsi ile birlikte kabire girmekte çünkü nefsini tanıyamadığı için kendinden ayrılamıyor, kendini bu beden kabul ettiğinden bu bedenden ayrılamıyor. Kabre giriyor ancak yapmış olduğu amelleri kendisine güzel gösteriliyor. Diğerinin amelleri çirkin gösteriliyor orada. Cehennem dediği odur sıkıntıdır. Onun kabrinin köşesinden bir pencere açılır, kendisinin mahali de cennet bahçelerinden bir bahçedir gideceği yeri seyr eder. Aynen onun da vücüdü o böcekler tarafından yenir, ama onun o güzelliğe dalmış olması o acıyı ona göstertmez. Bakın iki hadise aynı birinin ki ne kadar acılı, birisinin ki de tatlıdır.

Üçüncü, İrfan ehli ise artık o nefsini de ruh eylemiş olduğundan zaten akıl, kalp, ruh nefis denilen şeyler bir şeyin kendi sahalarıdır. Kendine ait sahalarda aldığı isimleridir. Bütün hepsinin kaynağı ruhtur. Maddenin kaynağı da ruhtur. Yani saydıklarımız kalp ruh, sır, hafi, ahfa, nur, gönül, diye söylediğimiz isimler var ya bunların hepsi bir tek isimdir, o da ruhun ismidir. Ruhun sahalarıdır bunlar, Kalp, gönül, nefis, akıl, ruh dediğimiz şeyler ruhun bölümleridir. Yani ruhun tecelli mahalleridir. İrfan ehli ise artık tamamen bütün halini ruhaniyete döndürmüş olduğundan kendine ait bir varlığı kalmadığından orada zaten Hakk'ın kendisi olduğundan Hakk da herhalde kabir içerisine girip te yaşayacak hali yok, ama yine de son gömüldüğü yer bir makam hükmündedir, ehl-i küfür de olsa ehl-i iman da olsa arif te olsa bir yere gömülüyor.

Orası son görüldüğü yer olduğu için orası artık arkada kalanlar ve daha sonra gelecekler için bir buluşma noktası gibi olur, şimdi gidip ziyaret ettiğimiz kabirler böyle bir yerdir. Yani son görüldükleri yerdir orası gömüldükleri yer de diyebiliriz ama son gömüldükleri yerdir. Fizik olarak cesed oradadır. İşte evliya kabirlerini ziyaret de böyle bir şey, son görüldükleri yer olduğu için yoksa onlar orada dururlar durmazlar yani toprak denen madde onları tutamaz, mümkün değildir.

Hani Hallac-ı Mansur için ne derler, hapise attıkları zaman O'nun namaz kılmasına iyi hal göstermesine zindancı çok üzülmüş, çok muhabbet etmiş sevmiş, O'na demiş ki "Gel efendi seni buradan çıkarayım" demiş "Hallac-ı Mansur; "sen ne olacaksın" demiş zindancı da "ne olursa olayım " demiş. Hallac-ı Mansur "Ey kardeşim biz bu taşın toprağın tutsağı değiliz biz Hakk'ın tutsağıyız, ben buradan çıksam da gene tutsağıyım. O anda eli ile bir duvara işaret ediyor, hemen duvarlar açılıveriyor. Sen iyi niyetinle beni bırakmak istiyorsun ama zaten burada ben tutsak değilim, ama Hakk'ın tutsağıyım diyor. Oradan da nereye kaçacağım, alem O'nun alemi nereye kaçacaksın.

Kimse kendisi hakkında ne cehennemlik söyleyebilir, ne kadar günahkar olursa olsun ne kadar sevapkar olursa olsun

kimse ben cennet ehliyim cehennem ehliyim diye demesin. Zaten ikisi de yanlış olur birisi Hakk'tan ümidini kesmişlik olur ki bu Hakk'tan ümit kesilmez. Yasaktır ne kadar günah işlemişse işlesin gene de bir ümit vardır Hakk'tan. Ama bir müddet cezasını çeker gider Cenab-ı Hakk af edebilir. Bize lazım olan cennet cehennem vesilesi ile bir iş yapmak değil, sadece irfaniyet için kendimizi tanımamız rabbımızı bilmemiz için bu alemde O'nu tanımamız için yaptığımız çalışmalardır, yoksa cennet hevesiyle cehennem korkusuyla bir şey yapılırsa o ticaret, tüccarlık olur, al gülüm ver gülüm işte "Ben şu kadar namaz kılayım da Ya rabbi bana köşk ver bu kadar ağaç meyve ver gibi ticaret için peşin düşünülen bir anlayış olur.

Onun için Allah'ın kulları cennet cehennem ile ilgilenmezler. Yunus emre de öyle diyor ya, " Cennet cennet dedikleri birkaç gılman birkaç huri dileyene ver sen onu bana seni gerek seni" dediği gibi. Tabi ki ahirette madem ki bireyiz, bireyin de oturacağı kalkacağı bir saha olacaktır. Gök yüzünde bağdaş kurup halı üstünde uçacak halimiz yok, Ahirette iki mahal olduğundan, ya cennet ya cehennem olacaktır. Cenab-ı Hakk hakkımızda hayırlar versin, işte böylece bizden evvel geçmiştekilerimize okuduğumuz okuyucu ile okunmuşun arasındaki irtibat ve onların bilgi durumları hepsi bunları etkilemiş oluyor, ancak burada ruhuna denildiği zaman külli olan bir hükümle deniyor, gittiği yer o ikisinin nefsinedir, nefis sahasınadır.

Ancak ariflerin ruhuna gider, çünkü onların nefisleri ruhlaşmış olduklarından nefsine diye bir şey söz konusu değildir nefsini de ruhlaştırmıştır.

Her birerlerimizin ses alma kulakta bir düzeyimiz var, aynı ses on kişiye gitse doz olarak onu da ayrı yerden alır. İşte sesi yükseltmek böyle onların duymadıkları yerde duyurmak olur. Makam değişmesi değil de az duyana rahmet olur. Bazı mezar toprakları farklı olur, cesedin bozulması gecikir, buz dolablarında gıdaların uzun süre saklandığı gibi nasıl Ashab-ı Kehf 300 sene bozulmadan kaldığı gibi. Cesedin bozulmaması bir keramet vesilesi değildir. Bazıları için işte "falan efendinin cesedi daha

taptaze duruyor” denir, işte o zaman “bu evliyadır” diyorlar. Bunlar kişinin bir makam sahibi olmasının delili değildir. Cesedin çürümemesi bence daha çok ızdırap olur. O kimlik vaktiyle çürüyüp yok olması lazımdır. Çürümediği sürece orada bir kimlik vardır. O'nun nefsi orada kiminle ilgili ise o ızdırabı çeker.

NOT= Seneler evvel belki (1980) li yıllar idi küçük bir Anadolu gezisine çıkmıştık bu arada zannediyorum yolumuz “Niğde” ye düşmüştü oranın müzesini dolaşmak istemiş idik müzeyi gezerken yaklaşık (900) senelik cam içinde mahfaza da korunan bir rahibenin cesedi vardı hayatındaki halinden pek fazla bir şey kaybetmemiş gibi kendine ayrılan yerde duruyor idi herkes ibretle seyrediyor idi, bizde seyrettik sonra müzeden çıktık. Bedeni fazla çürümemiş olan bu cesedin sahibine de evliyamı dememiz lâzım gelecekti!

Kişi dünyada iken mana alemine irfan alemine girmemişse o açılım olmadıysa ahirette o kapı ona kapalıdır. İşte cennet ehlinden bahsederken “Halidun” diye bahsettikleri bu hadisedir. Cehennemde de “Halidun” diye geçer, “Onlar cehennemde -Halidiyne fiha ebada- ebedi kalıcılardır” Cennet ehli içinde “onlar orada ebedi kalıcılardır” der. O merakta olan kişiler de sevinirler. “Cennette ebedi kalacağız oh ne güzel” diye, eğer bu dünyada bu tür ilimleri talep etmişse ahirette bunlar terakki edecekler farklı cennetlere geçeceklerdir.

Biz orada ebedi kalanlara dua ettiğimizde onlara irfani olarak bir fayda sağlamaz birkaç gün bir rüzgarın esmesi gibi bir ferahlık hissederler, o da geçicidir. Kişilerin yakınlarının amelleri bozuksa yapacakları bir şey yoktur. Mevlana Hz lerinin iki çocuğundan birisi asi, birisi mutidir. Öyle Zatların çocuklarında bile asi olabiliyor, Adem (as) Kabil oğlunda olduğu gibi.

“Halidiyne fiha ebada” dediği onlar kalıcıdırlar orada yani kendi düşünceleri düzeyinde kalıcıdırlar. Tabi zahir olarak da kalıcıdır ama esas kalıcılık düşüncededir. Onlarda artık ilerleme olmaz, çünkü o kapı kapalıdır. Ama irfan ehli için bu yol açıktır. Neden açık çünkü burada da açıktı, açık olarak

oraya gidiyor, o akılla o anlayışla o idrakla gidiyor, ama şuraya geldi buraya geldi o orada devam edecektir. İşte bu tür sohbetlere isteyerek katılmış olanlar o yola girmiş o kapı açılmıştır. Biz o yolun 10. Km de de olsak 100. Km de de olsak hatta birinci Km de de olsak artık o yol bize açılmış durumundadır. Mesele budur yeter ki o sahaya dahil olunsun. Burada da yolu bitiren olur, yarıya gelinmiş olur, üçte bir, üçte iki neyse gidebilen olur, Cenab-ı Hakk onları mahzun bırakmaz.

Çünkü Zat'ına giden bir yol var orada daha mühim bir hadise var, Rabları onları orada bekler, nasıl bir insanın sevdiği yola çıktı haberleşiyoruz işte otobüse bindi uçağa bindi geliyor şu Km de bu Km de onlar muhabbet ile beklenir. Çünkü rabbım diye kucak açmış rabbı da açmış kulu da açmış hem nasıl bir sarılma olacak orada esas muhabbet sevgi orasıdır. Bitmeyen tükenmeyen bir sevgi olacak.

Bütün insanlar rabb-ı hasları yönüyle Allah'a ulaşacaklardır. Kahhar esmasının tesirinde olan da Allah'a ulaşacak, ama Kahhar esması yönünde ulaşacak Allah'ın Zat'ında değil, Kahhar esması esmada ulaşmış olacaktır. Yani Ahirette Allah'a ulaşmayan kimse kalmayacak aslında burada da kimse yok Allah'a ulaşmayan kimse yok, biz onu batınımızda bırakmışız, yok hükmünde zannetmişiz. O yüzden esma-ı ilahiye sahasını bilmek çok mühim bir hadisedir. Kim hangi rabb-ı hassın hükmü altında ise gerek bilerek gerek bilmeyerek Şura suresi 53. Ayette اِلَى اللّٰهِ تَصِيرُ الْاُمُورُ " bütün işler Allah'a dönücüdür," bütün herkes Allah'a dönecektir bu sahada olacaktır. Yani herkes kendi esması yönüyle hakka varmış olacak kimisinin neticesi Kahhar, Cebbar, Mütekebbir, ismi, Cehenneme çıkacak kimisinin cennete çıkacak. Kimisinin de Zat'ına çıkacaktır. Allah kolaylıklar versin Allah yolumuzu açık etsin inşallah.

BANA SİZİN DÜNYANIZDAN ÜÇ ŞEY SEVDİRİLDİ, GÜZEL KOKU, KADIN VE GÖZÜMÜN NURU NAMAZ.

CD-17-

اَعُوذُبِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bugün 19/05/ 2017 Cuma günü öğleden sonra kardeşlerimiz ile küçük bir sohbet yapıyoruz, Bugünün mevzuu Fusus-ul Hikem 4. Cilt sayfa 377 Muhammed fassının namaz bölümüdür. Cenab-ı Hakk bu büyüklerimizden razı olsun, bizlere çok değerli ve çok büyük ilmi miras bırakmışlar biz de onların bıraktıkları ilmi miraslardan ruhani gıdalarımızı almaya çalışıyoruz, Allah hepimizi gerçek manada İlahi ve ilmi gıdalardan nefsaniyetimize ve ruhaniyetimize faydalar sağlasın inşallah.

Muhiddin-i Arabi Hz leri Muhammed Fassının oluşumunda sadece bir hadis-i şerifi ele alarak bütün bölümü oluşturmuştur. Hani meşhur peygamberimizin hadisi vardı, "*Bana sizin dünyanızdan üç şey sevdirildi, güzel koku, kadın ve gözümün nuru namaz*." Diye ifade ediliyor. Bir hadis, bakın bütün bölümü kapsamına almıştır. Nasıl bereketli bir ilim nasıl bir ilahi feyiz, zaten kendisi bunu başta Peygamber efendimiz tarafından, kendine bildirildiği yazdırıldığını da ifade etmektedir. Başka türlüsü de zaten olmazdı biraz düşündüğümüz zaman.

Yani Fusus-ul Hikem'in içindeki bilgilerin beşer kaynaklı bir bireyin ortaya getirmesi pek ihtimal dahilinde değildir. İşte o yüzden İlahi vahyin kaynağı olan zuhura getirme kaynağı olan efendimizden gelen bir bilgi olarak bildirmekte ki ancak içinde olan bilgiler oradan gelmesi mümkündür, yoksa birey beşer kaynaklı bir varlığın bu bilgileri ortaya getirmesi mümkün değildir. Ayrıca gene teşekkür ederiz bu sahayı en güzel bir biçimde şerh eden Ahmed Avni Konuk ve bütün diğer şarihlerden Allah razı olsun. Eğer biz Muhiddin-i Arabi Hz lerinin yazmış olduğu metinleri sadece okumuş olsaydık pek bir şey anlayamazdık.

Belki anlardık ama ne bu derece anlayabilirdik, kısa süreli olmayan çok uzun süreli bir çalışma gerektirdikten sonra ancak anlayabilirdik. Bu kadar açıklanmış olduğu halde ki gene anlaşılması oldukça zor, anlaşılması için kişinin mutlak manada tevhid hakikatlerini bilgilerini bilmesi lazımdır. Yani bu alemlere kişinin bakış açısının gerçek manada tevhidi, lafzi tevhidi değildir. Gerçek manada tevhidin yaşanmasıyla o anlayışla ancak bunların anlaşılmasının mümkün olduğu da anlaşılmış olur. Yani bunların kişiye daha faydalı olması için daha derine dalması için kişinin bundan haberdar olması için alt yapının olması bir hayli bu sahada çalışılmış olunması gerekiyor.

Ben de bu tür kitapları okumaya şerh etmeye başladığımız zaman görev aldığımızdan çok sonraki zamanlara rastlar. Yani evvela bir alt yapının oluşturulması uzun seneler sonra da bu safhaya girip bunlar üzerinde çalışmaya başlamamız da öyle oldu. Zaman zaman bazı bölümler olarak çalışmaya gayret ediyoruz, bugünkü bölümde kendisine sevdirilen namaz hakikati ki "Gözümün nuru" dediği "Namaz mü'minin miracıdır" dediği "dinin direğidir" gibi, bu gerçekten de gerek imani gerek fiili gerek fiziki namaz, islam dininin en önde gelen mevzularından birisidir.

28. Bölüm şerhi: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ Yani, namazın müştemil olduğu esrardandır ki, yani içinde var olan namazın içine almış olan esrar-ı İlahiyedendir ki o esrar sebebiyle namaz (sav) efendimize sevdirilmiştir. Bakın hadis-i şerifte "Bana dünyanızdan üç şey sevdirildi " diyor. Evvela başta muhteşem bir açıklama var. "dünyanızdan" diyor peki O, bu dünyada yaşamıyor muydu? "Sizin dünyanızdan" diyor. Bu dünya içerisinde O da yedi içti yattı kalktı, dünya nimetlerinde faydalandı, انا بشر مثلكم (Fussilet/6) hükmü ile istifade etti ki bu herkesin tabi hakkı yani burada yaşama hakkı nefes alması su içmesi gıdaları

yemesi barınması herkesin kendi hakkı tabii olabildiği kadar, o halde kim burayı kullanmışsa bu dünyadandır. Ama "Sizin" dünyanızdan" diyor. O halde peygamber efendimizin bir başka hali var ki bu dünyadan değil. Bu O'nun kendi Zat'ını ilgilendiren taraftır o bu dünyadan olmayan tarafı. O tarafa geçerek beşeri manada olan tarafından sizin dünyanızdan diyor. O zaman biz büyük bir ihtar ve ikaz altında kalmış oluyoruz. "*Bu dünya sizin dünyanızdır*" diğer taraftan altında yatan odur. "*Sizin dünyanızdan bana sevdirildi*" diyor bakın. Ne kadar müthiş ve ufuk açıcı ve tefekküre sevk edici. Eğer biz gerçek manada Muhammedi isek biz kendimizi kenara çekip diğerlerine "*Sizin dünyanızdan*" dememiz gerekiyor.

Madem ki O'nun ümmetiyiz, o hangi sahada hangi tarafta ise bizim de orada olmamız gerekmiyor mu? O halde gerçek manada Muhammedi isek biz de hakikatimiz itibariyle O'nun bulunduğu yerde olup diğerlerine biz de "*sizin dünyanızdan*" dememiz lazım geliyor. Ancak bu dünyada değerli olan üç şey mutlak manada üç şey varmış ki, verildi bana, "sevdirildi" diyor. "Sizin dünyanızda öyle değerli üç şey var ki bu da bana sevdirildi" diyor. "Ben sizin dünyanızdan bu şeyi aldım" da demiyor. Bakın gene kendisi yok. Hani Museviler, Yahudiler, Beni İsrail buzağı yaptığı zaman ona tapmaya başladılar, Samiri onlara altından buzağı heykeli yaptığında o buzağıya tapmaya başladılar. Orada onlardan bahsedilirken وَاُشْرِبُوا فِى قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ (Bakara/93) "*Onlara buzağının sevgisi içirildi* " neden kendi isyanlarından dolayı. O sevgi de onlara bir başka mahalden veriliyor. Ama arkasından geliyor, küfürleri yönünden onlara ceza olarak bu içirildi. Mayi olarak herhangi bir şeyi kişi içtiği zaman katı olarak yediği de aynı şey bütün vücuduna sari olmakta içtiğimiz su bütün vücudumuza yayılmış olmaktadır. İşte bütün vücudumuza yayılmış olan şeyin de bir kanaldan çıkması da mümkün değildir. Birçok kanaldan çıkması gerekiyor. İşte bu üç şey sizin dünyanızdan bana sevdirildi, içirildi manasınadır. Biz de aynı şekilde bunu düşünürsek bizim üzerimizde bu hadiselerin güzel kokunun, kadın, diye bahsedilen ve gözümün nuru namaz diye bahsedilen

hadiselerin bize sevdirilmiş içirilmiş sevgisinin içirilmiş olması lazımdır.

Aslında öyledir ama biz üzerine bir sürü maddi manalar varlıklar attığımızdan o hüküm çok aşağılarda kaldığından sayfaları açıp açıp ta onu güncel hale getiremiyoruz. İşte bu büyük insanlar hepsinden Allah razı olsun, büyüklerimiz bunları bize miras olarak bırakmışlar. İlmi miraslar ki değeri ölçülecek gibi değildir.

Yani namazın müştemil olduğu esrarındandır ki o esrar sebebiyle namaz (sav) efendimize sevdirilmiştir. O esrar dahi budur ki "küntü kenzen mahfiyyen feahbibtu en urefe vehalaktel halka li urefa bi" Hadisi kudsisinde beyan buyurulduğu üzere vücud-u izafi alem hubb-u ilahiden ibaret olan hareket-i makule-i Hakk'tan vaki olduğu vakit o hareket adem-i izafi olan ayan-ı ilmiyye mertebesinde vücud-u izafi mertebesine nakl eyledi ve bu hareket-i makule dahi üç vech ile baki oldu. Birisi kevnden ibaret olan alem-i süflünün icadı için vaki olup yukarıdan aşağıyadır. Bu hareket hareket-i menkusedir – baş aşağıdır- zira baş aşağı vaki olmuştur. Diğeri esma-ı İlahi için vaki olan hareket-i müstakimedir ki aşağıdan yukarıyadır. Zira alem-i süflünün vücudu olmadıkça esma-ı ilahiye zahir olmaz.

Üçüncüsü hareket-i menkuse ile hareket-i müstakime beyninde olan hareket-i ufkiyyedir. Bu da alem-i insanın icadı için olan harekettir. Zira insanın neşeti alem-i süfli ile alem-i esma beyninde –arasında- vakidir. Namaz bu üç herekete de camidir. Şöyle ki musallinin namazda kıyam hali hareket-i müstakime ve ruku hali hareket-i ufkiyye, sücud hali de hareket-i menküsedir. Yani baş aşağı halidir. Bu hareketten her birisi alem-i süflide mevcut olan bir nevi mahlukun hareket-i zatiyyesidir. Bunlardan insanın hareketi müstakıym ve hayvanın hareketi ufki ve nebatın hareketi menkustur. Cemadın kendi zatından bir hareketi olmadığından ona bu harekattan birinin nisbeti mümkün değildir.

Mesela bir taş hareket ettiği vakit onu mutlaka bir muharrik tahrik eyler. Yani bir taşın hareket etmesi için onu

hareket ettirici bir güce ihtiyaç vardır. Kendi başına hareket edemez. Nasıl bir kıyas yapmışlar, bu bağlantıları nasıl kurmuşlar hayret edilecek bir şeydir. İşte burada gerçek manada ilham faaliyette olmamış olsa, bu hakikatleri ortaya çıkarmak mümkün olmaz. Hayel ve vehim ile bunlar olmaz.

Alemlerin kurulmasını alemde üç hareketin varlığını özetle belirtiyor, birisi yukarıdan aşağıya doğru, yani ayan-ı sabitelerden ef'al alemindeki yaşantıya doğru yukarıdan aşağıya diğeri de aşağıdan yukarıya doğru olan bir çıkıştır. Bu seyr-i sulukta ikinci seferdir. Birisi birinci sefer, diğeri de ikinci seferdir. Yani ef'al aleminden esma alemine sıfat alemine doğru yukarıya doğru çıkmaktır. Çünkü ef'al alemi olmamış olsa esma aleminin zuhurları bu alemde olmazdı. O halde yukarıdan ilim ile aşağı doğru tenezzül eden ve aşağıdan yukarıya doğru çıkan bir yaşam sistemi var bir de bunun arasında olan alem-i melekut alem-i ervah da diyebileceğimiz orta saha vardır. Dolayısıyla üç hal bu alemde olduğu ve bu üç halin de insanda mevcut olduğunu kıyas etmektedir.

Yani namazın müştemil olduğu esrardandır ki o esrar sebebiyle namaz (sav) efendimize sevdirilmiştir. Yani namazın içindeki olan bu hakikat bir bakıma fiziki manada birey kişiden gözüküyor gibi olsa da bütün alemleri kapsamına almıştır demek istiyor. Yani bizim ayakta olmamız rükuda olmamız tahiyyatta olmamız secdede olmamız bütün alemlerin var ediliş sistemini içinde bünyesinde barındırmaktadır. Bu yüzden de namazın ne kadar yüce bir hal olduğu açıklanmış oluyor. "Küntü kenzen mahfiyyen " hadis-i kutsisinde beyan buyurulduğu üzere vücud-u izafi yani gördüğümüz bütün bu mevcud olan varlık vücud izafi bir vücuddur. Yani isimlendirilmiş bir vücuddur.

Ağaca baktığımız zaman bu alemde ağaç diye bir şey yoktur, ama isimlendirildiğinden ağaç dendiği zaman bizim aklımıza kök gövde dallar yapraklar çiçekler gelmektedir. Bu isimler bize eşyayı karıştırmamak için kullandığımız ve insanlığın kendi aralarında daha ilk devrelerdeki kendi aralarında verdiği isimlerdir. Bunların bazıları da cennetten de inmiş isimlerdir. Adem (as) cennetten yeryüzüne indiği

zaman bir lügatı vardı yanında. “Lügatı vardı” derken cebinde yazılı bir lügat değil, aklında bir lügatı vardı bu lügatın aslı esma-ı İlahiyeler idi. Ve de cennette gördükleri ve de cennette konuşulan neyse o an konuşma sahası cennetteki sahası o lügatla indi yeryüzüne, yeryüzüne indikten sonra da görmüş olduğu diğer şekiller varlıklarla da onları karıştırmamak için birer isim vermeye başladı.

Bu halde daha henüz milletler oluşmadığı için milletlerin de lisanları oluşmadığı için buna denecek tek şey “Ademce” bir lügat denecektir. Orada dünyada yaşadığı süre içerisinde bunları kendisi üretti kendi mantığına uygun isimler vermek suretiyle zaten biz de şu günümüzde bile mesela “eldiven” dediğimiz zaman “ayakkabı” dediğimiz zaman ayağı saran bir şey, böyle uygun eşyalara ilgili olduğu saha ile yani insanlar bu varlıklara birer isim vermiş olduklarından işte o isim sonradan halk edilmiş olmaktadır. Yoksa ağaç Hakk’ın indinde “şecer” olarak geçmekte bizler de ağaç demişiz.

Buyurulduğu üzere “Vücud-u izafi” bakın bütün bu alem sonradan isim almış hareket sahasına göre düzenlenmiş isimlerden meydana gelmiş izafi bir alem hakikatı itibariyle de yani maddesi yapısı itibariyle de izafi, çünkü evvelce yoktu bir gün gelecek belki kısım kısım bunlar da yok olup yenilenecekler o halde bu alemde hiçbir şey mutlak manada baki değildir. Yani bu aleme has bir bakilik yoktur, baki gidilecek alemde vardır. “*Halidine fiha ebada*” gibi yani onlar “orada ebedi kalıcılar” gibi esma aleminde misal aleminde berzah aleminde, berzah alemi bir geçiş alemi orada da ebedilik yoktur ama daha sonraki yerde daha uzun süreli yaşama vardır.

İşte bu alem izafi bir alemdir, alem-i hubbu ilahiden ibaret olan hareket-i makule-i Hakk’tan vaki olduğu vakit. Yani bütün bu alemler Allah’ın sevgisinden muhabbetinden ibaret olan hareket-i makule, yani düşünülebilen görülebilen akledilebilen akla uygun manasınadır. İşte hareket-i makule yani Allah’ın makul olarak sırasıyla sistemi ile halk etmiş olduğu alem-i hubb-u sevgiden halk edilmiş üzere. Hadis-i şerif onu bahsediyor. “Küntü kenzen mahfiyyen” ben gizli bir hazine idim “feahbibtü” bakın ben sevdim diyor cenab-ı

Hakk, bu alemlerin ilk kaynağı fezanın dokusu muhabbettir. Onun için o hayvanlarda nerede bakarsak hep muhabbet kaynaklıdır. Her ne kadar zıddı olan kahhariyet de varsa da ama aslı muhabbettir. Kahhariyet dahi muhabbetten doğmaktadır. Yani bir kimsenin her hangi bir tarafa karşı yapmış olduğu kırıcı vurucu şeyler bir başka tarafa olan muhabbetinden doğan o vurma kırma celal halleridir ki o da muhabbetten doğmadır.

"ve en uğrefe" ikincisi de irfan arif olmadır. Cenab-ı Hakk'ın bu hadis-i kudside bakın kudsi hadis; Allah'ın Zat'ından peygamber efendimiz naklediyor. Yani peygamber efendimizin lisanından ama Allah sözü çıkmış oluyor. Peygamberimiz demiyor ki "Allah şöyle diyor, böyle ediyor" gerçi bu mealde de birçok hadis var, ama burada Allah peygamberimizin lisanından söylüyor bakın. "Küntü kenzen mahfiyyen " peygamberimizin lisanından ama söyleyen Allah'tır. Yani "*Attığın zaman sen atmadın ben attım"* dediği hadisedir. Zahirde peygamberimizim o mübarek lisanından çıkıyor ama orada Allah konuşuyor. İşte hadislerin iki bölüm olması, bunların kudsi hadis olması bu kutsallığından meydana geliyor. Yani Allah ile ilgili kudsiyet sahasında olduğu için hadisler bölündüğünde kudsi hadis deniyor, Hadis-i şerifler ise şeriat mertebesindeki hüküm ve hukukları bize bildiriyor.

Yani hadis-i şerifler beşeriyete ait olan bir sahadan, hadis-i kudsiler ise uluhiyete ait olan bir sahadan kuddüs, mukaddes bir sahadan haber veriyorlar. Bakın ne kadar müthiş, işte peygamber efendimizin mübarek lisanından çıkan o mübarek sözleri bu yönde üçe bölünmüş, birbirine karışmasın diye, neticede hepsi vahydir, yani O kendi nefsinden konuşmaz O vahy ile konuşur Necm suresinde dediği odur, burada da O, o kadar ileri derecede ki vahy Cebreil (as) olmadan "Küntü" diyor bakın "Ben" , "Kane " fiili var, idi manasınadır. "Küntü kenzen mahfiyyen" Ben gizli bir hazine idim, bakın Allah'ın kendisi söylüyor, "Ben gizli bir hazine idim" ancak bu hazinenin dışarıya çıkmasını istedim diye bazıları yorumlar, ama "Ahbibtü" ben bunu sevdim diyor. İşte Cenab-ı Hakk'ın buradaki hubbiyeti ile alemleri

halk etmesi Ahadiyet mertebesinden Vahadiyet mertebesine geçerken yapılmış olan kopya bu "Ahbübtü" den geçiyor.

"Ben kendimin açığa çıkmasını sevdim" ve kendinde ne varsa o Vahidiyet mertebesinde Uluhiyet sahasına hepsini kopyalıyor. İşte bu sahanın aldığı isim de bir bakıma Hakikat-ı Muhammediye, bir bakıma İnsan-ı Kamil, Hakikat-ı İnsaniye, Sıfat mertebesi, Ceberut mertebesi, diye birçok isimler alıyor. İşte Hz peygamberin Habibliği bu mertebeden başlamaktadır. "Sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim" "*Seni alemlere rahmet olarak gönderdim*" bu sahadaki peygamber efendimizin hakikati ve hubbiyetinin ne kadar geniş yani alemler düzeyinde geniş bir saha olduğu bildirilmiş oluyor.

Ama biz Habibullah dendiği zaman Meke ve Medine'de yaşayan işte böyle bizler gibi birer varlık zannediyoruz, bakın daha peygamberimizi hakikatı itibariyle, tanımıyoruz ki, eğer birisi bize sorarsa kardeşim o Mekke Medine de yaşamış da alemlere rahmet diyorsun ama o ayda değil ki Ay'a nasıl rahmet olacak ki, Güneşte değil ki Güneş'e nasıl rahmet olacak, madem ki rahmet oluyor Bulunduğu yer Arabistan yarım adasına genişletelim rahmet olsa oraya rahmet olur olabilir diye bir soru sorsalar nasıl cevaplarız. Bir tarafta alemlere rahmet diyorsun bir tarafta da Mekke, Medine de yaşadı diyorsun var mı cevabı o şekilde yok.

Ama bu şekilde peygamber efendimizin az önce de bahsedildiği gibi beşeriyetinin dışında da bir varlığı olduğunu ve oraya sevdirildiğini namaz ve diğer iki hadisenin düşündüğümüz zaman sorun çözülmüş oluyor. Ama bunu hiç birimizin her hangi birilerine anlatacak bir derdimiz yok, ama bizim bilmemiz lazım bizim kendi sahamızın genişlemesi için.

Orada "Kane" idi manasına "Küntü kenzen mahfiyyen" Ben gizli bir hazine idim bu fiilin Cenab-ı Hakk'ın indinde geçerli olmadığını da bilmemiz lazımdır. Yani "Kane" fiili geçmişi ifade etmekte "idi" manasına geçmişte yaşanan bir hadiseyi belirtmekte ama Cenab-ı Hakk için mazi, hal, istikbal diye bir şey söz konusu olmadığı için bu fiili biz hale

de geleceğe de şamil edebiliyoruz, tutabiliyoruz. Böyle bakıldığı zaman mesele daha da genişlemiş oluyor. Bizler bunu kendimize çevirdiğimiz zaman evvela peygamberimize çevirdiğimiz zaman bu hadis-i kudsi peygamberimizin kendi lisanından ve kendi hakkında söylediğini düşünelim, yani burada Allah olarak söylüyor, "*Ben gizli bir hazine idim* " ama aynı sözü peygamber efendimiz için de söylememiz mümkün ve de daha da iyi olur meseleyi anlarsak. O diyor ki yani peygamberimiz "Ben gizli bir hazine idim," oradan yola çıkarak ümmeti olarak biz de aynı hadiseyi kendimiz de de yaşayabiliriz. "Küntü" derken, ben gizli bir hazine idim, gerçekten de öyleyiz her birerlerimiz gizli muhteşem birer hazineyiz.

Bütün ilahi hakikatler, kendi bünyemizde mevcut işte Hızır (as) ın o duvarı düzeltmesi bu hazinenin naellere/hakkı olmayanlara geçmemesi içindir. Hani diyor ya orada iki yetimin babalarından kalma mirasları vardır, çocuklar da küçükler, onlar büyüyünceye kadar o hazinenin orada saklanması lazımdır, yağmurlar sular seller geldiği zaman o mucurları örtüleri götürür hazine dışarıda kalır, ehil olmayanların haksız olarak başkalarının eline geçer diye Hızır (as) ben onu güçlendirdim, kuvvetlendirdim diyor. İşte o hazine bizim aynen burada bahsedildiği gibi gizli hazinemizdir. Oradaki iki yetim, "*Yetimeyni* " bu yetimlerden birisi bizim abdiyetimiz birisi de rububiyetimizdir.

Yani abdiyetimiz ve rububiyetimiz rububiyetten kasıt içimizdeki esma-ı İlahiyedir, yetim kalmış vaziyetteler biz de yetimiz ne zaman ki gerçek manada bir irfan sahasına giriyoruz, o zaman yetimliğimiz kaldırılmış oluyor, ama gerçek ise, yoksa hiçbir şey olmuyor. O çocukların büyümesi lazım geliyor, "*yetimeyni*" dediği o dur, Hızır (as) ın öldürmüş olduğu o çocuk işte her birerlerimizde farkında olmadan daha evvelce esma-ı ilahiyeden kullandığımız yanlış olarak kullandığımız ürettiğimiz bir varlık var, çocuk var işte Hızır (as) ın öldürdüğü çocuk da o çocuktur. Veled-i Nefs, ona bir başka isim de kullanıyorlar ama şimdi buraya girmesin diye söylemedim veled-i z..a işte bu çocuğun

öldürülmesi lazım geliyor, o çocukların da haklarının korunması lazımdır.

İşte bunları bize birer hayat hikayesi olarak anlatıyorlar, biz bunları sadece geçmişte yaşanan hadiseler olarak düşünür de hem dinimize hem hayatımıza bakarsak biz dinimizden de kendimizden de çok uzaklardayız işte bu bahsettiğimiz sosyal hayatımızdaki düzensizlikler ortaya çıkar daha da artarak da gider ve bunu önlemek de kolay kolay mümkün olmaz cenab-ı hakk ancak bütün insanların içerisine bu hubbiyeti aktarmasıyle vermesiyle Cemali halleri arttırmasıyla Alim isminin tecellilerini daha fazla arttırmasıyla belki zaman içerisinde oluşacak bir durum meydana gelebilir. İşte vucud-u İzafi alem-i hubbi yani muhabbet ile halk edilmiş olan bu izafi vücud-u ilahi den ibaret olan bu alemler hareket-i makule-i Hakk'tan vaki olduğu vakit. Yani "Küntü kenzen mahfiyyen" de belirtilen tecelli-i ilahi ye harekete geçtiği vakit zuhura doğru geldiği vakit Hakk'tan vaki olduğu vakit o hareket A'dem-i izafi olan ayan-ı ilmiye mertebesinden vücud-u izafi mertebesine nakleyledi.

O hareket alem-i a'dem-i izafi izafi yokluktan bakın yokluktan değil mutlak yokluktan değil, mutlak yokluk diye bir şey yoktur. Sadece isim ve tarif babından mutlak yokluk diye kullanılır, ama mutlak yokluk diye bu alemde bir faal maddi ilmi saha yoktur. A'dem-i izafi, izafi yoklukta olan ayan-ı ilmiyye mertebesinden yani ayan-ı sabiteler mertebesine ilme nakledildiği zaman "küntü kenzen" açılıp ta ilmiye mertebesinden vücud-u izafi mertebesine nakleyledi yani izafi olan bu vücut mertebesine nakleyledi ve bunlar görünür hale geldi.

Bu hareket-i makule dahi üç vecih ile vaki oldu. Yani bu alemlerin meydana gelmesi üç şekilde zuhur etti vaki oldu. Birisi kevnden ibaret olan alem-i süflinin icadı vaki olup yukarıdan aşağıyadır. Yani "Küntü kenzen mahfiyyen " açılmaya başladığı zaman yukarıdan aşağıya doğru izafi yokluktan izafi varlığa izafi vücuda dönüşmesi yukarıdan aşağıya oldu. Bu hareket hareket-i menkusedir. Yani baş aşağı olan bir harekettir. Yani ilim olarak yukarıdan

baktığımız zaman aşağıya doğru inmeye başladı. Hani bir ağaçtan bahsedilir ya tuğba ağacı kökleri yukarıda meyveleri aşağıda diye bahsedilir aynen öyle işte bu alemlerin de oluşması gözümüzle baktığımız zaman. Hareket-i menkuse baş aşağı olmuştur.

Diğeri yani ikincisi esma-ı ilahiye için vaki olan hareket-i müstakimedir ki aşağıdan yukarıyadır. Zira alem-i süflinin vücudu olmadıkça esma-ı ilahiye zahir olmaz. Yani bu aşağıya doğru indirilmiş olan vücud olmadıkça esma-ı ilahiye zuhur etmez. İkincisi budur. Yani birincisi yukarıdan aşağıya doğru ikincisi de aşağıdan yukarıya doğru.

Üçüncüsü hareket-i menkuse ile hareket-i mustekıyme arasında olan hareket-i ufkiyyedir. Şimdi bir yukarıdan aşağıya oldu bir aşağıdan yukarıya oldu, bir de bu ikisi arasında olan ufki yani yere paralel olarak olan harekettir. Bu da alem-i insanın icadı için olan harekettir. Yani alemlerin oluşması için yukarıdan aşağıya doğru bir sistem oldu, a'demi yokluktan izafi yokluktan vücud-u izafi yani mevcut olan ama bu da aslı kendine ait bir varlığı olmadığından mutlak olmadığından isimlenmiş olarak alemler ismiyle görüntüye gelmiş olmasıdır. İşte bunun ikisi arasında olan da insan yani ufkiyye olan da insandır ki bu alemlerin halk edilmesinin sebebi ve gereği de insandır. İşte "*sen olmasaydın, olmasaydın bu alemleri halk etmezdim*" diye hadis-i kudside belirtilen hakikat budur.

Bu hadis dahi bakın *"Levlake levlak lema halaktul eflak"* peygamber efendimizin lisanından çıkıyor, Allah bunu peygamberimize söylüyor. "Küntü kenzen mahfiyyen" bunu Allah kendi kendine söylüyor, "lev" eğer sen olmasaydın, hem kendi lisanından çıkarıyor hem de muhatab kendisidir. Eğer sen olmasaydın onu diğer şekliyle söylemiş olsak kendi kendine peygamber efendimiz hakikatı itibariyle *"Ben olmasaydım bu alemler olmazdı"* nın değişik şekilde ifadesi olmuş olurdu. Bakın kudsi hadislerde ne kadar büyük esrar-ı ilahiye ve ne kadar büyük irfaniyet gizlidir. Yeter ki biz onların üzerindeki külleri biraz açalım içindeki ateşi alalım. O külün içindeki ateş nasıldır, dumansız ateştir, sadece ısı ve ışık verir. Neden çünkü nefsaniyeti kalmamıştır, dumanı

gitmiştir, sadece kor kalmıştır. Üzeri örtüldüğü zaman bir şeyi yok zannedilir. Ama ne zaman ihtiyaç olacak üzerindeki küller kaldırılır biraz karıştırılır ateş ortaya çıkar.

Böylece "Lev" eğer manasına ya "eğer olmasaydı, kim ? sen olmasaydın "Lev lake" iki defa tasdik ederek "lev lake levlak" eğer sen olmasaydın, olmasaydın "lema halaktul eflak" ben bu eflakı yani mükevvenatı halk etmezdim" diyor, şimdi bunu kendimize çevirelim; kendi vücut mülkümüz olması için eğer bizim kendi hakikatımız olmasaydı bakın ayan-ı sabitemiz itibariyle bizim kendi hakikatımız olmasaydı senin fizik vücudunu halk etmezdim diyor. Demek ki bizim bu vücudumuzun göründüğü görüntüde olan vücudumuz şunu ispatlıyor ki onun içinde bir gizli hazine var bir hakikat var o hakikatin muhafaza edilmesi için bu suret kalıp kasadır, bu vücudumuz hazinenin sandığıdır. Burada saklı olan hazine de Hakk'ın ta kendisidir.

Esrar dedikleri, sır dedikleri de budur. Yani insanlar düşünebilir, "Allah bir varlığın içerisinde nasıl olur, nasıl olmaz, Allah bütün varlığın içerisinde sadece insan neslinin içinde değildir, bütün alemin içerisinde Allah vardır izafi yokluktan izafi varlığa geçmesi suret ve görüntü alması kendisinin zahir ismi ile meydana getirdiği kudreti ile meydana getirdiği bir halden başka bir şey değildir. Biz de bu alemde bir varlık isek ki yaşıyoruz dolaşıyoruz o halde bizde de Hakk'tan başka bir şey yok, olması da mümkün değildir, Muhiddin-i Arabi Hz leri o sahada öyle diyor; "Sen hiçbir zaman olmadın sen yoksun ki zaten nasıl olacaksın sen diye bir şey yok ki bu alemde. Bir düşünelim bakalım biz ne yaptık ta böyle bir vücut sahibi olduk onun da ötesinde şuur ve düşünen bir varlıklar olduk, acıyı tatlıyı ayırabilen varlıklar olduk.

Hadi bakalım yattığın zaman sen sen, sen kalk bakalım oradan kalkabiliyor musun madem se sendin ben varım diyordun hadi kalk bakalım, biraz geriye doğru dön bakalım emekleyip duruyordun buralarda sürünüyordun, doğar doğmaz neden kocaman adam olmadın, işte bizde bize ait hiçbir şeyimiz yoktur. Bizde bize ait öyle bir şey var ki onu ne zaman biz ortaya çıkarırsak biz o zaman tam ilahi kimlik

sahibi oluruz. Bizde de bir şeyler var, hadi yokuz da peki bunlar nedir. Biz yokuz bize ait bir şeyler yok, işte biz Hakk'ın verdiği bir kimlikle varız gerek fizik olarak gerek ruh olarak fizik olarak verilen kimlik geçici ama idrak olarak akıl olarak verilen kimlik baki kalacaktır. Eğer biz bunu Hakk'a ulaştırabilirsek yani emanet olan yere ulaştırabilirsek bizdeki emaneti Bizde önceden de bahsedildiği gibi Hızır (as) o iki çocuğu o yetiymeyni yi büyütür de hakikatına erdirmiş olursak bakın rububiyet mertebesine oradan da esma mertebesine büyüterek kendimizdeki veled-i kalbi o gönül oğlunu büyütüp ondaki hakikatları ortaya çıkarmamız mümkün olabilmektedir.

İşte bu da alem-i insanın icadı için olan harekettir. Hangisi hareket-i menkuse, hareket-i mustakıyme arasında olan hareket-i ufkiyye yani yatay olan geçiş harekettir. Zira insanın neş'eti alem-i süflü ile alem-i esmai beyninde vakidir. Bakın ne kadar güzel bir tarif, yani alem-i süflü ile alem-i ulvinin arasında bir mertebedir insan. Kendisinde de hem süflü alem mevcuttur hem de ulvi alem mevcuttur. Yani insanın her yöne dönme ve yaşama kabiliyeti vardır. Zahirde bile insan gerektiğinde suda da yaşayabilmektedir, uzayda da yaşayabiliyor, toprağın içinde de yaşayabiliyor, ateşin içinde de yaşayabiliyor, gerekli donanıma sahip olduğu zaman her ortamda yaşayabiliyor. Yani hep orta ve öyle bir kemalde halk edilmiştir.

Zira insanın neş'eti yani var edilişi alem-i süfli ile alem-i esma-i beyninde vakidir ve namaz bu üç hareketi camidir. Musallinin namazda kıyam hali hreket-i mustakıyme, yani baş aşağı, ve rüku hali hareket-i ufkiyye yani insanlık mertebesi, sücud hali de hareket-i menkusedir yani baş aşağıdır. Bu harekattan her birisi alem-i süflide mevcud olan bir nevi mahlukun hareket-i zatiyyesidir. Bunlardan insanın hareket-i müstakıym yani dikey dik olarak aşağıdan yukarıya doğrudur ve hayvanların hareketi ufki, yani yatay ve nebatın hareketi menkustur, baş aşağıdır. Cemadın kendi zatından bir hareketi olmadığı için yani toprakların ve taşların kendilerine ait bir hareketleri olmadığı için ona bu harekattan birinin nisbeti mümkün değildir.

Mesela bir taş hareket ettiği vakit onu mutlaka bir muharrik tahrik eyler, işte kıyamda durduğumuz hal bizim o yukarıdan aşağıya doğru halimiz, rükuda orta halimiz, secde de madenleri temsil etmekteyiz, onu da yukarıdan aşağıya olan halimizdir.

SALÂT/NAMAZDA (99) SELÂM ESMASI.

CD-18-

اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bugün 20/05/2017 cumartesi günü kardeşlerimizle evlatlarımızla küçük bir sohbet yapalım, istedik bu arada bir iki sorular var onlar ile yola çıkalım vaktimiz kalırsa daha başka konulara da geçelim inşallah. Daha evvelki sohbetimizden kalan bir soru vardı tamamlayamamıştık o soru namazda öğrettiğimiz 99 selam esmasının bütün diğer 99 Esma-ı İlahiyeye karşı bir bakıma da birlikte olarak tecellisinin zuhurunun artmış olması veya bazı ters tecellilerin de eksiltilmiş olması. İşte zaman zaman da bahsedildiği gibi beş vakit namaz içerisinde bir günlük namazın Hanefi meshebine göre 40 rekatlık sünnetleri ile birlikte beş vakit namazda öğrendiğimiz içerisindeki selamların sayısını topladığımız zaman tahiyyattaki selamlar namazdan çıkarken verdiğimiz selamlar cevabi olan “Allahümme entesselamı vebinkesselam…” diye bunları topladığımız zaman 94 ediyordu, 5 selam da beş vakit namazın kendisi bir bütün selam olduğundan selamlar 99 a ulaşıyordu. İşte 99 selam 99 esma-i Hüsna nın karşıtı olmaktadır.

Karşıtı derken kavgalı vaziyette değil de eşleri olmakta öyle diyelim. Bilindiği gibi esma-ı İlahiye’nin yarısı Celali isimlerden, yarısı da Cemali isimlerden meydana geliyor, bu

hususta bir çalışma yapılması yararlı olur, ama vakit bulup ta yapamadık yani hangi isimler Celali isimler sınıfında, hangi isimler Cemali isimler sınıfında ama biz genel olarak yarı yarıya diye diyelim ki dengeli olsun. Celal ve Cemal zaten karşılıklı söyleniyor. Bir bakıma bizde Cemali isimlerin tecellisinin olmasını isteriz, güzeldir, kolaylıktır, muhabbettir, ama hep Cemal ismi zuhurda olsa bu alemde dengeler bozulmuş olur. Yani hep güneş olduğunu düşünelim eğer gece olmazsa bizim hayatımız bozulur psikolojik her şeyimiz bozulur.

Nasıl olsa etraf aydınlık diye çatlayıncaya kadar çalışırız. Onu da bunu da yapayım nasıl olsa imkan var aydınlık diye o yüzden Cenab-ı Hakk bütün bu dönüşümleri dünyamız ve çevremizde olan gezegenlerin dönüşümlerini o kadar uygun o kadar güzel bir şekilde halk etmiş düzenlemiş ki her türlü ihtiyacımızı dengeli olarak karşılıyoruz. Eğer dünyamız daha küçük olup Güneş'e daha yakın yani daha hızlı döner olsaydı, belki bizim günümüz 15 saat gece gündüz 15 saat olacaktı. Yani 24 saat olmayacaktı. Bu da bizde sıkıntı yapacaktı, hemen yatıp uyanmak hemen işe başlamak bırakmak gibilerden eğer daha uzun olsaydı bedenlerimiz buna tahammül edemezdi 24 saati bilindiği gibi araştırıcılar üçe bölmüşler 8 saatten bir bölüm dinlenme, bir bölüm çalışma, bir bölüm de uyku gibi yapmışlar, ama günümüzde şartlar bir hayli değiştiğinden çalışmaya daha çok zaman ayırma zorunda kalıyoruz.

İş yerlerine gitmek için de zamana ihtiyaç olduğundan vaktiyle evden çıkmamız gerekiyor, bu yüzden kendimize kalan saatlerimiz bir hayli azalmış oluyor, ama ne yapalım buna da şükrederiz. Yine de vasıtalar var ulaşacağımız yere kolaylıkla ulaşabiliyoruz. Bizim rahmetli babamın bağı vardı, biraz uzakta şehrin dışındaydı biz oraya gitmek için erken saatte kalkardık bir hayli zaman yaya yürüyüşüyle başka vasıta yoktu, gidiş gelişimiz epey zamanımızı alırdı. Rahmetli babam da bu yüzden havalar sıcak olduğu zaman meyveler de olmaya başladığı zaman haftanın beş günü orada kalırdı Cuma namazına gitmek için Cuma günü erzak almak için de pazartesi günü gelirdi. Yol biraz uzak olduğundan sabah ve

akşam serinliğinde çalışırdı. Yani yolda geçecek süreyi işte çalışarak geçirirdi, öğlenleri de istirahat ederdi.

Eğer sabah akşam hep yolda olsa çalışma süresi hep sıcak zamana kalırdı. İşte Cenab-ı Hakk bu sistemini halk ederken yani bizim içinde bulunduğumuz güneş sistemini halk ederken gerçekten müthiş bir mühendislik harikası içinde bulunduğumuz sistem, bütün feza öyle de tabi bizi kendi dünyamız ilgilendiriyor, nasıl dönüyorsa hangi güçle kudretle hangi enerji ile güneş o yakıtını enerjisini nereden alır kendi kendine nasıl bulur tabi bunlar çok harika şeyler yani Cenab-ı Hakk'ın sanatını zenginliğini ganiliğini bize bildiren hususlar ama biz her gün güneş doğdu, dediğimizde güneş doğdu aydınlık oldu deyip başka bir şeyini düşünmüyoruz.

İşte bütün bu hadiseler içerisinde takdir-i İlahi olarak ayan-ı sabitelerimiz olarak da ve bizlerin de kendi kendimize ürettiğimiz yaşantı sürelerimizde hayata geçirdiğimiz devrelerimiz olduğunda bunlar da كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ (Rahman Suresi /29) hükmü ile "O her an bir değişikliktedir," O her an bir değişiklikte olduğu gibi biz de her an öyle bir değişiklikteyiz. Değişiklik sadece ayette geçen rabbımıza ait değildir. Bizde de O'nun zuhuru varsa ki görüyoruz zaten bu değişiklik olmazsa hayatımız orada bitmiş olur istop etmiş oluruz. Hareket yaşam değişme demektir asli itibariyle, bu değişme de tek yönlü olmayıp türlü şekilde değişiklik olmaktadır. Mesela çocuk olarak doğuyoruz bir bakıyoruz ki kendimize, yaşlanmışız, yaşımız ilerlemiş farkında bile olmuyoruz neden o değişme o kadar hassas bir değişme oluyor ki yavaş yavaş ama bakıyorsunuz çocukluk halimiz ile bugünkü halimiz arasında ne kadar büyük farklar var.

Bunun gibi diğerleri de toprağa hububat ekiyor, çiftçi bekliyor oradan bir filiz çıkıyor, hani Fetih Suresi 29. Ayette *"…Onlar, yüzlerindeki secde izlerinden tanınırlar. Bu, onların Tevrat'taki vasıflarıdır. İncil'deki vasıfları da şöyledir; onlar, filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu güçlendirerek kalınlaşmış,*

gövdesi üzerine dikilmiş bir ekine benzer ki bu, ziraatçıların da hoşuna gider….” işte incilde şöyle bahsederlerdi tevratta şöyle bahsederlerdi bir ziraatçının o yerden ekinlerin çıkıyor gibi olduğu sevincinden bahseder. Çiftçi için filiz vermesi ne demektir, büyük bir neşe kaynağıdır. Sonra o rengi nereden veriyor o kudret, Allah'ın kudreti yani sarı bir tohum atıyoruz bize yemyeşil yapraklı muhteşem bir bitki çıkıyor.

İşte onlar da yavaş, yavaş bakıyorsunuz bir hafta sonra bir karış olmuş daha sonra 20 cm olmuş 4-5 ay sonra bakıyorsun kemale ermiş hepsi sararmış. O rengini nereden aldı da o yeşiller sarıya döndü. Hayret edilecek bir şeydir. Efendim işte ışıklar geliyor sıcaklık işte ozon dönüşümü oluyor, oluyor da onları kim yaptırıyor, böylece hayatımız hep değişiklikler içerisinde gidiyor, ancak bu değişikliklerin çok büyük manada olmadığı için biz bunun farkında olmuyoruz. Ne zaman ki o tecelli kesiliyor, o zaman biz bunu anlamış oluyoruz ki o da ölüm hadisesi oluyor. Hem kendi varlığımız olarak hem dışarıdaki varlıklarda bu alem bilindiği gibi ilkbaharda yeniden doğmuş oluyor sonbaharda da tekrar kendi batın alemine geçiyor.

Yani her sene bütün alemde bir doğum yaşam ve ölüm oluyor. Buna "Kevn ve Fesad" diyorlar, işte fesad olduğu zaman bu fesad kelimesi de yanlış anlaşılıyor, yani kötü manada anlaşılıyor, fesad; bozulma manasınadır. Kevn, olma, Fesad da bozulma manasınadır. İşte bizim de fesad olduğumuz devremiz son nefesimizi verdiğimizde biz fesad olmuşuz. Çocuk doğduğu zaman kevn oluyor, işte iki kelimenin arasında yaşıyoruz. Kevn ve Fesad, bu süre ne kadarsa işte iki kelime arası yaşam. Bunların içerisinde Esma-ı İlahiye'nin içerisinde bazıları bozgunculuk hükmünde yani fesad bozucu hükmünde bunlar neydi işte Kahhar, Cebbar, Mütekebbir, Mevt, mümit, Hay esması kevn, Mümit esması fesad yani fizik bedenin bozulmasıdır.

İşte bu arada birçok Esma-ı İlahiyye bize gerek zahirden gerek batından seyri üstümüzden geçiyor. Gerçi her birerlerimizin kendimize göre düzenli yaşadığımız bir hayatımız var. Ama bunun aşamaları içinde değişiklikler oluyor. Mesela bir aile kurmuşuz bu devam ediyor, bir

meslek kurmuşuz bir yere girmişiz ama memuruz ama ticaret yapıyoruz bu devam ediyor. Bunun içerisindeki kevn ve fesad o seyir içinde inişler çıkışlar olur, ticarette 5- 10 sene gibi bazı kimselerde çok yoğun bir iş sahası olur, çok verimli bereketli olur, o devreyi eğer o esnaf muhafaza edebilir tutabilir ise onu değerlendirebilirse kendini kurtarır. Onu değerlendiremezse daha sonra gelecekler fazla bir birikimi olmaz. Yani esnaflıkta bu da mühim bir süre ve zamandır.

İşler her zaman yön gitmez, 1973-74 arasında İstanbul'a geldik, bir konfeksiyon firması ile iş yapıyorduk, oradaki arkadaş da İzmir'li idi İzmir'den İstanbul'a gelmişlerdi, dedi ki "Necded kardeşim nasıl olsa çalışıyoruz gel beraber çalışalım" dedi. Birbirilerimizi de tanıyoruz onlar 20 kişilik bir kadrodan 120 kişlik bir kadroya çıktılar bir anda. Yani bu kolay altından kalkılacak bir şey değildir. Bu aşama, aşama olmalıdır. Onlar büyük bir konfeksiyon fabrikası kurdular yürütemediler o zaman dediler gel bu fabrikanın başında imalat müdürü olarak dediler gittik zaten çocuklar bugün gibi her tarafta üniversite yoktu ki, ne varsa İstanbul'da vardı, nasıl olsa çocukları okutmak için İstanbul'a gitmemiz gerekecek hazır böyle bir teklif varken bir deneyelim dedik Nükhet hanımla beraber.

Gittik orada bir seneye yakın bir çalışmamız oldu ama daha sonra Kıbrıs hadiseleri oldu iş bütün Türkiye'de durdu. Biz fabrikada üretiyoruz mağaza doldu alan yok, alan yoksa satan da yok. Böyle olunca fabrikayı kapatma kararı aldılar. Kığılı da ortaklardan birisiydi, kapattılar eğer başka işleri olmasaydı hemen iflastaydılar. Bakın öyle bir iflas değil o kadar kişinin tazminatıyla beraber sigortası vergisi falan işin içinden nasıl çıktılar ben de bilmiyorum. Sonra o arkadaş dedi gel birlikte İstanbul'da bir şirket kuralım dedi, sonra düşündüm baktım uğraşılacak iş değil sermayem yok nasıl iş yapacağız siz bakın başınızın çaresine biz de bakalım başımızın çaresine. Gidelim yine eski yerimizde devam edelim, bereket dükkanı öyle kilitli bırakmıştım, bütün takımlar da vardı.

Tekirdağ'ında yerli köklü aile olduğumuzdan herkes tanıyor, alt yapı hazır tabi hizmet de verilince arkası devam etti. Yoksa yeniden herhangi bir şey yapmak çok zordur. Evvela o kişinin tanınması sahada bilinmesi lazımdır.

Böylece işte gecenin gidip gündüzün geldiği gibi Esma-ı İlahiye'lerin de birisi gelir birisi gider dönemeçli olur. Yani hayat dönerli olur. Bu şekilde de Esma-ı İlahiye faaliyete geçmiş olur. Şimdi hiç birimizde Kahhar tecellisi olmasa o zaman Kahhar ismi iptal olacak, böyle bir şey de söz konusu değildir. Herhangi bir yerde herhangi bir hadise olduğu zaman o hadisenin faili olan o isim orada hayat buluyor, yaşıyor. Zaman, zaman mevzu oluyor da gene tekrar edelim hastalık bir yerde hasta olduğu zaman hastalık sağlık bulmuş oluyor. Tabi bulunduğu yeri hasta ediyor ama kendi sağlık bulmuş oluyor. Çünkü hayata geçmiş oluyor. Hastalık hayata geçtiği için sağlık bulmuş oluyor. Ama mahaline de hastalık ismi verilmiş oluyor. Bu değişik bir anlayıştır. Zaten bu alem hastalıksız olmaz, ama Cenâb-ı Hakk çekeceğimiz kadar versin.

Hastalık hayata geçmiş, hayat bulmuş oluyor. O hastalığı yapanlardan çoğu da mikroplardır, o hastalık olmasa o mikrop hayat bulabilir mi? Mikrobun hayat bulması karşı tarafın hayatına tesir ediyor, birinden alınıp diğerine veriliyor. Mikrop da Hakk'ın zuhur mahali, o da tesbihini yapacaktır, işte bu alemde yapıcılar var yıkıcılar vardır. Açık olarak ortadadır, işte savaş edenler var yıkıp gidiyor, birileri de o yıkıntıları yapmaya çalışıyor. Eğer o yıkıntılar olmamış olsa Cenab-ı Hakk'ın Rahman esması Rahim esması nereden faaliyete geçecek her taraf sağlamsa, her taraf düzgünse hiçbir yerde ihtiyaç yoksa Rahman, Rahim ve benzeri isimler faaliyet dışı kalmış olurlar. İşte yıkılacak ki rahmet etsin ona yapılmış olsun.

Türkiye'de de olduğu zaman bakıyorsunuz hiç bilinmeyen yerlerden oralara erzak gönderiliyor, yardım gönderiliyor ekipman gönderiliyor, bunlar hep Rahman'ın oralardaki faaliyetleridir. İşte böyle sıkıntıda olduğumuz zamanlar veya neşeli olduğumuz zamanlar hepsi bir ismin tecellisi ile olmaktadır. Demek ki Esma-ul Hüsna'nın üzerimizde ne

kadar büyük tesiri vardır. Yani bizim yaşantımız eşittir Esma-ul Hüsna'dır. Çeşitlilikleri de oradan geliyor, oradaki her bir ismin ahlakı bizim üzerimizde mevcut olarak Bakara Suresi 31. Ayette belirtildiği gibi وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا "Allah Adem'e isimleri öğretti " derken bu sadece bir eğitim şekliyle değil, aynı zamanda yaşam şekliyle de öğretti. Bakın bir sıkıntı geldiği zaman Kahhar esmasını yaşadığımızı eğer bilirsek o bize o kadar sıkıntı yapmaz. Çünkü sebebini biliyoruz ama bilmezsek başımıza nereden geldi bu şimdi gibilerde bir sürü itirazi kelimeler kullanırız. Başımıza gelen bir Cemal tecellisi bir güzellik bir hoşluk olduğu zaman gene eğer bilirsek ki bu Cemal isminden geldi Bast isminden geldi, ona olan idrakimiz Hakk'ı da tanıma yönünde çok daha gelişmiş genişlemiş olur, şükrünü eda ederiz.

İşte bu 99 Esma-ı İlahiye'nin karşılığı olan 99 selam zaman zaman bahsedildiği gibi yarıya bölelim Allah ismi ile birlikte 100 isim ikiye bölersek 50 olur. Bunların yarısını Celali isimler yarısını Cemali isimler olarak düşünelim 99 esmanın selam esmasının da yarısını Cemali isimlerin hanesine yarısını da Celali isimler hanesine alalım hangi selam ismi hangi Celali isme karşı gelmişse birer şemsiye gibi düşünelim yağmurda nasıl şemsiyeye düşen yağmur etrafa dağılır bize isabet etmez. Ama şemsiyeyi ters çevirdiğimiz zaman o yağmur şemsiyede toplanır. Yani her iki işi de görmektedir. İşte bize gelecek olan Rahmani isimleri Cemali isimleri şemsiyeyi ters çevirerek içinde biriktirmekteyiz. Ama Celali isimleri de yağmurda karda olduğu gibi yukarıya doğru tutup o Celali isimler yağmurlar vurur ve yandan yana gider. Islatsa da taneleri ıslatır.

Şemsiye olmazsa her tarafımız ıslanır. İşte bir yönüyle bize gelecek olan Rahmeti arttırmakta, namaz kılmayan bir insan ile namaz kılan insanın hayattaki yaşantısı çok farklı olur. Namaz kılan bir insan bunun şuurunda olsa da olmasa da bu korumanın içindedir. Ama şuurunda olursa farkında olur daha çok değerlendirir. Olmazsa da yine Cenab-ı Hakk onu korur, çünkü kalkan üretiyor, korur ama namaz kılmayan bir kimse bu selam isimlerini üretmedikten sonra

kapıya koruyucuları koymadıktan sonra yağmur da girer sel de girer her şey girer. Bu sefer tahribat daha çok olur.

Böylece selam esması bilinçle namaz kılınıyorsa Selam esması daha şuurla idrakle zikrediliyorsa bu gücünü daha da arttırmış olur. Daha da kuvvetlendirmiş olur. Hem yardımcı olan tarafını hem de koruyucu olan tarafını daha da çok arttırmış olur.

"Allahümme " ey Allah'ım, "entesselamu" , "ente" sen selamsın, "Vemin kesselam" selam, selamet sendendir, yani "Selam" ismi Allah'ın Zat'i isimlerindendir, bizim de kaynağımızdır yani İnsanoğlunun kaynağı Selam esmasıdır. Her varlıkların bir kaynak isim kaynakları vardır, Melaike-i kiramın Subbuh ve Kuddüs, isimleri kaynaklarıdır. Cinlerin Aziz Cebbar, Mütekebbir isimleri kaynaklarıdır, İnsanın kaynağı da Selam esmasıdır. O Selam "Seleme" kökünden geliyor, "İslam""da oradan geliyor, böyle baktığımız zaman "Sin" "Lam" "Mim" hakikatleri ortaya çıkıyor ki bunlar muhteşem manaları olan ifadelerdir. "Sin", "Ya Sin" deki "sin" dir o, yani "Ey İnsan", "Ya sin", peygamberimizin isimlerden de bir isim Muhammedi mertebede, "Ta Ha" da peygamberimizin isimlerinden bir isim, yalnız "Ta Ha" peygamberimizin museviyet mertebesindeki ismidir.

"Ya Sin" Muhammediyyet, yani Zat mertebesindeki ismi, oradaki "Sin" Başta peygamber efendimiz olmak üzere Kamil insanları ifade etmektedir. O "Sin" harfinin başta üç tane ucu vardır, bunlar da üç seferi belirtiyor. Yani bu ucun bir tanesi Hakk'tan halka gelmek ikincisi halktan Hakk'a gitmek, üçüncüsü de tekrar Hakk'tan halka dönmek ama Hakk olarak bakabillah olarak gelmek. O ucundaki saha hane de bütün alemleri elinde kucağında tutmak. Yani varlığa hükmetmiş halidir, öyle bir "Sin" düşünelim bütün alemleri kuşatmış vaziyette ki bu alemin bir ismi de İnsan-ı Kamil, Hakikat-ı İnsaniye olarak bilinir.

"Selam" derken oradaki "Lam" Uluhiyet lamıdır. İlahlık Allah'lık "Lam" ı Lahut alemi, sonundaki "Mim" de Hakikat-ı Muhammediyedir zaten. Yani üç harfin içinde bütün hayatın dönüşümü vardır, hem de baştan sona sadece belirli bir süre

değil, alemlerin bütün seyri o selam kelimesinin içindedir. Bunun rahmeti olmaz da ne olur. İşte “Selam” kelimesini böyle idrak ettiğimiz zaman İnsan-ı Kamil, Uluhiyet ve Hakikat-ı Muhammedi seyri olarak düşündüğümüz zaman nasıl müthiş manalar manzumesi dolu sarmalı içerisinde olduğumuzu ve bu şekilde de Müslümanlıkta selam vermenin ne kadar ulvi bir şey olduğunu anlamaktayız, bu yüzden Peygamberimiz hep selamlaşmayı tavsiye etmiştir.

Selam her sahada ihtiyacımız olan kullanabileceğimiz bir manevi haldir, her sahada, yolda giderken bile ayağımıza bir şey çarpsa “Ya selam” daha fazlası olmadı şükür demeliyiz.

Hayat sayılardan ve harflerden meydana gelen bir yaşam manzumesidir. Ne sayısız yapabiliriz, ne harfsiz yapabiliriz. Bunlar bizim iki ana hayat formülümüzü formülüze eden ve insanlar birbirleri ile olan münasebetlerini bu iki ana kural üzerinden yapmaktadır. Ne kadar büyük fiziki buluşlar olsun ne kadar büyük yeni icatlar olursa olsun bunların hepsi sayılarla ve harflere dayanıyor. Konuşmamız da öyle yaptığımız hesaplamalar da öyle Kur’an-ı Kerim de sayılardan meydana geliyor, evvela bir sure sayıları var, aralarda ayet sayıları var, kelime sayıları var, daha indirildiği zaman hece sayıları var, daha indirildiği zaman harf sayıları vardır. bunların hepsi sayı ile tesbit edilmiş hep sayı ile tesbit ediliyor, mesela evvelce denir ki gelen bir rivayetle Kur’an-ı Kerim’de 6666 ayet vardır derler. Halbuki gerçek manada sayıldığında Küfe alimlerine göre biraz daha sayı değişik Bağdat alimlerine göre biraz daha değişik, genel Sünni alimlere göre birkaç ayet farkıyla değişiktir.

Diyanetin Kur’an’ından saymıştım, 6237 ayet çıktı ortaya. Bazıları 6227 sayıyorlar bu ihtilaf neden oluyor, aslında ihtilaf yok ayetler aynı, bazıları uzun ayeti ikiye bölmüşler iki ayet saymışlardır. Böylelikle hükümler değişmeden cümleler değişmeden ayet sayısı farklı olmuş oluyor. İşte bunlar hep rakamlar ile belirtilebiliyor. Yazılara gelince zaten baştan sona hepsi harflerden meydana geliyor.

Muhiddin-i Arabi Hz lerinin “Harflerin Dilinden” adlı bir eseri vardır çok muhteşem bir eser, gerçi çok teferruatlı ama ana hatlarıyla O’nun da belirtmesine göre “Harfler bir kavimdir” diyor bir ailedir diyor, nasıl insanlar topluluklar halinde “harfler de başlı başına manası olan yaşantısı olan hayatı olan bir kavim hükmündedir” diyor ki çok doğru söylüyor, yalnız bunların manaları Kur’an harfleri ile çizildiği zaman manası ortaya çıkıyor. Bakın bu çok mühimdir. Latin harflerine uyguladığımız zaman “Seleme” ye baktığımız zaman ortada hiçbir şey kalmaz. Diğerlerine baktığımız zaman latin harfleri ile yazdığımız zaman bu okuyuş ortaya çıkmaz. “Sin” harfindeki manayı latin harfleri ile “Selam” yazdığımız zaman hiçbir işe yaramaz, bir mana vermez. Onların sembolik halleri göstergeleri bir işe yaramaz.

Ama aynı harf aynı kelimeyi Kur’an harfleri ile yazdığımız zaman ancak bu manalar okunabiliyor. Yoksa diğerlerinde bu mana iflas etmiş oluyor. O zaman bunlarla yazılan yazılar, yazanlar da o istikamette olduklarından içleri boş bir sürü sayfa dolusu yazılar çıkıyor ortaya. Bunları alimler de yapsalar o başkaları da yapsalar gene de odur. Kur’an’daki bu manevi hale ulaşılamadığı için yapılan yazılar eserler şunlar bunlar hep içi boş ruhsuz manasız muhabbetsiz yazılar halinde sadece maddeden bahseden bir türden insanın beşeri halinden bahseden yazılar ortaya çıkmakta ilahi Uluhiyete geçilememekte, çünkü genelde kullanan da yok kullanılanda da yok mana. Ama diğer Kur’an-ı Kerim harfleri Allah’ın harfleri, hepsi başlı başına üzerinde noktası ile noktasızı ne kadar çok fark ediyor.

Ayn ile gayn mesela Nun’un üstündeki o noktası bizim varlığımızın kimlik noktasıdır, hüviyetimiz altındaki “Nun” da bütün alemi gene kepçesine almış gibi muhafaza eder gibi işte her bir harfin böyle kendine göre manası var harflerin olduğu gibi sayıların da kendine göre bir manası var yani sayılar da bir aile yaşayan bir kavimdir. Bizim hayatımızın devamı da onlarladır. Eğer onlar yaşayan kavim olmasa bizim sahamıza giremezler. Nasıl dışarıda madde dediğimiz bitki dediğimiz varlıklarla birlikte yaşıyoruz hayatımıza giriyorlar, onları kullanıyoruz onlarla müşterek hayat

yaşıyoruz madenler de öyle bitkiler de öyle hayvanlar da öyle müşterek yaşıyoruz, işte bu ilmi sahayı oluşturan sayılarla da harflerle de birlikte yaşıyoruz.

Ama biz bunun farkında değiliz, bakın okuduklarımız beynimize gidiyor bize giriyor, içimize giriyor. Girmezse zaten hiçbir şey anlaşılmaz. O zaman bunlar da bizim parçamız haline geliyor. Eğer biz bunların içindeki canlara ulaşabilirsek o canlar da bize manaları itibariyle canlılık veriyor. İşte bu şekilde bunların bazı belirli kimlikleri bir terkip haline geldiği zaman mesela beş ile üç yan yana geldiği zaman bir şeyi ifade ediyor. Üç ile beşi toplarsak ayrı bir şey ifade ediyor, yine bir şey ifade ediyor.

Ama bunun farkında olmayan kimse 53 ü çıkarsanız 13 ü çıkarsanız, 43 ü çıkarsanız 43 bir sayı der. 43 Sayfaya gelmişim der tamam, işi bitmiş olur. Ama tevhid ehli bu hakikatleri idrak ettiğinde adeta onlarla selamlaşıyor, onlarla konuşuyor, onlarla halleşiyor. Daha bundan güzel bir şey var mı? Böylece de hayatı değerlenmiş oluyor. Hiçbir şeyde rastlantı olmadığını hayatın sadece nefsi manada yiyip tüketici bir hayat olmadığını üretici olduğunu bu hayatın Muhammed'in Muhabbetin ta kendisi olduğunu hani "*Muhabbetten Muhammed doğar* " derler ya, gerçekten de öyledir ama doğması için Muhammed muhabbeti yapılması lazım ki oradan Muhammed doğsun. Yani bizde Nur-u Muhammedi gelişmiş hale gelsin.

Yapılacak iş mümkün olduğu kadar hayatımızın sürelerinin kıymetini bilmemiz mümkün olduğu kadar iyi hallerimizle iyi niyetlerimizle yardımcı olmaya çalışarak elden geldiği kadar, ama kendimizi kullandırtmadan bakın bu çok mühim istismar ettirtmeden çünkü birisi hizmete yatkınsa işleri hep onun üstüne yıkmaya çalışırlar o kişinin kendine yaşayacak zamanı kalmaz. Ama bizim kendimiz için de kendimize zamanımız gerekiyor, ne kullanacağız ne de kullandırtacağız, ama yardımcı olacağız, Allah onun mükafatını zaten verir. Ama kimse kimseyi istismar konusu etmesin. Hizmet yine hizmet olacak mesela dünyalık birisi vardır gelir, size işte şunu da yapsana bunu da yapsana onu da yapsana bir muhabbet ehli kardeş gelse feda olsun, ama

kendi yapabileceği bir iş var geliyor size yüklemeye çalışıyor. Hadi bir yaparsınız iki yaparsınız ama kendimizi kullandırtmamamız lazımdır.

Bir başkası için 19 sayısı hiçbir şey ifade etmeyebilir ama irfan ehli için o sayı adeta onu karşılıyordur, karşıdan müjde gibi gelir. Bir güç verir güven verir. Onu idrak ettiğimizde olur onun için irfaniyet gerekli irfaniyet içerisinde yaşayan bir kimsenin huzuru kadar dünyada hiçbir varlığın huzuru yoktur. Ne kadar zengin olursa olsun ne kadar imkanları geniş olursa olsun, ne kadar sağlığı ileri derecede olursa olsun, nefs-i emmare hükmü içerisinde bir kişi yaşıyorsa o hayat ona zindandır, kendisi onu cennet zanneder. Neticede de o imkanlar elinden alındığı zaman düşeceği sıkıntı halini tarif etmek mümkün değildir, ama tevhid ehli küçük şeylerle yetinmesini bilir, şükrünü yapar kapris yapmaz ihtiras yapmaz, rabbına sığınır burada misafir olduğunu bilir, bu dünyanın geçici olduğunu da bilir, rabbıyla da olduğunu bilir o zaman neden sıkıntı yapsın ki.

Tabi ki sıkılmamak elde değildir, fizikimiz var beşeriyetimiz var, bu bedenimizin bir dayanma gücü var, bir yerimiz kesildiği zaman acı duyarız acıyacak ki kesik olan yerden haberimiz olsun ve de tedbir alalım. O da bize rahmettir, diyelim ki ayağımızda bir rahatsızlık var, biz bunun farkında değiliz, acımadı sinir uçlarından haber gelmedi, biz onu koparıncaya kadar kullanırız tamamen gider ayağımız kolumuz ondan sonra "*nasıl koptu bu* " deriz. İşte o acı dediğimiz şey bize rahmettir. Ağrı ile sistem "bende arıza var" diye haber veriyor. Tedbirini al diye. Birisi doktora gitmiş, doktor soruyor, "neyin var" diyor, o da "*dur içerideki doktora sorayım neyim var diye*" diyor. İçimizdeki doktor gittiğimiz doktordan evvel bize haber veriyor.

"*Başım ağrıyor*" diyoruz, içimizdeki doktor haber veriyor, dışarıdaki doktor nereden bilecek doktora gittiğimiz zaman neyin var diyor, ama içerideki doktor biliyor, neyin var demiyor arızayı o ağrı ile söylüyor. Biz de o zaman tedbirini almaya başlıyoruz. Ağrı Kahhar tecellisi gibi gözüküyorsa da Celal gibi gözüküyorsa da Cemal tecellisidir. Allah selamet versin inşallah.

ALLAH'I EN ÇOK BİLENİNİZ BEN OLDUĞUM HALDE

CD-19-

اَعُوذُ بِالَّلهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الَّرجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الَّرْحَمَنِ الَّرحِيمِ

Bugün 20/05/2017 Cumartesi günü öğleden sonra sohbetimize devam ediyoruz, sorularla gittiğimiz sohbetimizde yine iki sorumuz var birincisi "Allah'ı en çok bileniniz ben olduğum halde Allahtan en çok korkanınızım " diyerek bize neyi anlatmak istiyor peygamber efendimiz.

Mesele zaten açık olarak belirtilmiş burada, yani "Allah'ı en çok bileniniz ben olduğum halde " ki O'dan daha fazla daha başka bir şekilde Allah'ı bilmek O'nun ümmeti ve diğer insanlar için de zaten mümkün değildir. En çok bilen O olduğu için bu bilgileri O'ndan öğrenmiş oluyoruz. Yani bilgilerin sahibi olması bakımından bize O aktarıyor bu bilgileri. "En çok bileninizim" dediği odur. Ancak biz peygamber efendimizi Mekke – Medine'de yaşayan bir birey olarak tasavvur ettiğimizde "ancak bileniniz ben olduğum halde" o mertebesini düşünüyoruz. Yani zuhur-u Muhammedi'yi düşünüyoruz. Hakikat-ı Muhammedi'yi düşünmüyoruz, bakın aradaki fark odur.

Zuhur-u Muhammedi'nin bunların hepsini bilmesi mümkün değildir. Çünkü bir beşer varlığın ki her birerlerimiz buyuz kapasitelerimiz bellidir. Her ne kadar peygamber efendimiz de şöyle bir kıyas yapıyorlar, *"Her peygamberde kırk insan gücü vardır, ama Hz peygamberde kırk peygamber gücü vardır*" diye ifade ediliyor. Her ne kadar bu genişliği olsa da, ama yine de bize getirmiş olduğu işimler ilm-i ilahiyeler ne kırk peygamberin ne kırk kişinin ne kırk bin kişinin kaldırabileceği, ihata edebileceği bilgiler değildir. Çünkü getirdiği bilgiler Zat'i bilgilerdir, Allah'ın varlığını Allah'ın hakikatini bize anlatıyor. O halde Allah'ın genişliğinde bir bilgi sahibi ve bize onu anlatıyor.

İşte bir zuhur varlığın bunu kaldırması mümkün değildir. Bu bir bakıma emanet-i İlahiyedir, hani Ahzab suresi 72. ayetinde إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا "Ben emanetimi yerlere göklere yükledim kabul etmediler insan kabul etti o da zaluman cehula oldu" bu kabulden kasıt evvela peygamber efendimizdir, daha öncesine gidersek mahalli olarak Adem (as) bu teklifat-ı İlahiyenin kabul gördüğü yerdir, ve de cenab-ı Hakk'ın tecelli ettiği yerdir. Bütün alemlerde isimleri sıfatları yönüyle tecellisi var, ama insanda Zat'ı yönüyle tecellisi vardır. Ancak Adem (as) a yaptığı Zat'i tecelli ile Muhammed (as) a yaptığı Zat'i tecelli bir değil, arasında çok büyük farklar vardır. Seyir olarak gelmekte bütün peygamber hazaratına gelen ilimlerin tamamı peygamber efendimize yeniden yüklendi.

Bakın nasıl bir güçtür, hem de yenilenmiş olarak yeni temiz berrak saf şekli ile yüklendi. O güne kadar gelmiş gerek Musevilerde gerek İsevilerde karışmış ve bozulmuş olan ahengi kalmamış olan maneviyatı tamamen kalkmış olan ilahi yazıların beşer tarafından üretilen bozulmuş olanların hepsini yenileyerek nesh ederek ortadan kaldırarak tap taze yepyeni muhkem olarak bize gönderdi. Bunu da peygamber efendimizin akl-ı şeriflerinden süzülerek geldi yani Peygamber Efendimizin mübarek ruhaniyetinden süzülerek bize aktarıldı. Bir nehir olarak düşünelim Peygamber efendimizi, toplayıcı bütün gelen suları toplayıcı bir mahal olarak ve oradan da dağıtıcı bir merkez olarak düşünelim. İlim olarak peygamber efendimizin yaptığı bu işti ki böyle bir ilmi depolamaya sahip bir beyin bir gönül bir varlık gelmedi şimdiye kadar ki, O kemalde olanıdır.

Peygamber Efendimizin iki halini iyi bilmemiz lazımdır, birisi Hakikat-ı Muhammediye diye tabir ettiğimiz İlahi ilimde olan Ahadiyet mertebesinin ilmi suretler olarak Vahidiyet mertebesine aktarılması faaliyeti o saha Hakikat-ı Muhammediyedir. İşte bahsedilen ilim oradaki ilimdir. Bu ilim de Allah'ın ilminin tam karşılığı olan bizim elimiz gibi bakın. Tam kopyası aynen ortaya çıkmaktadır, batında kalmakta yani Ahadiyet mertebesi olarak bunun batınında kalmakta Vahidiyet mertebesi olarak da burada zuhura çıkmakta ama burada ne varsa orada da aynisi vardır. Birisi asli olarak biride kevn, suretlenmiş olarak, asli olarak ilm-i ilahiye Ahadiyet mertebesinde kalsa idi hep tenzihte kalacaktı.

Tenzihte kalan bir şeyin de ötelerde olmasından dolayı bilinmesi mümkün olmayacaktı. Ama Ahadiyet'ten Vahadiyet mertebesine kopyalandığı zaman teşbih başladı kıyaslama başladı, çünkü burada elimizde bir ölçü oldu, bu asıl var ama buna ulaşmak mümkün değildir, Ankebut suresi 6. Ayette إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ dediği gibi "Allah alemlerden ganidir" dediği zaman Vahidiyet mertebesi yoktur. Ahadiyet mertebesi var sadece. Oradaki Allah'ın ismi de Zat-ı Mutlak. Bakın orada isim de yok resim de yok suret de yok şekil de yok, ilim de yok hiçbir şey yok var da batınında var, buradan zuhura çıkıp bir saha alması "Vahid" ismini almakta Vahidiyet ismini almakta yani "Birlik" ismini almakta Yukarıdaki "Ahad" o teklik manasınadır. İşte "Tekbir" dediğimiz zaman bu hadiseyi söylemiş oluyoruz. Tekbir getiriyor getir "Allahuekber" dediğimiz zaman Ahadiyet ve Vahadiyet mertebeleri itibariyle Allah'tan bahsetmiş oluyoruz. Ama ne yapıyor kendini Müslüman sanan kişi alıyor silahı eline "Allahuekber" diyerek adam öldürüyor.

Bu tekbir şimdi nerede kaldı, hiç ilgisi yok o tekbirle bu tekbirin. Sadece bir kelime benzerliği var. Birisi insanı alıyor miraca götürüyor birisi alıyor Siccin'e götürüyor. Demek ki kullanış ne kadar mühim bir meseledir. Yani yerinde kullanıldığı zaman bir hadise insanı miraca götürüyor, alay-ı

illiyyine götürüyor yerinde kullanılmazsa esfel-i safiline indiriyor. Mana ifade aynı kelam aynı, demek ki irfaniyetin hayatımızda ne kadar büyük yeri ve değeri vardır. İşte kopya edilmiş olan o sahanın içerisinde hani bazı noterler firmalara lazım olan tasdiği vuruyorlar, diyorlar ki "aslının aynıdır" devlet güvencesi olarak vuruyorlar artık orada sahtekarlık diye bir şey söz konusu değildir.

İnşaat ustalarına da bir bina projesinin aslı durur onun tasdikli bir kopyasını verirler o kopya üzerinde çalışır ustalar, hasar görürse o kopya görür aslı muhafaza edilmiş olur. Kopya da "*aslının aynıdır*" diye mühür vurulur. Görevliler gelip kontrol ettiklerinde aslına uygun yapılıp yapılmadığını anlayabilirler. Orada mühür olunca sahte olmadığı anlaşılmış olur. O mühür devlet güvencesidir. İşte Uluhiyet hakikati kopyalandığı zaman aslının aynı oluyor. Yani isim değişerek ama aslının aynı olarak, bakın diğer tarafta Zat'ı mutlak bu tarafta Zat'ı mukayyed, yani suretlenmeye başladığı zaman ve şekil almaya başladığı zaman teşbih, misaller ile Cenab-ı Hakk'ın varlığını anlatmak mümkün oluyor.

Peygamber efendimizin de buyurduğu gibi "*Ben rabbımı genç bir delikanlı şeklinde gördüm" , "Ben rabbımı bir nur şeklinde gördüm"*, diye bakın bu hakikatler teşbih ile anlatılıyor. Eğer bu makam mertebe olmamış olsa Vahidiyet aktarımı olmamış olsa âlemde ne bizler olacağız ne de Allah'ı bilen olacaktır. A'maiyetinde gizli hazinesinde "Küntü kenzen mahfiyyen" kalacak, ama O'nun muradı Hadis-i Kudside bahsedildiği gibi "*Ben gizli bir hazine idim* " bakın ne kadar müthiş bir tarif, işte bu tarifleri bize hep peygamberimiz bildirdi. Ondan evvel peygamberler bu sahaya ayak bile atamadılar.

Bu sahanın farkında bile değillerdi oluşumunu bilmediler. İsa (as) ın biraz ruhani tarafı vardı ama bunlardan hiç birisinin haberi yoktu. İşte bizler ümmet-i Muhammed olarak o kadar büyük bir mirasın sahipleriyiz yeter ki, bu dünyadan bu mirası gerektiği gibi almaya gayret edelim, bu miras bize helal bir mirastır. İlmi mirastır ilmi miras maddi mirasların hepsinin üstünde olan bir mirastır. Maddi miraslar

burada kalır, burada kullanılır ancak. Ama bu ilmi ruhani miras ahirette faaliyete geçecek burada da faaliyette de ama esas görüntüsü içinde yaşamı ahirette olacaktır eğer burada olsa onun yüceliğine güzelliğine zaten dayanamayız.

Veya diğer tarafın zorluğuna çirkinliğine dayanmamız mümkün değildir. Gerek Cehennem tarafıyla gerek Cennet tarafıyla bize bir nebze gösterseler başımızı secdeden kaldırmayız, dünya ile ilgimiz kesilir, o da zaten Allah'ın rahmetidir. Çünkü istedikleri gayba imandır, peygamberimiz bizim "*Seyyidina ve senedina*" diye geçer. "*Senedina*" bakın peygamberimiz bizim senedimizdir. Daha bundan büyük sened olur mu bu alemde. Eskiler de ne diyorlardı, "*Söz senettir*" diye ama şimdi söz, möz kalmadı, yazılı çekler senetler onlar bile ödenmiyor, neyse o işin başka tarafıdır.

İşte burada bahsedilen peygamber efendimizin varlığına Hakikat-ı Muhammediye aktarılmış olan Cemali isimler ne kadar yüce ise Celali isimler de o derece şiddetlidir. Çünkü ilk gelenler O'na geliyor, bu ayeti diğer şekliyle de okursak "*Allah'ı ancak en çok bileniniz ben olduğum halde Allah'tan en çok korkanınızım*" dediği Celali hakikatleri biz gördüğümüz kadar biliyoruz. Bir yerde bir yer sarsınıtısı olduysa bir Celal tecellisi veyahut üstümüze başımıza bir arıza geldiği zaman biliyoruz ki Celal tecellisi, veya bir komşu ile tartışıyoruz bağırış çağırış gürültü Celal tecellisi bu kadarını biliyoruz.

Ama peygamberimiz bütün alemler düzeyindeki Celal tecellisini bildiğinden korkusu o kadar fazladır. Ayrıca korkusu kendinden değil bizler içindir. Yani ümmeti için korkuyor. Bir insan mesleğinde her hangi bir şekilde ne kadar ihtisas sahibi olursa o kadar çok dikkatli olur, titiz olur ve korkuda olur. Bu korkudan kasıt, ihtiyatlı olur manasınadır, ama bir kişi çalıştığı işte ne kadar bilgisiz ise o kadar gafil olur o kadar korkusuz olur. Hani "*Cahil cesareti*" derler ya, yaşlı olan tecrübeli şöför hız sınırını aşmaz, aşamaz sonradan başına gelebilecekleri görür tedbir alır, veya hafife indirmeye bakar. Ama tecrübesiz olan delikanlı gaza basmak suretiyle etrafındakileri geçmek için sonunda

başına gelen trafik kazasıdır. İşte "cahil cesareti" dedikleri budur.

Yani bilenin bilgisi ne kadar artarsa ihtiyatı o kadar artar korkusu da o kadar artar çünkü daha neticeyi olmadan görmüş gibi müşahede etmiş olur. Bunlar Celali tarafı ama bir de bu işin Cemali tarafı vardır. İşte Cemal-i İlahiyye Cemali isimler "Bast" ismi, "Rahman, Rahim" ismi, "Hay, Vedud" isimleri O'nda o kadar büyük o kadar geniş, o kadar gelişmiş haldedir. Yani burada bahsedilen sadece Celal tarafıdır, yani "*En çok bileniniz ben olduğum için en çok korkanınız benim*" dediği bu hadisedir. Biz O'nu bu kadar idrak edemediğimiz için korkumuz o kadar fazla olmaz. Sonra biz korksak, korksak kendi fizik bedenimiz tarafından ve çevremiz yakın akraba eş çocukları düşünerek korkarız. Ama O şu an yeryüzünde yaşayan bir buçuk milyar hepsinin akıbetinden korkmasıdır. Neden çünkü hepsi O'nun ismi ile var ve ahirette O'nun ismi ile ortaya çıkacaktır.

Yalnız bu mesele gelince şöyle de bir durum var, acaba onun ümmetinden bir bakıma sizin "*Evleniniz çoğalınız sizin çokluğunuz ile ahirette iftihar edeceğim"* buyuruyor, bunu neden teşvik ediyor, burada aslında dervişliğe teşvik ediyor. evleniniz demesi birbirinize muhabbet ile yaklaşınız, manasınadır. Ev halkı olunuz yani ehl-i beyt olunuz, diyor. Tabi zahiren fiziki evliliği de ortaya koymuş oluyor, çünkü İslamiyette Hıristiyanlık gibi ruhbanlık yoktur kemalat vardır. Evlilik de bu hayatın kemalatıdır.

Şimdi sisteme göre yani irfaniyet hakikatı sistemine göre bazılarımız daha henüz "*ümmet-i Adem bile olmuş değiliz.*" Neden, kendimizi tanımadığımız için o sahaya daha ayak basmadığımız için ve hayel ve vehim cennetinden Adem-i manayı yeryüzüne beden arzına indiremediğimiz o şuura erişemediğimiz için daha henüz Adem bile değiliz. Diyelim ki yavaş, yavaş ilerliyoruz, Adem ümmeti olduk, geldik Nuh ümmeti olduk, İbrahim ümmeti olduk, Musa ümmeti olduk, İsa ümmeti olduk, Muhammed ümmeti olduk. Gerçi bütün "La ilahe illallah Muhammedür rasulullah" diyen kimse zahiren Ümmet-i Muhammed'dir.

Peygamber efendimizden sonra dünyaya gelenlerin hepsi inkar da etseler tasdik de etseler Ümmet-i Muhammed'dir. Bugün yeryüzünde Hıra dağında Peygamberimize peygamberlik geldiği gününden sonra dünyaya gelenlerin hepsi İslamdır, Müslümandır. Çünkü devir Muhammedi devridir. Sultan O'dur, o zaman müntesib olarak *"her doğan çocuk belirtildiği gibi islam fıtratı üzere doğar deniyor zaten ailesi onu Mecusi yapar ateşperest, put perest yapar, ya Musevi veya Hıristiyan yapar."* O halde surete baktığımız zaman hepimiz Müslüman hükmü içindeyiz Muhammedi hükmü içindeyiz, ama meratip itibariyle acaba nerede olacağız.

Adem (as) düzeyinde mi olacağız yoksa geldiğimiz mertebe Nuh (as) sınırları içinde mi olacağız, İbrahim (as) ümmeti sınırları içinde mi olacağız, Museviyet sınırları içinde mi olacağız, İseviyet sınırları içinde mi olacağız, nasıl olacağız? Böyle bir ölçü de yok kayıtlarda, ancak şöyle olabilir belki Ümmet-i Muhammed iki tür sıralanması olabilir, iki bölüm halinde birisi sadece zahiren şeriat mertebesi olan Müslümanlar, belki bir tarafta gene Müslümanlar ama seyr-i suluk sıralamalarına göre sıralanmış Müslümanlar olarak da düşünülebilir. Yani irfan ehli tevhid ehli öyle bir sıralama içerisinde olur, diğerleri de normal bir sıralama içerisinde olur. Belki de gene orada karışık olur hesap kitaptan sonra herkes kendi yerine gider.

İşte bu şekilde hakikatı itibariyle ne kadar geniş manada ilahi hakikatleri biliyorsa kişiler bile tedbirleri korkuları o kadar fazla olur. Yani bir okuma yazma bilmeyen ile okuma yazma bilen bir kimsenin hayata bakışı çok değişik olur. Birisi daha çok okuyayım daha çok yapayım diye daha hassas olur, birisi de bana bu kadar bilgi yeter, köy yerinde ne olacak aileden gelen köy yaşamı bilgisi ile hayatı sürdürür, temiz pak olarak sürdürür kimseye bir art niyeti olmadan, ama ikisinin arası geleceği için olmaz. İşte meseleye böyle baktığımız zaman en çok korkan olduğu gibi en çok sevinen de odur. Çünkü Cemali isimlerin de tahakkuku O'ndan geçtiği için en çok sevinen de O'dur, o

yüzden insanlık alemini müjdeleyen en büyük müjdeleyen de O'dur. Tabi ki bunun karşıtı olacaktır. Sadece bize celali konuda ikaz edecek değil, o nisbette Cemali konularda da işte cennetlerde neler var diye bunların hepsi bildirilmektedir. Bunun yanında Cehennemde neler var diye de bildirilmektedir.

En çok duayı bize O öğretmekte, bu yüzden O'nun haline ulaşılması beşeriyet olarak mümkün değildir. Çünkü "*Bana bakan Hakk'ı görür*" diyen bir mahalle ulaşmak mümkün müdür. Orada bize kaç türlü müjde veriyor, ikaz veriyor, bilgi veriyor, dikkatimizi çekiyor, aynı söz içerisinde bir sürü mana gizlidir. Çünkü "*Cevamiul kelim*" olduğundan yani az sözle çok mana ifade eder kabiliyette olduğundan ki bütün esma-ı İlahiye cami, Sıfat-ı İlahi de cami olduğundan "*Kelimelere cami*" yani bütün ilahi kelimeler ne varsa hepsine cami manevi olarak. İşte o kendindeki manevi kelimeleri gerek kudsi hadisler şeklinde gerek hadis-i şerifler şeklinde gerek Cenab-ı Hakk'tan aldığı vahyler şekliyle bizlere, Müslümanlar başta olmak üzere bütün dünya insanlarına tebliğ etmiş vaziyettedir.

Eğer Peygamber efendimiz gelmeseydi yani İslamiyet gelmemiş olsaydı bugün batının orta çağ cehaletinden çıkması mümkün değildi. Batı İslamiyet geldikten sonra gelişmeye başladı. Çünkü Kur'an-ı Kerim ile birlikte İlm-i İlahiyye dünya semasına nazil oldu. Sıfat mertebesinden Esma mertebesine; Esma mertebesinden de dünya semasına bilgiler nazil oldu. Peygamber efendimizle beraber Hakikat-ı Muhammediye ilmi alemlerin ilmi bütün ne varsa ve Kur'an-ı Kerim'de de bunlara işaret edilerek lafzi olarak da ortaya getirildi. İmalı hani iki tür ayet var ya, müteşabih ayetler olarak getirildi, sonra batılılar bu işi fark ettiler peygamberimizden sonra henüz İslamiyet uyuyor iken yeni buluşlar fetihler yapmaya başladı islam alemi, batılılar baktılar ki çok gerideler Müslümanlar neden bu kadar ilerlediler diye, o zaman bizim kayıtları incelemeye başladılar.

Baktılar ki ufuk çok geniş ama kendi şartlanmalarından inançlarından da geçemediler, bu sefer onları aldılar biraz

form değişikliği yaparak kendilerine mal ettiler, daha sonra da bize sattılar. Ne kadar acayip bir iştir. Yani bizim tüccar malımız var diyelim, babalarımızın tarlaları var, ama o tarlaları biz ekip biçmemişiz, ötekiler gelmiş almışlar sürmüşler biçmişler orada çıkan hububatı meyveleri de bize satıyorlar sonra. Bizim tarlamızdı bize satıyorlar. Yaparlar biz de bu duruma düşmeseydik, onları suçlayacak halimiz yok.

Yani islamın getirdiği bu güzelliklerini onlar alıp değerlendirdiler biz baştan 500 sene içinde ileri gittik ama sonra onlar baktılar ki ilkel kavimler olarak kalıyor Müslümanların yanında nasıl bunlar gelişiyor diye o zaman bizim kitaplarımızı araştırıyorlar ve ilmi yönde buluyorlar. Ama Hakikat-ı Muhammedi ile birlikte İlm-i İlahi dünya semasına indirildi o zaman ulaşabildiler, eğer daha evvel bunlar olsaydı onlar kendileri de ulaşırlardı. Yoktu ki ulaşamadılar. İşte Kur'an-ı Kerim bunları bize hüthüt kuşu dedi, Salih'in devesi dedi, ileride bu Salih devesi misalinden arada ot olmadan su ve cemadat ile et üretileceğinin işareti olmaktadır. Bir gün gelecek Tv yayınlarında gösterdiği eşyanın kokuları da duyulacak.

Yani gül bahçesini gösterirken, onun güllerin kokusu da hissedilecek, hangi sahne gösteriliyorsa o sahneye ait kokular da hissedilecek. Bunu nereden biliyoruz Yusuf (as) ın gömleğinin kokusndan biliyoruz. Nereden geliyor koku, Mısır'dan Şam taraflarına geliyor, bu günkü İsrail'in bulunduğu Kenan ili deniyor ya o taraflara geliyor koku. Yusuf (as) Kudüs mahalli, Yusuf (as) Mısır'da sandık içinde gömleğini saklıyormuş kardeşleri geldiğinde sandığın kapağını açıyor ve koku dışarı neşir oluyor. Bu koku anında Kudüs'te Kenan ilinde olan Yakup (as) a gidiyor.

O kadar yol az değil rüzgarla gitti desek rüzgar onu savurur dağılır gider. Ama öyle bir sistem ile gidiyor ki hiç bozulmuyor. "*Yusuf'umun kokusunu duyuyorum*" diyor çünkü o gömlek Yakup (as) dan geçti Yusuf (as) a, o kokuyu biliyor. O'na da İbrahim (as) dan geçti gömlek. Yani o gün o koku duyulmuşsa bugün de o koku duyulacaktır. Belki Yusuf (as) ın hayat hikayesinin Tv dizisi olarak yapmışlardı belki

yine de o hikayeyi yapıp koku üreten Tv lerde göstereceklerdir. Zaman içerisinde kütleyi de getirecekler ki onu da Süleyman (as) ın vezirinin Belkıs'ın tahtını Sana'dan Kudüs'e getirdiği gibi.

Yani Kur'an-ı Kerim'de müteşabih diye, yani teşbihat olarak bildirilen her şey Muhkem hükmüne girecektir. İşte bir çokları muhkem oldu, işte böyle de "*En çok korkanınız benim"* dediği gibi en çok muhabbetli olanınız da benimdir onun karşılığı.

2.Soru: *Sıfat veya Zat mertebesinden bir tecelli zuhura gelirse tecelli eden mertebenin hükmü geçerlidir. Zuhura gelen Ef'al mertebesinde her tecelliyi kendi mertebesinden nasıl değerlendiririz?*

Bu hadiselerin durumuna bağlıdır, bedenimize, fiziki olarak malımıza çevremize gelen herhangi bir tecelli eğer az önce de bahsedildiği gibi zarar gibi gözüken tecelli ise aslında zararı yoktur fayda vardır da o fayda bir sonrasında gelir, o ef'al mertebesi maddi manada olursa ef'al tecellisi olmaktadır. Ama ilmi manada bir tecelli olursa yani kişinin aklına gönlüne herhangi bir şey gelirse o gelen mevzu hangi mertebe itibariyle ise o mertebeden gelmiştir. Ancak bu saha çok tehlikeli bir sahadır, gelen herhangi bir tecelli "varidat" diyorlar, "zuhurat" diyorlar, "ilham" diyorlar o şekilde tarif ediyorlar buna *"misafir-i gaybi*", "*Misafir-i hakiki"* diye belirtiyor Muhiddin-i Arabi Hz leri Lubb-ul lüb de. Ancak çok dikkat edilmesi lâzımdır. "*istilâcı nefsi*" de gelebilir.

Eğer geldiği yerde güzel bir kabul görürse Hakkani olarak çıkar. "Eğer geldiği yerdeki gönülde o kişinin aklında idrakinde kendine yaraşacak yer bulamaz ise o kişinin yaşadığı hale bürünür, hale girer" diyor. Yani bize gelen ilahi bir tecelli, anında eğer bizde eksi bir hal var ise biz onu o hale sokmuş oluyoruz. Yani gelen İlahi tecellinin hakkını verememiş onu yanlış yerde kullanmış oluyoruz. Bu da bizim için vebal teşkil ediyor. Çünkü Hakk'tan gelmiş temiz bir feyiz, fiyuzat-ı İlahiye, eğer orada temiz bir yer bulabilirse oraya misafir oluyor, o kişiye bir lütuf oluyor, temiz olarak.

Ama geldiği yerde hayal vehim cinlerin tesiri olan bir sahaya geliyorsa onun hükmüne giriyor.

Çünkü latif, nurani olduğundan o hale girebiliyor. Çünkü Cenab-ı Hakk'tan gelen bütün tesirlerinde de Esma-ı İlahiye olduğundan Esma-ı İlahiyenin içerisinde de zıtları olduğundan Celal de olduğundan bakın Cemalli perdelenmiş Celali ortaya çıkmış oluyor. Suyun rengi kabının rengine dönüşüyor. Kap bizim vücut varlığımız renklenme de ahlakımızdır. Büyüklerimiz bizlere şifreleyerek neler bildirmişler, bu yüzden gerçekten de çok şanslı insanlarız, ümmetiz, peygamberimiz başta olmak üzere diğer büyüklerimiz rabbımıza şükrederiz. Bir şey gelir insan pişman olur keşke yapmasaydım diye bu insanda "Kabz" yapar sıkıntı yapar, ama bir başka şey olur neticesine baktığı zaman iyi ki bunu yapmışım der huzur bulur, "Bast" esması faaliyete geçer. İşte ne kadar Bast'lı yaşadığımız hallerimizi uzatabilirsek çoğaltabilirsek bir bakıma peygamberimizin o namazda "*saflarınızı sık tutunuz*" hali günlük yaşantımızda da sürdürmüş oluruz.

Bizim kardeşlerimiz camiye giderler, cami de 300 kişilik camidir, 25 kişi cemaat vardır, iki sıra yapar "*saflarınızı sık tutun"* hükmü ile insanları sıkıştırır rahatsız olacak duruma gelir cemaat. Halbuki caminin arkası boş durmaktadır. Sadece saflar camide mi vardır, bunun manası "*Saf hallerinizi sık tutunuz"* demektir yoksa camide sıraları sıkıştırınız anlamında değildir. İşte biz onu oraya bağlayarak kayıtlıyoruz kendimizi bir de misal olarak "*Omuzları sahabe-i kiramın sık durmaktan eskirmiş*" zaten o günlerde bir tane Mescid-i Nebevi vardı, Müslümanlar gittikçe çoğalıyorlardı ve sıkışın sevap kazanırsınız diye insanları bir tek mescidin almasını sağlıyorlardı.

Ama biz gerek hadis-i şerifler gerek kudsi hadisler gerek ayet-i kerimeleri bir yönüyle bağlıyoruz, yine peygamber efendimiz diyor ki "*La salate illâ bi huzuru kalp*" kalp huzuru olmazsa namaz tamam olmaz. Şimdi sıkıştık rahatsızlık başladı nerede kalp huzuru, sıkışmanın verdiği rahatsızlıktan kendini namaza veremiyorsun nerede kalp huzuru. Hele o

yazın sıcakta terleyen kişilerin sıkışık halini düşünün, yani bir şeyi sadece bir yönde düşünmemek gerekiyor.

İnsan her şeyi üretebiliyor, güzelliği de üretebiliyor, eksiyi de üretip çoğaltıyor. İşte Cenab-ı Hakk öyle bir bereketli zaman ve makine ruh ve nefs vermiş bize ki tarifi mümkün değildir. Yani içinde yaşıyoruz kendi kendimizi tarif etmemiz mümkün değildir. Bu kadar büyük bir değerimiz var, ama bazen kolu ağrır başı ağrır, o kadar da olacaktır. Burası cennet değil ki ağrısız sancısız sıkıntısız, bir saha olsun. Ama burası cehennem de değil ki bütün ömrümüz sıkıntıda ateşte yanmada ahda vahda geçsin. Cennet ile cehennem birlikte yaşanıyor ki, burası bütün meratib-i ilahiye yani diğer mertebelerin içinde yaşanan en kemalli yerdir. Burası cennetten de değerlidir. Hadi cehennemi bırakalım da burası cennetten çok değerlidir. Çünkü ilâhi varlık kazanılma yeridir.

Çünkü oralara gitmeyi burası hazırlıyor. Cennete gidenler eğer dünyaya gelmemiş olsalar gelmeden gitseler onlar yarım cahillerdir. İsterse cennet ehli olsun yarım cahildir. Doğrudan cehenneme gitmiş olsalar onlar da yarım cahildir. Cehennemdekiler cemali isimleri bilmezler, Cennettekiler de Celali isimleri bilmezler. O zaman oranın kıymetini bilmezler. Biraz acıyı bilecek ki tatlının değerini bilsin. Rahat olduğumuz zaman Allah aklımıza gelmiyor sıkıştığımız zaman "Allah" ım diye bağırıyoruz.

Velhasıl böyle gelen tecelli-i İlahinin mertebesini tesbit edebilmek için geldiği forum şekline bakmak lazım, fiziki manada gelen her türlü sıkıntı bir bakıma ef'al mertebesi itibariyle gelmektedir, ama gönlümüze gelen bazı tecelliler duygular da hangi mertebe düzeyinden ise, Sıfat mertebesi düzeyinden mi Zat mertebesi düzeyinden mi, o geldiği mevzu ile tesbit edilecek hadise olmaktadır.

Tecelli gelecek o yola çıkıyor, mesela yağmur yukarıda bulutlar olduğu zaman gösteriyor ki bu yağmurun öncüsüdür, yağacaktır ama nereye yağacaktır bilmiyoruz. İşte bu şekilde o faaliyete geçirecek bilgisayar mause gibi bir uyarılıyor o yola çıkıyor, yola çıktığı zaman o öncü beyin

o gün o sahada çalışan beyin her zaman aynı şey alınmaz, veya Cenab-ı Hakk orasını açar, oraya onu verir, nasıl Yakub (as) ın oğlu hakkında çocukları bir türlü babasını inandıramadılar. Çocukları hep öldü, onu kurt yedi diyorlar ama onda Yusuf'un yaşadığı hakkında hep ümitli idi. Neden çünkü o sinyal ona hep geliyordu. Eğer mutlak manada orada Yusuf (as) öldürülmüş olsaydı ona gelen o ilahi muhabbet kesilirdi. Yakub (as) onun farkındadır.

Peki o zaman neden o kadar arkasından ağladı? Çünkü hep Yusuf dedi de onun için. Yani Allah demedi, Yusuf'un peşinde koştu. Kendi işini kendi uzattı, bu tabi bir ibretti, biz bunu söylerken Yakub (as) suçluyor değiliz, bize örnek olması bakımından, eğer rabbından istemiş olsaydı Yusuf (as) ne Mısır'a giderdi ne de başka yere, Allah O'nu bir yerden karşısına çıkarırdı. Yusuf (as) da emirlerden yardım istedi Allah'tan değil de emirlerden istedi ve işi biraz daha uzadı. Demek ki o mertebenin biraz daha halka dönük tarafı varmış.

Ama zindandan çıkarken zindan arkadaşlarına verdiği bir bilgi var, Yusuf Suresi 39. Ayet يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ "Ey zindan arkadaşlarım farklı farklı Rablarınız mı daha hayırlıdır, yoksa Vahid ve Kahhar olan Allah'mı daha hayırlıdır" diye bize istikametimizi de göstermektedir.

Allah cümlemize kolaylıklar versin inşallah..

SORUMUN BİRİNCİ KISMI "Dur rabbin namazda"

CD-20-

اَعُوذُ بِالَّلهِمِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bugün 13/10/ 2017 Cuma günü öğleden sonra arkadaşlarımızla kardeşlerimizle küçük bir sohbet yapalım istedik, bu arada Hulûsi Bey kardeşimizin bir sorusu var o soru istikametinde sohbetimizi oluşturalım inşallah. Buyurun sorunuzu sorun.

Hocam, şimdi bu alemlerin bir namaz hükmünde olduğunu öğrendik, ki namazın rükünlerinden secde rüknünü cemadadlar (madenler) ifa ediyor, kıyam rüknünü bitkiler gerçekleştiriyor, rüku rüknünü de hayvanlar meydana getiriyor. Tabi insan bunların tamamını bilinçli olarak yapıyor ayrıca Tahiyyatta bütün yararlandığı varlıkların tesbihatını Allah'a sunmuş oluyor. Yani bu alemlerin bir namaz hükmünde olduğunu buradan anlıyoruz. Peygamber efendimiz Mirac'a çıktığında bütün perdeleri açtı son perde ye geldiğinde "*Dur Rabbin namaz kılıyor*" diye bir hitap geldi.

Sorumun birinci kısmı "*Dur rabbin namaz kılıyor*" derken ki peygamber efendimizin rabbi hassı Alemlerin rabbi olan Allah'tır. Dolayısı ile bütün bu alemdeki olaylar Allah kapsamı içindedir ki ayetle de sabittir, acaba sorumun birinci bölümünde "Dur Rabbin namaz kılıyor" derken ef'al alemindeki faaliyetler mi kastedilmiştir.

Sorumun ikinci kısmında da peygamber efendimiz bu kadar perdeleri aştığı halde "*Dur*" ve "*Rabbin*" diyor yani ikilik var burada, bu mertebede de hala ikilik devam mı ediyor?

Cevap: Şimdi evvela kısaca şunu iki kelime ile söyleyelim, burada bahsedilen "*Dur rabbin namaz kılıyor*" hükmü peygamber efendimiz muhatab alınarak söyleniyorsa da, O'nun şahsında bütün bu hakikatler bizlere aktarılıyor.

O’nun bundan ayrı kalması bilememesi diye bir şey söz konusu olamaz, çünkü bütün alemlerin genel olarak ilmi Hakikat-ı Muhammediye üzerine yüklendi, kendisi de Hakikat-ı Muhammedi’yenin nokta zuhur mahali olduğundan onun üzerinde bireysel varlık olarak vakti geldikçe peyder pey ortaya çıkmakta ve çıkmıştır. Ancak bütün bu ilm-i İlahiye’deki oluşumlar biranda bir mahalden çıkması mümkün değildir.

Yani bir insanın bir ömür boyu yiyeceğini bir oturuşta sofrada yemesi mümkün değildir. Ama zaman içerisinde bir ömür boyu yiyeceğini tüketiyor. Bu hadiseler de böyledir peygamber efendimizin şahs-ı mübareklerinde 23 sene içerisine yayılarak kendisindeki hakikat-ı ilahiye ilimleri ortaya çıkmış ve bu çıkışlar sadece kendi Zat’ına göre kendi Zat’i anlayışı yönüyle değil bizlerin anlayabileceği şekle indirerek nüzul denen budur, manasının hafifleştirilerek beşer sahasından onlar anlaşılarak yukarıya doğru çıkılsın. Eğer olduğu gibi Kur’an-ı Kerim bize gelmiş olsaydı Ümmül Kitaptan oradan Levh-i Mahfuz’a indirildiği gibi gelseydi biz hiçbir şey anlayamazdık.

İşte peygamberimizin hayatında geçen bu hadiseler, kendisi başta olmak üzere o da o anda onu idrak ediyor, ama onun üzerinden daha çok bizlere lazım oluyor, işte böyle dikkatimizi çektiği için biz de bunun hakikatini araştırmaya çalışıyoruz. Bakın bu soru aslında hepimizin aklına gelen bir sorudur belki lisana getiremiyoruz olabilir, ama bizden evvelkiler de bunu sormuşlar araştırmışlar, bizim içinde bulunduğumuz nesil yüz senelik bir nesildir, her yüz senede bir ara nesil geçmektedir. Nesil deyince ; Adem (as) dan Hz Rasulullah’a kadar gelen süre bir nesildir. Biz bir paket nesiliz, bizden sonra da bu nesiller gelecekler yer yüzene bizden evvel de geldiler geçtiler, halen başka gezegenlerde de bizim paket programımız gibi bizim neslimiz gibi başka nesiller de var olmaması da mümkün değildir. Allah’ın sonsuz Kudret-i İlahiye’si içerisinde bütün bu alemleri sadece bizim şu içinde bulunduğumuz neslimiz için mi halk etti? Hayır biz de o nesillerden bir nesiliz ve şanslı nesiliz Hz peygamberden sonra dünyaya gelmiş

olmamızdan dolayı bütün ilahi ilimleri biz bilmiş oluyoruz, onlar bize miras olmuş oluyor.

Daha evvel peygamberler süresinde bilinmeyen ilimleri Ümmet-i Muhammed biliyor, şükrederiz. Şimdi bu bir bütün olup bu neslin içinde de her yüz senede bir dünyada ne kadar insan varsa değişiyor. Öyle olunca bu nesiller de kendi içlerinde bu ilimleri kendileri aktarıyorlar, kendilerinden sonra gelen nesillere de aktarıyorlar. Dolayısıyla peygamber efendimiz bu bilgileri bize bıraktı ümmetine bıraktı ilk günden beri bu düşünceler bu sorular bu araştırmalar, bu tecelliler aktarılarak devam ediyor. Belki bu şimdi konuştuklarımız bizden sonraki nesillere de aktarılmış olacaktır. Yani biz nasıl ki bizden evvelkilerden istifade ediyoruz, Allah hepsinden razı olsun, çok büyük miraslar bırakmışlar, bu nakledilerek bizden sonrakilere de geçiyor geçecektir, sadece tevhid ilmi değil bütün ilimler, tıp ilmi, hukuk ilmi, gök ilmi, astronomi, deniz ilmi hep nesilden nesile aktarılıyor.

Şimdi Rab meselesine gelince "*Dur rabbın namaz kılıyor*" hükmünü anlayabilmemiz için evvela başlara gelmemiz lazımdır. "Dur rabbın namaz kılıyor" yani namaz ile ilgili, bir konu bu, bu konunun başlangıcı Kevser suresinde إِنَّآ أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ Orada diyor ki "Dur rabbin namaz kılıyor" burada ise başlangıçta ise "*Rabbın için namaz kıl*" biz bunu nasıl anlıyoruz, "Allah'a namaz kılacağız" ve وَانْحَرْ namaz kılacağız kurban keseceğiz, Kurban bayramı sabahları da bu ayetleri okurlar, işte "*Rabbına namaz kıl kurbanını kes*" diye orayı mesned gösterirler. O sahada doğrudur, ama biraz işin derinliğine gidildiği zaman فَصَلِّ emir olarak "*sen namaz kıl*" kılayım da kimin için لِرَبِّكَ "*rabbın için namaz kıl*," bakın ifadeye çok

dikkat etmemiz gerekiyor. Bu namaz senin için değil, açık olarak فَصَلِّ olarak bıraksa senin için olacak ama, şartı var orada لِرَبِّكَ "lirabbike/senin rabbın için" bu namazı kıl. Peki burada hangi rabdan bahsediyor, Rabbul Erbab olan Allah mı kasdediliyor, yoksa birey olan kişinin kendi rabbı hası mı kasdediliyor. İşte burada bir faaliyet bir çalışma olduğundan kurban da arkasından geldiğinden bir fedakarlık gözüktüğünden bu saha da kula ait bir saha olduğu anlaşılıyor. Rabb-ul Erbab'ın bunlara ihtiyacı yoktur. O halde orada düşüneceğimiz olan rab Rabb-ı Hass olan veya bütün Esma-ül Hüsna'nın sahası olan bir sahadan bahsediliyor.

Rabbın için namaz kıl dendiği zaman bizden bir yardım isteniyor. Hani la teşbih "*Şu fakire şu parayı veriver bu sana dönecektir bu senin içindir*" her ne kadar onu oraya veriyorsun ama aslında o sana dönecektir, senin içindir, dolayısıyla o da bundan faydalanmış olacaktır. Yani o parayı görünüşte o fakire ver, veya bina yapılıyor, o binaya ver. Yani eksik bir şeyin tamamlanması için kemale ulaşması için yardımcı ol ifadesi çıkıyor.

Namaz da bütün ibadetleri kapsamına almaktadır. Orada sadece Kıyam, ruku, secde, tahıyyattan bahsedilir, namaz bütün islami hakikatlerin cem olduğu yerdir. Bütün hepsini kapsamına alır ve en yüksek ibadet halidir. Bunu yapan başta bireysel olarak yaptığında "*Abid*" olur, ibadet olur, ama kemalde yaptığı zaman buna "*Ubudet*" denir. İbadet kulun fiili, Ubudet ise Hakk'ın fiilidir. Yani namaz ef'al mertebesinden Zat mertebesine kadar bütün sahada işlenen ne varsa hepsini kapsamına alır. O halde burada فَصَلِّ hükmünü çok geniş olarak bakmamız gerekiyor. Çünkü arkasından لِرَبِّكَ وَانْحَرْ kurban kesmek ise Emmare Levvame mertebelerinde bizim kendi nefsimizi kurban

etmemizdir, فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ dediği odur aslında. Yani dünyaya ait sevdiğiniz neleriniz varsa onları kes yani bünyenden dışarıya at, manasındadır.

Şimdi biz gittik zahiren bir kurban aldık getirdik, kestik, kestirdik hayvanın canı gitti bize bir şey olmadı ki, kesmekten kasıt biraz canın acımasıdır. Biz ne yaptık, cebimizden Kurbanlık koyunun değeri kadar para verdik, para da bizim dışımızda kurbanlık da bizim dışımızda. Bizim özümüz ile ilgili bir şey olmadı. Ama aklımızda yardım ettik o sahayı eleştirme manasında demiyorum, o sahada diyecek bir şey yok, orada geçerli olan o anlayıştır. Kurbanımı aldım kestim Allah kabul etsin iyi niyetimle, ama hadise ve ayet-i kerime sadece o mertebe ile sınırlandırılamıyor, mümkün değil Allah kelamında Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet bütün mertebeleri içinde bulunduruyor. Öyle olmazsa Allah kelamı olmaz.

Eğer Kur'an Azimmuşan'dan açtığımız herhangi bir ayet-i kerime sadece tek bir manada bırakırsak ondan biz faydalanamamış oluruz. Yani genel manada asli olarak hakikatinden özünden faydalanamamış oluruz. Sadece lafzını söylemiş oluruz ve lafzının karşılığı olan sevap kazanırız. Bu da gayet güzeldir, ama bizi insan, halife olarak halk etmiş olduğu bu mübarek varlıkları hepimiz bir yönümüzle "*Mübarek varlıklar*" ız, çünkü üzerimizde nefha-ı İlahiyye taşıyoruz. İşte bize yakışan kardeşimiz olan bir batında doğan Kur'an'ı kardeşe yakışır bir şekilde ona itibar etmemiz gerekiyor. İtibar etmemizin en büyük hali de O'nu anlamak iledir, başımızın üstüne koymakla değildir.

O bir hürmet vesilesidir, ne kadar çok susan Kur'an'ı – Kur'an-ı Samit'i göğsümüze bastırsak onun içindeki meyveyi yemedikten sonra biz ona sadece bir muhabbet beslemiş oluruz. Bu da iyidir inkarcılara göre, ama iyinin iyisi lazım olan insanın asaletine lazım olan kardeşinin ne halde olduğunu bilmesidir. Sıkıntısı varsa sıkıntısına yardımcı, hoşluğu güzelliği varsa onu paylaşmaktır. İşte her Ayet-i

Kerime'nin Şeriat mertebesinden, Tarikat mertebesinden, Hakikat mertebesinden ve Marifet mertebesinden anlaşılması mertebesi vardır. Kur'an-ı Kerim'i böyle okuduğumuz zaman biz Kur'an okumuş oluruz. Yoksa Furkan okumuş oluyoruz. Yani "Farklılık alemi" işte İsa (as), Musa (as) vardı, Nuh (as) vardı ve de bunları dışarıda var olan kimliklermiş gibi olarak gibi okumaktayız hal bu ki onlar hep bizi anlatıyor. Şimdi fazla uzatmadan فَصَلِّ لِرَبِّكَ bakın Rabbın için namaz kıl yani bu işi onun için yap, herhangi bir şey için yapılan şey de o kişiye yardımdır. O varlığa ne tavsiye ediliyorsa yardımdır, bakın o zaman bizim mertebemiz değişmekte yukarıya çıkmakta yardımcı olmakta durumuna geçmekteyiz. Peki o zaman bu alemde kişinin ilk yardım edeceği şey kendinedir. Bir kimse kendine yardım etmezse başkasına yardım etmesi ne işe yarayacaktır. Onun işine yarar ama kendisi zarar çeker çünkü vaktini kendinin dışında harcamıştır. Sevap kazanır o ayrıdır ama kendini kazanamaz. Bu alemde de kişinin en büyük sermayesi vaktidir.

Vaktimizden başka hiçbir şeyimiz yoktur, vaktimiz bitti işimiz bitti, neyimiz varsa hepsi bitti hiçbir işe yaramaz kullanamıyoruz vaktimiz bittikten sonra. İşte burada "*Rabbin için namaz kıl*" dediği Cenab-ı Hakk'ın bize doğumumuzla birlikte ayrıca anne ile birlikte yolculuğa çıktığında o namzet Cenab-ı Hakk ona hani 120. Gününde ona ruh üflenir dendiği gibi bu saha içinde Esma-ı Hüsna ile Esma-ı İlahiyyeyi böylece yüklemiş oluyor. Bütün varlığına kimliğine o küçücük hücre de hepsi yüklenmiş vaziyettedir. Sonra o geliştikçe açılımları başlıyor.

Bu çocuk dünyaya geliyor, çevre şartlarından etkileniyor, çevrenin hayata bakışından etkileniyor, okulda bir başka türlü etkileniyor, bu faaliyete geçtiği zaman yavaş, yavaş emekleme taytay, ayağa kalkma, yürüme, süreleri içinde bu hareketleri nasıl yapıyor, kendinde olan Esma-ı İlahiyeyi kullanarak yapıyor. Basar esması olmasa o çocuk göremez, Kelam esması olmasa o çocuk konuşmaz, Sem duyma esması olmasa o çocuk duymaz ve konuşamaz. İşte böylece

bütün özellikler o çocuğun içerisinde mevcut ancak bunu çocuk iç güdüsü olarak kendi kimliğini oluşturduğunda orada bir nefsani varlık oluşuyor, yani hep benim olsun, benim olsun çocuklara bakarsınız bazen bir sürü oyuncak vardır hepsini kendisi almak ister.

İşte o hep benliktir. İşte burada Esma-ı İlahiye esma-ı nefsiyeye dönüşüyor. Bakın isim değişince manalar da değişiyor. Aslı itibariyle Hakk'a ait esma-ı ilahiye ama faaliyet alanına geçtiği zaman biz sahiplendiğimiz zaman o çocuk farkında olmadan bunların hepsine sahipleniyor, benim, benim diyor, maddeye sahiplendiği gibi kendi içindeki Esma-ı İlahiyeye de sahipleniyor. Böylece bu esma-ı İlahiye öksüz ve yetim kalıyor. Bakın içimizdeki Esma-ı İlahiye yetim kalıyor. Neden? Akl-ı Kül'den kopartıldığı için veya koptuğu için ayrı kaldığı için. Sıla-ı Rahminden ayrı kaldığı için yetim ve öksüz hükmüne düşmüş oluyor. İşte bunun açılımı فَصَلِّ لِرَبِّكَ rabbın için namaz kıl. Yani sende bulunan Esma-ı İlahiye'yi hakikatına döndür. İlahi manada bunları kullan, aslına döndürerek kullan işte bunları yaptığın sürece olan çalışmalarının ismi فَصَلِّ namaz kıl hükmündedir, çünkü namazın içinde bütün faaliyetler bütün eğitimler ne varsa hepsi vardır. İşte bir kimse bu sahada eğitim almaya tatbik etmeye başladığında ilk yapılan iş zaten de o oluyor, belki farkında olmuyor insanlar, tesbih çekmeye başlıyor, kendisinde "*Subbuh ve Kuddüs*" isimleri daha evvel ötekiler tarafından o saha kullanılıyor iken o sahadan attırılıyor kendi salih hükmüne dönüşüyor Esma-ı İlahiye. Yapılan sohbetlerde, Kur'an-ı Kerimlerde, oruçlarda diğer fiziki namazlar ile birlikte Esma-ı İlahiye bir tane iki tane üç tane zaman içerisinde hepsi bunlar hayelden alınıp işte mücadele burada nefis bunları bırakmak istemiyor. Nefsin elinden alınıp ruhani hale dönüştürülmek gerekiyor. O zaman bunlar yetimlikten kurtulmuş anası babası aslı olan Esma-ı İlahiye ailesi veya cemiyeti veya cemati olarak bizlerin helal kullanma sahasına dönüştürülmüş oluyor.

Daha evvel nefsani manada kullandığımızda onlar bize helal değildir. Çünkü yerlerine oturtmuş değiliz. Bu arada bu hüküm herkes için geçerli ama bilinir bilinmez ayrı konudur, ama ayrı olan herkesin Rabb-ı Hasının başka istikamette olmasıdır. Celali isimleri yani dünya kimselerini bir tarafa bırakalım, onların da rabb-ı hasları var ama onu nefs-i emmare eline almış, her bir esma rabb-ı Hass yani en üstüne çıkmış vaziyette onlarda, işte ehl-i iman olmayanların biraz sol anlayışlı olanların halleri budur, her bir esma bir rab onlarda. Bir bakıyorsunuz oradan bir parlama yapıyor bir bakıyorsunuz buradan bir parlama yapıyor, bütün esma-ı İlahiyeyi nefsi manada kullanıyor.

Ama Hakk yolunda olan şeriat mertebesinde olanlar bu hakikati bilmeseler de ama şeriat hudutları içerisine girdiklerinden emir ve nehy tavsiyelerle bu sahayı korumuş oluyorlar. Sahanın dışına çıkmadıkları için nefs-i emareye fazla düşmüyorlar gerçi gene nefs-i emmare var, yapmış oldukları ibadetler onları biraz dengeli kontrollü tutabiliyor. Tarikat mertebesine gelindiği zaman onun biraz ilerisi gene ibadetler var bir fark olarak duygusallık vardır. Şeriat mertebesi ile tarikat mertebesi arasındaki fark duygusallık farkı vardır.

İnsanlar şeriat mertebesinde donuktur, camiye gideriz imam efendi vaaz eder, sözleri donuk bir muhabbet yok, tenkit manasında söylemiyorum, yanlış anlaşılmasın, orada konuşuyorlar Allah razı olsun, o bilmese bile biz o söylenenden birkaç kelime alsak bize yeter, oradaki harcanan zaman için yeter. Şeriat mertebesinde donukluk var, tarikat mertebesinde biraz duygusallık var, şeyh efendi muhabbeti var, ama faaliyet yoktur. İrfani manada faaliyet yoktur. Ancak bir gurup vardır, şeriatı da vardır, tarikatı da vardır, Hakikati de vardır, Marifeti de vardır, onlar ayrı bu sıraya girmiyor.

Eğer tarikat mertebesinde kalmışsa güzel zaman geçirilir zikirler yapılır, hoştur, güzeldir, duygusaldır. Ama Hakikat mertebesine geçildiği zaman bu duyguların yavaş yavaş terk

edilmesi lazımdır çünkü bu duygular perdedir. Şöyle diyelim şeriat mertebesinden Tarikat mertebesine geçerken duygulara ihtiyaç vardır, ama tarikat mertebesinden Hakikat mertebesine geçilirken o duyguların terk edilmesi lazımdır, çünkü mani olur. Hakikat mertebesinden Marifet mertebesine geçerken bütün mertebelerde olduğu gibi İlm-i İlahiyeye ihtiyaç vardır. İşte bütün bu sahalarda bilhassa tarikat ve Hakikat mertebeleri çevresinde bunlar geçerlidir, Marifet mertebesine geçilince bütün bunlar halledilmiş oluyor o süreye k

Şimdi bir kimse bu halleri yaşadı, olabildiği kadar kendini dengeledi, kendindeki esma-ı İlahiyenin hakkını vererek bunlar Allah'ın geçici de olsa bana verdiği lütuflardır dedi, onun üzerine de Cenab-ı Hakk "*Ey kulum madem ki sen bunu idrak ettin ben sana geçici vermiştim ama sen bunu hak ettin artık bunlar senin asaleten kendi varlığın olmaktadır"* diye söyler. Tabi gök yüzünden bir melek gelip söyleyecek değildir, kişinin yaşantısında zaten bunlar anlaşılır, zuhura çıkar ve de bu Esma-ı İlahiye bize helal olur. Biz de helal mal kullanmış oluruz. Esma-ı İlahiye bizim nefsimizin hükmü içinde olduğu sürece o bize helal değildir. İşte bu türlü kişilerin hali "*Veled-i nefs*" olmaktadır. Biraz ağır olacak biraz ilerisi "Veled-i Zina" olmaktadır, Allah etmesin.

İşte Hızır (as) ın öldürdüğü çocuk "*Veled-i Nefs*" çocuğudur. Hani Hızır (as) diyordu ya; "*İleride bu çocuk ebeveynini öldürecekti*" dediği işte budur. Birçok yol ehlinde daha başlarda gördüğü zuhuratlarda "Ben evli değilim ama çocuğum olmuş ona süt veriyordum" hanımlar görür, "Benim üç tane çocuğum var ama bir tane daha varmış bilmiyorum nasıl gelmiş" diye böyle zuhuratlar olur, işte bu tür zuhuratlar veled-i nefsin veled-i Kalbe dönüştüğünü gösterir. Şimdi bu şekilde kişi hayatını sürdürüyorken ve Rabları için de namaz kılıyorken hem fiili hem idraki manada hem onları yetiştirme manasında çabalar sarf ediyorken yolun seyrinde bir zaman gelir ki; kişi aciz kalır.

Yani fenafillah mertebesinde her şeyden aciz kalır. Bir bakıma kendini kayıp eder, yokluk haline düşer, eli ayağı bir

şey tutmaz olur yaşamak istemez, yaşamayı gereksiz görür, o halin icabıdır yaşadıkları. İşte o zaman *"Dur rabbın namaz kılıyor"* olur. Yani kişinin fenafillah mertebesine geldiği zaman aciz kaldığı ibadetini yapamadığı zamanlarda

"sen bir zaman rabbın için namaz kılmıştın o esma-ı İlahiye benim için namaz kılmıştın onun karşılığı olarak senin namazını ben kılarım sen üzülme"

diye orada çok büyük bir müjde vardır. Peygamberimiz bu ayetin oradaki devamını bize bildirmektedir, neticesini bildirmekte ve de çok büyük bir irfaniyet ortaya koymakta ki zaten efendimizin hali de odur.

"Venhar" işte orada "Kurban kes" dediği "sevdiğin şeyleri kes" bu arada artık, nefsaniyetinden olsun kendi varlığından olsun her neyi seveceksen nefsin için değil Hakk için sev Hakk için sevdiğin şey helâldır, nefsin için sevdiğin aynı şey helal olmaz. Geçici olur ve zarar verir.

İttika sakınmaktır, Esma-ı İlahiyeyi nefsanileştirmekten sakınmaktır, asıllarına döndürmektir, bunun devamı olarak kemalde bu mertebeden yani fenafillahtan uyanıp ta Bakabillah'a geçtiği zaman bu ayetin devamı vardır, En'am Suresi 162. Ayette قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *"benim namazım diğer ibadetlerim hayatım ve ölümüm Allah içindir"* Bakın kendimiz için bir şey yok, Bakın bunlar Bakabillah sözüdür. Yani kişinin kendisi gene orada yoktur. Ama makam ölüm ve dirim yani kudret makamı kadiriyet makamı hayat vermek almak, o da Allah'a mahsustur. Ölüm ve hayat O'na mahsus ve benim üzerimdeki hayat sana aittir demek suretiyle hakikatini anlamış olan bir kimsenin tarifi burada anlaşılıyor. فَصَلِّ "fesalli" Yola gidiş var, burada neticeye ulaşma var, Bakabillah mertebesinden ifade ediliyor ayet-i Kerime ama bu saha ile ilgilidir. Yani bu seyir ile ilgilidir.

Esma-ı İlahiye nefsi manada yaşandığı sürece batıl olur biz batıllaştırıyoruz. Nesil olarak bu devam ediyor. Şimdi sorulabilir, "Kevser nehiri yahut havuzu ile neslin ne ilgisi var çünkü nesil üzerine bu sure-i şerif geldi. Bu hakikatleri sana verdik senin neslin tükenmez, çünkü Esma-ı İlahiyeyi siz yaşatacaksınız o nesil yaşatacak onlar ise Esma-ı İlahiyeyi nefsileştirdiklerinden artık onların nesilleri gelmez kendileri epter beterdir, diye bakın ne kadar güzel manalar birbirinin içerisinde."

Kurbanda koç kesilmesi Şeriat mertebesinin hükmüdür bunların hepsi geçerlidir, orada yanlış bir şey yok, biz onun içindekinin içindekini anlamaya çalışıyoruz. Eğer ayet-i Kerimeyi sadece bu fiil içerisine alır da kapsamına alır da bırakırsak ayet-i Kerimeye haksızlık etmiş oluruz. Onun için yol kapalı değildir. Yani bir sahaya giriliyor, şeriat mertebesi sahasına giriliyor ama oradan yukarıya çıkış merdivenleri de vardır. Yaşam sadece zemindedir denmiyor. Şeriattaki zahiri çalışma biz alemde olanı çıkarmaya çalışıyoruz. Bunlar diğer kimseleri ilgilendirmiyor.

Kimse bunlarla mükellef de değildir, bizler fiziki manada kurban kesmekle mükellefiz. Bir insan suret olarak kurban kesmese bu bilgileri bilse bir başka hallerde olsa o gene Kurbanını kesmemiş olur. Yani o hüküm üzerinden düşmez. İnsan bu hakikatleri bilmekle kurban kesmekten kurtulamaz. O kurban kesilecek kan akıtılacak o asgari müşterektir.

Hazmi Babam kurban kesmek için kurban pazarlarına gidermiş (rahmetullahil aleyh) dolaşırmış işte güçlü kurbanlar var her tarafta, bakarmış pek iltifat edilmeyen kurbanlıklara bakarmış gider onu alırmış. Ucuz olduğu için değil mahrum kalmasın kurbanlık şerefine o hayvan da ulaşsın diye gider onu alırmış. Çünkü o tür kurbanlıkların satılmama ihtimali vardır. O da diyecek ki ben mahrum oldum kurban edilmekten, o kurban olmaktan şeref duyuyor, kendi mertebesi itibariyle.

Şeriat mertebesinin ittikası başka mademki mertebeler var buna inanıyoruz, o zaman her mertebede ittika varsa ayrı olacaktır. Hepsinde ittika anlayışı aynı olsa o zaman mertebeler yoktur bu çıkar ortaya. Şeriat Tarikat mertebesinde ittika başka Hakikat mertebesinde ittika başka, Marifet mertebesinde başkadır. Sadece zahiri manada sakınmak şeriat mertebesindedir. Yani günahlardan sakınmak fuhşiyattan sakınmak, haramlardan sakınmak içki içmekten sakınmak, bunlar şeriat mertebesindeki ittikadır. "*Hasenetül ebrar seyyietul mukerrebun/ebrar, iyi insanların yaptıkları mukarrabün indinde suç hükmündedir*" hükmüyle ne kadar güzel söylemiştir. Bunun izahı çok zor pek açıklayan da zaten yoktur nerede nasıl olduğu yönünde.

Kurbandaki bir mana da sevdiklerinden geçmesi yani en üst sevgi Hakk'ın olması lazım geldiğini Hakk'a ait olunduğunun bilinmesi lazımdır. Selehattin Uşşaki Hz lerinin sözü Tuffet-ul Uşşakide geçer "*İttika malı elden çıkarmak değil gönülden çıkarmaktı*r" diyor bu itikadır. Sakınma her an lazımdır, hatta tefekkürde bile her an sakınma, ittika çok dikkat etmemiz lazım gelen bir sahadır. İnsanın her an ayağı kayabilir, kimsenin kendine ait bir güvencesi yoktur, zaten olmaz da nereye gelirse gelsin güvencesi yoktur. Dünyada durduğumuz sürece güvencesi yoktur. Nice insanlar görüyoruz ki hele bu sahada gerçekten biraz yol almışlar, sonra biraz alkış görmüşler, bir bakıyorsunuz ki uçmuş gitmiş.

Neden böyle olmuş, çünkü ittikayı kullanmamış, ben buralara geldim geçtim artık geri mi döneceğiz gibi şeriatı devre dışı bırakmış tamamen kendi iç bünyesinde Esma-ı İlahiye tekrar nefsi hale dönüşmüş eğer gerçek manada فَصَلِّ لِرَبِّكَ hükmünü yaşamış olsa o kolay kolay bu duruma düşmez ama bunları yaşamadan bir yerlere gelmişse yani yemek tam hakkıyla pişmeden o kaynamadan yemeğin belirli süresi içerisinde sunulmuşsa o yemekten tat alınmaz bozulur çabuk.

Al-i İmran Suresi 8. Ayette رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ *"Sen bize iman yolunun kapısını açtıktan sonra bizi tekrar geriye dönenlerden eyleme"* diyor.

İşte en büyük tutunacağımız ikaz, ittika saplarından bir tanesidir. Hep hatırımızda olması lazım gelen şeydir. Kimse nereye gelirse gelsin hiçbir şekilde bulunduğu yere sahiplenmemesi lazımdır. Gelebilir "Hakk'ın nimetidir, Hakk'a aittir" der, ama "ben buraya geldim ben şöyle ettim böyle ettim" dedi mi, hemen nefsaniyet onu alıp götürüverir farkında bile olmaz. Hep takva, ittika işte.

Soru: *Alemlerin bir namaz hükmünde olduğunu idrak ettiğimiz zaman daimi namazda mı oluyoruz?*
Cevap: Daimi namaz hükmünü aşağı yukarı yaşayabiliyor, onu anlayabiliyor.

Cuma Suresi 1. Ayette يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَمَا فِى الاَرْضِ "Semavat ve arzda ne varsa hepsi O'nu tesbih etmektedir" o da ibadet hükmündedir. Yalnız siz onların tesbihlerini anlayamazsınız diyor, ama tesbih ediyor diyor ise rabbımız, ediyordur ama biz anlarız anlayamayız o ayrı konudur. Ama en azından tesbih ettiğini biliyoruz. Onların tesbihlerini de değişik şekilde izah ediyor, Şit Fassında bu konudan biraz bahsediyor.

Bütün alemde ne kadar mertebe varsa bunların hepsi namazın içinde cami, toplanmıştır, işte namaz ibadetinin yapılması ile biz ancak şükrümüzü veya borcumuzu ödeyebiliyoruz yediğimiz gıdalara karşı. Bunların hepsini Cenab-ı Hakk bize Rezzak ismi suretiyle suretlendirerek o isim kapsamı içerisinde bize lütfediyor. Bunların ücretini ödememiz mümkün değildir, geçenlerde internetten bir yazı

geldi yeni bir sunni et yapmaya çalışıyorlar bir gram et 40 dolara mal olmuş. Böyle bir etin kilogramı 40 bin dolardır. Bunu bizim ödeyerek soframıza getirmeye imkanımız olur mu?

Bunu yapıyor ama yine dünyadaki malzemeleri kullanıyor kendine ait bir sahası yok ki Allah'ın mülkünde yapıyor. Kendinden bir şey yok malzeme gene Hakk'ın malzemesi. İşte biz bütün ömür boyu çalıştığımız paramızın hepsini versek bir tek kirazı, eriği alamayız. Bizim verdiğimiz paralar çiftçiye hizmet parasıdır. Yani sulama, gübreleme, ilaçlama, sürme, pazara getirme masraflarıdır. Malzeme parası vermiyoruz, güneş yağmur, hava gibi malzemelerin parasını vermiyoruz, o zaman nasıl ödeyeceğiz bir ömür boyu tükettiğimiz bu malzemenin hakkını. İşte bu borçları ancak namaz ile ödeyebiliyoruz.

Kıyama durduğumuz zaman bitkileri onların temsilcisi olarak alemin halifesi olarak hakk'ın huzuzruna çıkarıyoruz, kıyamda durduğumuz zaman. Ve orada اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ dediğimiz zaman bir iki saat önce yediğimiz gıdalar kanımıza karışıyor kanımızdan aklımıza beynimize gidiyor, beynimizde düşünceye dönüşüyor. Düşünceden de kelama dönüşüyor. Şu anda konuştuğumuz kelam neyse birkaç saat önce yediğimiz gıdaların nura dönüşmesi latifleşmesidir, ancak böyle ödeyebiliyoruz başka türlü ödenmesi mümkün değildir. İnsan oğlu bu alemin miraç kanalıdır. Kendisi miracın hakikati, diğerlerine de rahmet olması dolayısıyla miraç kanalıdır. İşte bir kimse gıdayı yediği zaman eğer Hakk ehli ise bu gıda yukarıya doğru çıkabiliyor, miraç ediyor insanın başında insan da lisanen Elham okuyor, Rabbının zuhuruna çıkartıyor onları miracını yapıyor.

Eğer bir kimse Hakk ehli değilse o yediği gıda belden aşağıya gidiyor, semavat alemine yükselemiyor, madde aleminde kalıyor, bu kadar büyük mesuliyeti oluyor. Rükuya vardığımız zaman malum hayvanlardan aldığımızı ödüyoruz,

secdeye vardığımız zaman madenlerden aldığımız gıdayı ödüyoruz bunun üzerine tahiyyat ta bize kalmış oluyor.

-Şöyle de diyebilir miyiz, iki vakit arasında yediğimiz gıdaların hakkı eğer o vakti kılmamışsak namazı o gıdaların hakkını ödememiş oluyoruz o gıdalar da kul olduğundan bizde kul hakkı kalmış oluyor ve de biz onlara borçlu gitmiş oluyoruz. Bir ömür boyu bu borç ne kadar yükseliyor, bunu artık düşünmek mümkün değildir. Hayırlısı Allahtan…

SORU: HOCAM BU İNSAN-I KAMİL OLARAK BAHSEDİLEN KAVRAMIN HAKİKATİ NEDİR.

CD-21-

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Bugün 13/10/2017 Cuma günü öğleden sonra arkadaşlarımızla, kardeşlerimizle sohbet yapıyoruz, yine bir soru var onu alalım.

Soru: Hocam bu İnsan-ı Kamil olarak bahsedilen kavramın hakikati nedir, bu konuyu açar mısınız?

Teşekkür ederiz Allah razı olsun, böyle sorular olursa mevzu daha güzel açığa çıkmış oluyor, genelde sohbet her sahadan yapılabiliyor, ancak bazı mevzular var ki kişilerin belki müşterek olarak akıllarından düşüncelerinden geçiyor ama lisana getirilmiyor, işte böyle bazı arkadaşlar onu lisana getirdiği zaman cemiyetin de sorusu olmuş oluyor, böylece daha faydalı oluyor.

Şimdi evvela "İnsan-ı Kamil" cümlesinin iki kelimeden meydana gelen ifadesinin ne olduğunu anlamaya çalışalım. Evvela lafzi olarak ne olduğunu anlamaya çalışalım. Bu alemde İnsan-ı Kamil olarak bir kişi var kıyamete kadar da olsa gene bir kişi var, nokta zuhur mahali olarak, yani bireyler açısından bir kişi var, O da (sav) Efendimizdir.

Hakikat-ı Muhammediye'nin nokta zuhur mahali olan Hz Muhammed (sav) İnsan-ı Kamil'dir ve tektir. Peki bunun dışında da bazı kimseler için bu tarif kullanılabiliyor, diğer insanlar için bu tabirin kullanılması yanlıştır. Ancak kasıt olmadığı için ve de fazlaca üzerinde durulmadığı için diğer büyüklerimiz için de "İnsan-ı Kamil" lafzı kullanılabiliyor.

Orada kullanılması lazım gelen şey "Kamil İnsan" dır. Birisi diyor ki "kardeşim ya Ali Veli ya Veli Ali var mı bunlar arasında fark? Ben de diyorum ki tabi sen o nazar ile bakarsan fark göremezsin, ama fark var, "İnsan-ı Kamil" sözünü alacak bu alemde kaldıracak başka insan yoktur. "İnsan-ı Kamil" mutlak manada Allah manasının Lafzının zuhur mahalidir ki Allah cami ismidir, bütün Esma-ı İlahiyeyi kendi bünyesinde toplayan ve yeri geldikçe kemalli olarak bütün hakikatleri ile ortaya çıkaran mahalin adı "İnsan-ı Kamil" dünyada da bir tek kişi var O'nun ikincisi olmaz, olamaz bizim alemimizde. Bizden evvelkilerde o varlık olmuştur o saha ayrıdır.

Bizim paket program neslimiz içerisinde bir tane "İnsan-ı Kamil" vardır. Diğerleri "Kamil İnsanlar"dır peki arada ne fark vardır, şimdi "İnsan" dendiği zaman bütün kemalatı bünyesinde toplamaktadır. "Halife" hilafet ne varsa bütün kemalat İnsan bünyesindedir. İşte bütün bu kemalatın en kemalli şekilde zuhura çıktığı yer "İnsan-ı Kamil"dir bütün kemalatlar kendinde mevcut olan demektir. Çünkü "İnsan" olarak başa geçtiğinde bütün kemalatı da topladığında o da bir kişide olabildiğinden o yüzden "İnsan-ı Kamil" bir kişi vardır sadece biz O'nun hakkında bu ifadeyi kullanabiliriz. Diğerleri ise "Kamil İnsanlar" dır.

O ne demek? "Kamil" dendiği zaman "Kamil-i Külliye" manasında değildir. Bir sahanın kamili manasınadır. Yani peygamber efendimize de bağlı olarak O'nun arkasından gelen halifeleri, Hulafa-i Kiram, ondan sonra Sahabe-i Kiram, ondan sonra onların velileri, kutupları, işte arkalarından ne geliyorsa büyüklerimiz, onların her birerleri kendilerinde en çok ortaya çıkan bir Esma-ı İlahiye olduğundan hangi evliya hangi esma ile birlikte anılıyor ise o kemalatın insanı olmaktadır, o zaman da "Kamil İnsan"

denmektedir. Gerçi alışılmış olan bir söz olarak büyüklerden de bahsederken "İnsan-ı Kamil" diye farkında olmadan da çıksa da ama işin aslı budur. Tabi bir kasıt olmadığı için söylenebiliyor ama buna dikkat etmemiz lazım geliyor. Yani "İnsan-ı Kamil" peygamber efendimiz, "Kamil insanlar da O'nun varisleridir, O'nun arkasından gelenlerdir.

Mesela Abdülkadir Geylani Hz lerinde "Kudret" sıfatı ortaya çıkıyor. O diğer insanlara göre kamildir. Ama bütün mertebelere göre, bütün Esma-ı İlahiye'nin kamili değildir. O sadece Peygamberimize aittir. Şimdi İnsan-ı Kamil kullandığımız zeminde yani fiziki yaşadığımız bu alemde izahı budur, ayrıca İnsan-ı Kamil, İsm-i Azam da "Muhammed" ismidir bu yönden. Fizik aleminde İsm-i Azam "Muhammed" ismidir. Uluhiyet mertebesinde İsm-i Azam "Allah" ismidir, Ahadiyet batın alemde İsm-i Azam "Hu" Esmasıdır, Hüviyet-i Mutlak, "Hu" esmasıdır.

İşte öyle olduğu için sadece "İnsan-ı Kamil" peygamberimize has bir tarif bir isimdir. Peygamber efendimizden sonra gelen varisler hep vekaleten gelir asaleten gelmez. Her veli, Kutup, her ne ise Allah Esması kapsamında geliyor iseler de gene de onların kendine has bir Esmaları vardır. Allah ismine vekaleten dir asaleten hilafeti olmaz, İbrahimi veliler vardır, Musevi veliler vardır, İsevi veliler vardır, bunların kemalde olanları da Muhammedilerdir.

Yukarıya baktığımız zaman yani daha yukarıda tecelliden evveline baktığımız zaman, Cenab-ı Hakk Amaiyetinde iken ki onu tarif ederken Abdülkerim Cili "*kendi kendinde gizli ama kendine gizli değil*" diye ifade ediyor. Tabi biz de yalnız başımızda bir yerde kalsak dışarıdan bizi kimse bilmese ama biz kendimize gizli değiliz. Biz kendimizi biliyoruz. Dışarıdan bilinmesi için ya bir cam açılmamız lazım ya çatıyı kaldırmamız lazım, veya adres verip kapıyı açıp içeri almamız lazımdır, Cenab-ı Hakk kendindeki varlıkları oluşumları sahaları açmak için evvela bir tecelli diye bahsediliyor nasıl bir tecelli ise bilmemiz mümkün değildir.

Beşer lisanının acziyeti ile anlatılmaya çalışılıyor bunlar, yani bir mana kalıba girdiği zaman hakikatinden çok şey kaybediyor. Ehlullahtan birisi de şöyle demiş "*rücu ettim, rücu ettim bütün yazdıklarımdan döndüm, çünkü baktım ki ne mana kalıba girdi, ne kalıp manayı alabildi*" yani bu kadar şeyi anlattım ama neticede bir şey anlatmadığımı anladım demiş. Kur'an mealleri bu katagoriye girmektedir. Meal yaptığımız zaman mana kalıba girmiş oluyor, çiziyoruz betonu döküyoruz, apartmanın önünde isim yazılı ama içinde neler var o apartmanın, apartmanın yazısına bakıp buymuş deyip geçiyoruz.

Cenab-ı Hakk kendindeki hakikatleri aşama aşama gerçi O hepsinden münezzeh o ayrı da, yani kelam yok anlatmaya aciziz, ona Tuffet-ül Uşşakide şöyle diyor, Selahattin Uşaki Hz leri; "*Göz alil, dil kalil Hakk'a Hakk delil*" yani "dil kalil" yetmiyor anlatmaya, "göz alil", göz bunu anlayamıyor, yine de rabbımıza şükrederiz, bu dil göz olmasa bunları ne ile müşahede edeceğiz hiç olmazsa bu kadar da olsa, işte bu alemde bu sahaya girilebiliyorsa gönül alemine ilahi sahaya tevhid sahasına girilebiliyorsa ahirette bunun genişliği esas anlaşılacaktır, yaşanacaktır tadılacaktır. Ama burada girilmezse orada hiç girilmez.

Bu saha Mehrem-i Hakk, bakın içinde bulunduğumuz saha Hakk'ın mahremidir, "*Giremez hayleyegi vasla ebed biganeler aşina-i ezeli yar-i kadim isterler*" yani Allah'ın vuslathanesine ebedi olarak gafiller giremezler. "Ezeli aşınai ezeli " dediği batınlarında bazı hakikatlarının olması ve dışarıdan da sabit kadem yani ayağı sabit basacak çalışacak, çalışacak ki o perdeleri açsın açabilsin. Ayrıca yetmiş bin zulmetten, yetmiş bin nurdan perde olduğu söyleniyor, hadi zulmet perdelerini anladık, madde şu bu falan gibi, nur perdelerini nasıl anlayacağız. İşte ancak tevhidi manada bu perdeler aşılabiliyor. Nusret babam bir şiirinde şöyle der; "*yüz kırk bin perde var derler, birin görmem ey erler*"

Ahadiyet mertebesi kendi açılımını sağlaması için bakın bu benzerlik insanın zihinlerinde kalıyor, Akl-ı Küllünden orası Ahadiyet mertebesini Akl-ı Kül olarak düşünelim karşılığının çıkması için nefs-i kül olarak Vahidiyet mertebesi

diye bir mertebe uyguluyor yani bir saha açıyor ve kendinde bulunan sağ Akl-ı Kül sol Nefs-i Kül diyelim kendinde bulunan bu beş parmak bütün esma-ı ilahiye bünyesinde ne varsa aynen olduğu gibi orada gölge diyelim hazırladığı şeyin üzerine gelip vuruyor kopyalıyor. Yani Ahadiyet mertebesi asli ama o batında kalıyor, görünmez halde kalıyor, bunun koruyucusu olarak sabit kalıyor kendi aleminde Vahidiyet mertebesinde faaliyete başlıyor.

İşte burası " Hakikat-ı Muhammediye" mertebesidir. "Hakikat-i İnsaniye" mertebesi burasıdır. İşte "İnsan-ı Kamil" burasıdır. Rahman Suresinde اَلرَّحْمٰنُ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ خَلَقَ الْاِنْسَانَ dediği yer burasıdır. İnsan burada zuhura çıkmaya başlıyor, orada ikinci aşaması Rahman'a veriliyor. İnsanın birinci aşaması İnsan Suresinde birinci ayetinde şöyle buyurur; هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا "*Onun üzerinden biz zaman geçmedi mi ki o anılan bir şey değildi*." Programı yapılmış ama daha faaliyet yok zuhura çıkmamış daha anılmıyor. Bunları okur geçeriz bu ayet-i Kerime insan varlığını ilk defa alemde bilgi olarak veriyor. Böyle böyle bir varlık olacak ama şimdilik daha proje halinde ne zaman ki bu alemler halk edilmeye başlıyor, Hakikat-ı İnsaniye olan bu alemlerin tümü bu şekilde açılmaya başlıyor. Şimdi diyelim ki birisi Zat mertebesinde, birisi sıfat mertebesinde Rahman suresinde اَلرَّحْمٰنُ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ خَلَقَ الْاِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ yani insanı halk etti projesi barizleşti fiziki manada değil, yalnız 14-15 ayetlerde de خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ وَخَلَقَ الْجَٓانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ biz insanı

çamurdan cinleri de ateşten halk ettik diye tekrar bir halkiyetine geçiyor. Orada bakın iki halkiyet vardır, birisi Sıfat mertebesindeki batıni hakikatini birisi de suretinin bilgisini veriyor. Bakara suresi 30 ayetinde de وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً diye üçüncü aşamasını ki rububiyet Esma mertebesi yani cennet halindeki cennetteki iskanını belirtiyor. Dördüncü aşaması ise Bakara Suresi 36. Ayette وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ hadi bakalım birbirinize düşman olarak yeryüzüne ininiz dediği dördüncü aşamasıdır, biz o aşamanın devamıyız. Ama bizim kaynağımız sıla-ı Rahim cennettir, latif olarak sıla-ı rahmimiz ama hakikatimiz itibariyle sıla-ı rahimimiz ise Zat mertebesidir, yani Vahidiyet mertebesidir aslımızın yeri sıla-ı rahmimiz.

Şimdi buraya kopyalandığı zaman bütün isimleri ile sıfatlarıyla ne varsa zuhura çıkacak, tabi zuhura çıkarmadığı bir çok şeyler var, bizim alemimizde bize lazım olacak ne varsa bunun kopyası oraya verilmekte nasıl ki bir bina yapılıyorken o mühendislere o ustalara planın kopyası veriliyor, aslı verilmez. Aslı evraklar içerisindedir. Aslı bozulmasın diye, kopyada bozukluk olursa aslına bakıp tekrar onu düzeltme imkanı olur. İşte diğer kütüb-ü semaviyenin asıllarını bozdukları için kopyaları da bozuk olduğu için asılları da ellerinde olmadığı için bir türlü düzeltemiyorlar bozuldukça bozuluyor.

Ama bizim Kur'an-ı Kerim'imizin aslı var, yorumlarda biz yanlışlık yapsak bile aslı elimizdedir. Buraya nakledildiği zaman genel manada buranın aldığı isim "İnsan-ı Kamil" işte esas İnsan-ı Kamil burası, bunun da nokta zuhur mahali olan (sav) Efendimizin de buradan aldığı isimle veya mana ile O'nun ismi "İnsan-ı Kamil" dir. Diğerlerine ise Kamil İnsanlar diye tarif edebiliriz.

Mahmud ismi; makam-ı Mahmud, övülmüş makam tabi hepsi içinde onun, ne varsa o "Makam-ı Mahmud" dan dağılmış oluyor, işte o yüzden çok tevazulu olarak ayet-i kerimede bizler için de ümit var olarak bahsediyor, İsra Suresi 79-80 Ayetlerinde وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا diye de bize dua öğretiyor, وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا "Beni o kişilerin arasına ver gönder " diye وَمِنَ اللَّيْلِ "Gecenin bir vakti kalk" diyor bu ne demek, fiziken yaşadığımız gece gündüz diye belirttiğimiz gece bölümünün bir vaktinde kalk diyor, ama bu aslında "Fenafillah gecesinde kalk" fenafillah mertebesinde iki düşünce de geçerlidir. Ama düşünceyi düşünenlerin mertebeleri ayrıdır. İki insan diyelim bu şekilde düşünüyor mertebeleri ayrıdır. Yani birinin düşündüğü diğerini ortadan kaldırmıyor.

Arada soru: Fenafillah secdeye mukabil olduğu için fenafillahta da ikilik ve dua olmadığı için ama secdede dua etmemiz isteniyor bu çelişki gibi görünüyor.

Cevap: Çelişki gibi gözüküyor ama makam ve mertebeleri başkadır bunların. Gerçek manada Fenafillah Hak'ta fani olmuş bir kimsenin böyle bir sorunu olmaz. Onun o süre içindeki hali zaten hep secde halidir kendi kıyamda da olsa rükuda da olsa, gezip dolaşıyor da olsa kendi hakikati itibariyle secde hükmündedir. İseviyet mertebesi fenafillah hükmündedir. O secdede dua etmek ise fiziki benzer secde suretidir. Bakın şeriat mertebesinde olan da secde ediyor, mertebe fark etmiyor, hangi mertebede olursak olalım secde hepsinde vardır. İşte bu şeriat ile

tarikat arasında olan bir secde halindeki kişiyi anlatıyor. Bazı kimseler de secdede uzun dururlar hürmeten bu bir niyet meselesidir. Ayrıca tevazu meselesidir.

Ya rabbi ben hiçim yokum daha henüz fani hayatını yaşamasa bile ben yokum kendi iç vicdanında o hali yaşamaktır ama idraken daha ermemiştir fiilen yapar zaten işler öyle olur evvela fiilen yapılır sonra oradan idrake geçilir. Ona tevazu secdesi denir, ya rabbi başımı secdeye koydum bir bakıma orada bir başka hakikat var, kişinin alnı en şerefli yeridir, diye söylenir ve tevhidi ilmi de kişinin alnında oluştuğu söylenir. Bu bir hikmettir. Toprağa secde ettiğimiz zaman aslımız olan toprak da hikmettir, secde Hikmet ile Hikmetin buluşmasıdır. İşte o şekliyle topraktan aldığı hikmet, kendi oluşturduğu hikmet ile birleşince daha büyük hikmetler ortaya çıkar, tevazu halinde talepte bulunan kimseye daha çok lütuf yapılır.

Bir kimse bir yere gider de nezaketle tevazu ile bir talepte bulunursa o daha makbul olur ama nezaketsiz bir şekilde talepte bulunmak o talebin red edilmesine yol açar, yani yapılacak bir şey olsa bile nezaketsiz talepte bulunmak reddine sebep olur. İşte secde en fiziki manada tevazu yeri yokluk yeri hiçlik yeri ve de topraktaki hikmetle birlikte kendi hikmetini buluşturmak dönüştürmek yani alış veriş haline girmek gibi düşünülebilir. Yani o secdelerin makam itibariyle fenafillah yokluk hiçlik hükmünde secde ifade etmekte İseviyet mertebesi de onu ifade etmekte diğer taraftan da secdede isteyiniz, secdede durunuz, secdede daha çok kalınız manasına o da şeriat tarikat mertebesinde nezaket ifade etmektedir.

Dünyanın neresinde olursak olalım, Kuzey, Güney, Batı, Doğu ve ara yönler, kişi bunların hangisinde olursa olsun dışarıdan baktığımız zaman kişiler ayrı şekilde birbirlerine uymayacak şekilde secdedeler ama istikamet bir olduğu için bütün secdelerin kıblesi Kabe-i Muazzama'dır. Umre veya Hac için oraya gidildiği zaman orada namaz kılınıyorken her hangi bir namazda tabi Cuma namazlarında daha kalabalık oluyor, namaz kılıyorken büyük bir vinç gelse Küp şeklindeki yapıyı kaldırsa, Kabe küp manasınadır, ilk yapıldığında ismi

Kabe değildir peygamber Efendimiz zamanındaki tamirattan sonra küp şeklini aldığı için "Küp" Kabe dendi.

Daha evvelki şekli küp değildi. 15 metre uzunlukta 11 metre genişlikte 13 metre yüksekliğinde idi. Arka tarafı da ovaldi. Onun ismi ezelden beri Kabe değildir. "Beytullah ve Beyt-ul Atik" eski ev manasına idi ismi, Peygamber Efendimiz zamanındaki tamirden evvelki ismi. Mümkün olsa da bir vinç ile Kabe kaldırılsa ama o anda bütün insanlar namaza devam etseler kıyam, rüku, secdeye vardılar, o anda ne oluyor, insanlar karşılıklı birbirlerine secde ediyorlar. Zaten işin hakikati aslı da budur. Oradaki Kabe duvarı zaten granit taşlarından, aynı taştan Mekke'de başka binalar da yapılıyor, ama o binaların hiçbir özelliği olmuyor, kimse gidip onun önünde namaz kılmıyor.

O mekanın özelliğinden taşın özelliğinden değildir. O Kabe-i Muazzama'nın bulunduğu yerin oturduğu yerin isminin "Bekke" olduğunu söylüyorlar. Onun çevresi de Mekke dir. Bekke denilen yer şimdi genişletildi, duvarlar ile örtüldü artık Bekke onu da kapsamına almaktadır. Bekke ile Mekke arasında da fark var, harfler olarak hepsinin izahları vardır. Taş duvarlar bir vinç ile kaldırıldığında görülüyor ki herkes birbirine secde etmektedir. Zahir Uleme-i Kiram o hale baktığı zaman bu secdenin Hakk'a ait olduğunu söyler, insanlar birbirine secde ediyor diyemez çünkü tenzihi manada bir hayat anlayışı vardır. Orada da beşere secde edilmez.

Doğrudur madde manasında olan beşere secde edilmez. O zaman putperestlik olur ama batınına bakıldığı zaman oradaki varlıkların hepsinin Hakkani suretler olarak görüldüğü zaman o suretlerin içerisinde ilahi hakikatler olduğunu Allah'ın bütün Esma-ı İlahiyye'siyle orada bulunanların hepsinde olduğunu bilen bir kimse oraya döndüğü zaman secde etmesinde hiçbir bais olmaz. Ama dışarıda bunu yapmaz. Yani gidip te yolda bir insana secde etmez. Ama orada edilir zaten ediliyor da, çünkü bu hale orada izin verilmiştir. Orada insanın insana secde etmesine izin verilmiştir. Ama bu başka yerde olmaz. Peki bu secde nasıl oluyor, işte tarif ediyorlar ya insanın eti var kemiği var

bağırsakları var, her türlü şeyi var oraya secde edilir mi? Öyle görürsek, biz insanı sadece et kemik bağırsak ciğer kan olarak görürsek biz hiç insandan bahsetmeyelim.

Cenab-ı Hakk'ın Rabbımızın tarif ettiği insandan bahsedersek oraya secde edilir, ki Cenab-ı Hakk meleklere, iblise de emretti secde et diye. "Adem'e secde et" dedi. Ayrıca meleklere de dendi. Demek ki orada bir hususiyet var, oraya secde edilecek, secde etmeyen iblise "neden secde etmedin" diye sorulduğunda kendi kısır aklıyla kıyasıyla "*ben ondan üstünüm o topraktan ben ise ateşten halk edildim*" dedi açık olarak. Toprak daha aşağıda ağır olduğu için ona göre o kıyası yaptı hal buki bilmedi ki toprak hikmettir, ayrıca onda toprağın dışında su da vardır, hava da vardır, ateş de vardır. Yani kendisinde sadece ateş olan dolaylı biraz da hava olan iblisten biz asli olarak ateş bildirildiği için biz dörtte üç ilerdeyiz.

Bakın malzeme olarak biz iblisten çok ilerdeyiz. Ancak onun bir hain hali vardır, o insanları nefsiyle de iştirak ettiğinden müşterek çalıştığından yanıltmaktadır. Orada yapılan secde kişinin vücut varlığına değil, Uluhiyetine kendi abdiyeti ile karşısındakinin Uluhiyetine yani hakikatine secde ediyor, kendi abdiyetiyle bakın bunu ayırmamız lazımdır. Uluhiyetimizle uluhiyete secde değildir, bizde bulunan abdiyetimizle ondaki uluhiyetine secde hükmü çıkmaktadır ortaya. Hükmü derken fiili ortaya çıkmaktadır. Ama aynı şekilde aynı haklara biz de sahip olduğumuzdan karşımızda secde ettiğimiz kişi de bize karşı kendi abdiyeti ile bizdeki Uluhiyetine secde etmesi şekliyle düşündüğümüzde o zaman tam bir irfaniyet yaşantısı olur.

Ancak bu dışarıda sokakta herhangi bir yerde olmaz, çünkü bu hal ilahi tecelli hükmü içerisinde doğal ve fıtri olarak orada yaşandığından yani Zat'i tecelli oraya olduğundan bu hususlar orada oluşmaktadır. Ama dışarıda her hangi bir yerde Zat'i tecelli olmadığından Esma Ef'al Sıfat tecellileri olduğundan secde de Uluhiyet gerektiren bir hadise olduğundan dışarıda olmaz. Ancak irfan ehli dilerse kendi aralarında onu yapar o tevazu halinde ayrı konudur, ölçü olmaz.

Kabe'nin ortasındaki İnsan-ı Kamil mana olarak bu bahsettiğim kişiler Kamil İnsanlar hükmünde hepsi birbirlerine secde ederler, İşte Kab'enin ortasındaki İnsan-ı Kamil, birbirine secde edenler kamil insanlardır. Kabe'nin ortasındaki İnsan-ı Kamil; Hakikat-ı Muhammedi'nin iz düşümü, merkezidir. Dışarıdakiler Kaba-i Muazzama'ya dışarıdan secde ediyorlar, aslında kim nerede nasıl secde ediyor, o da ayrı manadır. Yani her köşede olan her yüzeyinde olan ayrı bir manaya secde ediyor, ama genelde bu bilinmediği için hepsi Kabe'ye secde ediliyormuş gibi, Hakk'a secde ediliyormuş gibi oluyor. Orada makamlar vardır.

Ef'al mertebesi köşesi, Esma mertebesi köşesi, Sıfat mertebesi güney köşesi, Zat mertebesi köşesi. Bu makam sadece bir nokta değildir, İki köşe arasındaki uzunluğun ortalarına kadar makam seyiri devam eder. İşte İnsan-ı Kamil namazı diye belirttiğimiz bu makamların yaşanması itibariyle oluyor. Bir tavaf, yedi şavt (dönme) yapıldığı zaman kabe-i Muazzama'nın etrafında tamamına bir tavaf deniyor yani yedi şaft bir tavaftır.

Yedi şafttan sonra bir fiil yapıyoruz, onun sıhati için tavafın tamamlanması için Makam-ı İbrahim'in arkasında iki rekat namaz kılıyoruz bu sekizinci fiil oluyor. İbrahimiyet makamının tesbiti işte bizim kitapta da sekizinci ders İbrahimiyet makamıdır, tasdiki burasıdır. Nefis mertebelerinden hazret mertebelerine geçme. İki rekat namaz orada kıldık, şimdi tavafı bitirdik, İnsan-ı Kamil namazının, Kamil insan namazının diyelim, başlaması tavafa bağlı bir hadisedir. Yani bir kemalat olacak yedi nefis mertebeleri tavafta devam etmiş olacak helazoni bir şekilde yükselme devam edecek zeminde dönme değildir o, sekizinci olacak o ama namaza devam ettiğimiz zaman o birinci fiil olacak iki rekat.

Dikkat edelim makam-ı İbrahim'in arkasında, Yani o anda kıblemiz Makam-ı İbrahimdir. İbrahimiyet makamı, Kabe-i Muazzama onu ilerisinde yani makam-ı İbrahim

Kabe'ye perde olmaktadır. Mutlak manasıyla değil makamı itibariyle. O'nu yok saymak manasıyla değildir. Orada yolculuğa çıkılıyor, ki o Makam-ı İbrahim içinde İbrahim (as) ın ayak izleri o da bizi Kabe'ye götürmektedir. Kabe'nin ortasının tam karşısındadır, yani seyr-i suluka devam etmemizi söylüyor. Makam-ı İbrahim'e kadar geldik işimiz bitti değildir. Yolculuk devam ediyor, o halde yapacağımız şey ilk yola çıkmak kapı yüzeyini düşünelim kapıya karşı geldiğimiz zaman sol köşe Hacer-ül Esved köşesi, sağ köşe de İbrahimiyet köşesidir.

Orta hizada makamı var onun sol köşesinde manevi olarak İbrahimiyet yani tevhid-i Ef'al, ef'al mertebesi köşesi olmaktadır. Tabi bu Zat mertebesi Kabe-i Muazzama'nın kapı yüzeyinin ortasına kadar gelmekte, ortasından sonrası da Şeriat mertebesi Tevhid-i E'fal i ifade etmektedir yarıya kadar. Yani Kabe-i Muazzama'nın kapı olan yüzeyinin ortadan sol tarafı Marifet mertebesi, sağ tarafı da şeriat mertebesidir. Şeriat ile marifeti bir yerde buluşturuyor. Birinin sonu diğerinin başlangıcı oluyor. Çember olduğunu düşünelim bir noktada birleştiriyor. Yani orada yaşayan kişinin ne halde olduğunu anlamak mümkün olmaz.

İç bünyede şeriatı da yaşıyor, marifeti de yaşıyor tanımak mümkün olmaz. Yani bütün mertebelere cami olduğu için hiç birinden bir şey dışarı vermez. Yani dışarıdan kimse onu tanıyamaz hiç açıklık vermez. Fiillerine bakan ehl-i şeriat, zanneder, ama bütün mertebeler bünyesindedir. İşte bunun oluşması için manevi olarak evvela kişi Makam-ı İbrahimin arkasında iki rekat namazını kıldıktan sonra tekrar makam-ı İbrahim köşesinde şeriat mertebesinden yola başlayarak dört rekat burada namaz kılmakta burası İbrahimiyet makamı seyr-i sulukta kim ki İbrahimiyet makamında ise onun kıblesi burasıdır. Bakın bu kıbleler ona ait değildir. Zaten kılamaz da. Ama tabi ki herkes her yerde namazını kılıyor, o manada değildir.

Kılsa da hakkını veremez. Yeri İbrahimiyet köşesidir. Tevhid-i ef'al de olan kimsenin kıblesi bu köşedir. Sonra Museviyet mertebesine gelindiği zaman o hicr denen yuvarlak dışarıda kalan yerin diğer tarafına gelindiği zaman

Museviyet mertebesinin kıblesi de bu köşedir. Burada namazını kılar başka yerde namazını kılamaz. Şimdi iki rekat kıldı dört rekat İbrahimiyet köşesinde kıldı, dört rekat da Museviyet köşesinde kıblesinde kıldı, İbrahimiyet köşesindeki dört rekat öğle namazı karşılığı Museviyet köşesindeki İkindi namazı karşılığı, geldi Rüknü Yemani güney köşesine tavafta ilk istilam yapıldığı tekbir getirildiği köşe aslında tavafın mutlak başlangıç yeri Hacer-ül Esved köşesi Rükn-ü Yemani köşesi alıştırma yeridir.

Burası fenafillah mertebesi İseviyet mertebesi üç rekat namaz kılınıyor, akşam namazı karşılığı, toplam kılınan 13 rekat oldu, geldik Makam-ı Muhammedi'yeye Hacer-ül Esved köşesine yatsı namazı dört rekat kıldık, toplamda 17 rekat oldu, burası Hacer-ül Esved'in olduğu köşe ve en ileri derecede en yüksek makamı burasıdır. Zaten orası kalabalıklaşıyor, orada yığılma oluyor, kapı yeri de oradadır, 17 rekatı bitirdikten sonra tavafımız devam ediyor, bu sefer geliyoruz ikisinin birleştiği yere Makam-ı İbrahim'in önüne Kabe duvarının önüne geliyoruz. Orada da son iki rekat namaz kılıyoruz.

Yer olmadığı için arkada da kılabiliriz. Ama makamı burasıdır. Zaten İmam da orada namaz kıldırıyor. İlk başladığımız zaman Makam-ı İbrahim'in arkasında duruyoruz, ama bütün makamları geçtikten sonra Makam-ı İbrahim'in önünde Kabe-i Muazzama'nın önünde makamımız kıblemiz orası oluyor. Ondan sonra da gelenleri de elinden tutuyorsun hadi gel seninle de bir tur edelim hadi gel seninle de bir tur edelim diye bu sefer döndürücü oluyorsun, böylece kılınan rekat sayısı 19 oluyor. İşte böylece bu İnsan-ı Kamil namazı ve tatbikatıyla birlikte mesnetleri ile de birlikte yani hayali kurgu gibi öyle sonradan beşeri düzenleme gibi bir hadise olmadığı da anlaşılmış oluyor.

Bu kılınan namazlar vakit ile kayıtlı değildir, bunların hepsini gece de yapabilirsin gündüz de yapabilirsin. Beş vakit namaz da böylece kemale ermiş oluyor.

-Camilerde Mihrabın sağ tarafında Allah, sol tarafında Muhammed yazısı var, Allah yazısı aynı yükseklikte aynı

büyüklükte sol taraftaki Muhammed yazısı da aynı yükseklikte ve aynı büyüklükte yazılmış, Bu yazıları ayrı ayrı düşünmeyin Allah tecelli eden Muhammed de tecelli olunan yani Vahidiyetteki Allah'ın Hakikat-i Muhammedi şeklindeki tecellisi olmuş oluyor, bu doğru mu?

C: Risalet asaleti ile birlikte Allah Muhammed ismi ile zuhura çıkmış oluyor. Yani o yazıların birisi daha aşağıda olması gibi düşünce olabilir eğer oradaki "Muhammed" i beşer alıyorsan oradaki "Muhammed" beşer ismi değildir. Hani bir mecnunun hikayesi ile anlatırlar ya Mecnun bir gün ormana gitmiş elince bir çakı ağaçlara yazı yazıyor, hani aşıklar sevgilisinin ismini ağaçların kabuğunu kazıyarak yazarlar ya, Mecnun da Leyla, Leyla, Leyla… diye yazıyormuş, birisi de onu görmüş demiş ki "Ya Kays, Mecnun sen kendi ismini neden yazmıyorsun sizin isminiz birliktedir artık öyle anılmaya başlandı, O da diyor ki "Leyla" dedikten sonra arkasından "Mecnun" u getiriyor benim yazmama gerek yok diyor.

Orada da la teşbih Allah dendiği zaman "La ilahe illallah Muhammedürrasulullah" arkasından getiriliyor diyor. Zaten kendisi de buyurdukları gibi "*Men reani fakat real Hakk*" Bana bakan Hakk'ı görür diyor. Yani sağdaki Allah lafzını okuyan solda aynada onun karşılığını bulduğu zaman "Muhammed" dediği zaman O'nun da Allah olduğunu O'nun en kemalli zuhurda olduğunu bilir. İrfan ehli bilir, başkası bilmeyebilir, hürmet eder peygamberdir işte Fussilet Suresi 6. Ayette إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ "*Ene beşerun mislikûm*" ben de sizin gibi beşerim, hükmüyle O da bizim gibi insan ama irfan ehli "illa yuha" bana rabbınızın tek Allah olduğu vahy olunur tarafı O'nun Uluhiyet tarafıdır, hakikat tarafıdır. Diğeri de beşeriyet tarafıdır, o da gerçek, beşeriyeti de var eti kanı var, üzüldüğü sevindiği zaman var, beşeri yönden bu hükmün içindedir ama İlahi yönden bakıldığında tamamen başka sahada ama bu hüküm hepimizde var sadece (sav)

Efendimize ait değildir. O'nda en Kemallisi var, bizler de O'nun nurunun nurundan halk edildiğimizden ne varsa O'nda bizde de var, "*ne varsa alemde o vardır ademde*" denmiş "*Ne var Muhammed'de o var ümmette*"

-Bizim ülke olarak coğrafi konumda bizim kıblemiz altınoluk tarafıdır, dolayısıyla solumuzda şeriat makamı sağımızda tarikat makamı var biz acaba sürekli o mertebelerin feyizini mi alıyoruz?

C: hayır fiziken öyle de batınen her köşesi Zatullah'ı temsil etmektedir. Yani genel bakıldığı zaman nereye yönelirsek Allah'ın veçhi oradadır. O bize tesir etmez ama dediğinizde de bir hakikat payı vardır, ehl-i zahir olan için geçerli olan bir hükümdür. Bizim Kabe yönünü değiştirecek halimiz yok yani Zat tarafı bizden tarafta olsun diyecek halimiz yoktur. Zaman ve mekan kaydı olmadığı için orada da ilahi tecelli olduğu için İlahi tecelli de her yerde her makamda olabildiğinden mahzun olmamıza gerek yoktur.

-Bir de "Mültezem" var buranın özelliğinden de bahseder misiniz.

C: Orası Allahualem belki bir zaman gelecek gök kapılarının yani gök yollarının istikameti olmuş olabilir. Efendimiz (sav) miraca oradan çıktı, diye ifade ediliyor, bir de O'nun biraz arkasında Ümmü Haninin evinin olduğu yer içeride vardı şimdi yıkıldı oraları genişletildi, bir de oradan çıktığı söyleniyor, ancak peygamber efendimizin miracı bir tane iki tane ile sınırlandırılacak gibi değildir, O'nun zaten ömrü miraçtı, ancak bu hakikat fiilen ilmen bildirilsin diye o miraç bize daha teferruatlı anlatıldı. Kendi miracı ayrıca O'nun bir başka hali de var, ulema-ı Kiram bu hususta biliyorsunuz birçok değişik fikirleri değişik ifade ediyorlar fizik beden ile mi çıktı, fizik beden ve ruhu ile mi çıktı, yoksa sadece ruhuyla mı çıktı, diye yorumlar vardır.

En sonunda diyorlar ki bu Allahualem biz bu işi bilemeyiz, yani hakikatının ne olduğunu bilemeyiz ama böyle bir husus var buna inanıyoruz ayet-i kerime İsra Suresi 1. Ayet ile de sabit hadisler ile de sabit, bu şekilde Allahualem deyip bırakıyorlar.

-Fatr Suresi 43 ayetinde اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّءِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّءُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا Sünnetullahta bir değişme ve sapma olmaz buyuruyor, bedenen çıkılmış olsa ki semaya gitti uzaklara gitti dersek bu tenzihi bir açıklama olur, Allah'ın Zat'ı her yerde mevcut olduğuna göre hiç hareket etmeden de bu gerçekleşebilir. Alemde olanlar zaten bizim iç alemimizde var böyle olunca neden başka bir yerlere gitsin ki, kendi iç alemimizde de biz miraç yapamayız mı?

C: Bu değişik tarifler birbirine yakın değişik akıl idrak anlayış içinde olan kimselere bu hadiseyi kolaylaştırmak için yani kendi anlayışlarına uygun bir vasıfta inkara gitmemesi için aslında ne giden var ne gelen vardır. Şimdi sohbetin başına geçersek Hakikat-ı Ahadiye Ahmediye Vahidiyet mertebesine kopyalandığı zaman burada oluşan Hakikat-i Muhammedi idi, Hakikat-ı İnsaniye. Sıfat Mertebesi, Ceberut Mertebesi, işte birçok isimleri almakta ama en belirgin ismi insan ve Hakikat-ı Muhammediye. İşte burası "Habib" olan yerdir. Burası çok mühimdir "Habibullah" olan yer burasıdır. Peygamberimizin fiziki manada Habibullah değil, orası da orada ama oraya bağlayamayız. Esas Hubbiyet bütün zerrelerine bütün genişliğine bütün alemlere şamil olmak üzere burası hubbiyeti Muhammediye burasıdır, işte bunun da nokta zuhur mahali Hz Rasulullah olduğu için bu yönden ismi "Habibullah"

Şimdi büyükten temsilci olarak küçüğe gelmiş yani makrodan mikro insana gelmiş. Küçük insana gelmiş, ama büyük insanda ne varsa kendisinde mevcuttur. O halde suret-i beşeriye-i Muhammediye, Hakikat-ı Muhammediye'-nin tohumudur, çekirdeğidir, Miraç budur. O çekirdek Peygamber (sav) efendimize o gece içerisinde bir anda

açıldı, onları seyretti, elma ağacının çekirdeği içinde elma ağacının tamamı yok mu? Ancak ektiğin zaman süreye ihtiyaç vardır, ama Cenab-ı Allah o Kudreti ile birlikte o süresiz süreye tabi tutmadan bütün içinde ne varsa o ağacı bir anda çıkardı, dalları gövdesi yaprağı çiçeği meyvesi ile birlikte meyve içindeki çekirdeği ile birlikte çıkardı ve O'na seyr ettirdi.

Peygamber efendimizin yatağı soğumadı bile denen izafi ifadelerdir o olay mekansız ve zamansız bir ortamda meydana geliyor. Bir yere gitmedi ki soğusun, değişik makamda olanların anlayışına da hitap etmek için bu sistemi idrak edemeyen bilmeyen kimselere göre bir suret söylenecektir. Namaz tarifinden ezel ve ebed bir andır dediği budur işte. Bir anda O'na açıldı her şey zaman kayıdı yok ki. Peygamber efendimiz orada kendini seyretti bu olaylar Necm Suresi 1-18 ayetlerinde anlatılmaktadır. Efendimiz Hakikat-i Muhammedi olan kendini seyir etti. Necm suresinde "O'na açık delillerimizi gösterdik " dediği budur ve bunu kalbi yalanlamadı. (53/9) قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى

"*Kabe kavseyni ev edna/araları iki yay aralığı kadar belki daha yakın oldu*" dediği budur. Yani az daha kendi yok olacaktı. Yani Muhammediyet yok olacaktı. Ama Muhammediyet'in yaşatılması lazımdır, makam olarak yaşatılması lazım ki risalet hükmü ortaya çıksın. Devam etsin. Miracın akabinde o sabah "*Beni gören Hakkı görür*" dedi o zaman o idrake ulaştı. Yani kendisindeki gerçek varlığın Hakk'ın varlığından başka bir şey olmadığını o anda o yaşantıda gördü idrak etti. Bu hal Bakabillah'a geçiştir. Fenafillah'tan bakabillah'a geçiştir. Tin suresindeki İncir vahdette Kesret o kendisi bir zeytin iken zeytin yağını gördü. Yani bütün yağları kendi bünyesinde gördü zeytin tek zeytin iken zeytin yağını bilse de bilemez, çünkü batınında dır iç bünyesindedir.

Ne zaman bir pres gelecek ondan sonra zeytinin yağlarını birbirinden ayırmak mümkün müdür? Hani şarkıda diyor ya "*Zeytin gözlüm sana meylim nedendir*?" işte bundandır.

Bir eğitim ile nefs-i emareden yola çıkarak yukarılara kadar çıkmak kişinin miracıdır. Bu süreç bizim içindir, peygamber efendimizin miracı peygamberlik geldiğinden 12 yıl sonra oldu. Zaten kendisi de hep o yaşantıdaydı geldikten sonra da nasıl muamele edilecek çevreye de bakabillah ve şeriat mertebesi uygulaması nasıl olacak diye onun tatbikatını yaptı efendimiz. İman esasları yerleştirildikten sonra uruç faslı başladı. İslamiyetin ilk gelişi ibadetlerle değildir, ilim ile geldi 10 sene sürdü bu ilim evresi farzlar ondan sonra gelmeye başladı.

Bunları hiç dikkate almadan bir yabancı müftülüğe geliyor, Müslüman olacağım diye hemen farzları üzerine yüklüyor. Namaz, oruç, zekat, hac onun daha alt yapısı zayıf olduğundan eğer gayreti de biraz az ise birkaç ay namaz kılıyor zor geliyor, bırakıp gidiyor. Sistem böyle evvela ilim sonra amel gelir.

Hakikat-ı Muhammedi yanında bir de Nur-u Muhammedi den söz edilir o da onun içinde daha da batın halidir. Nur-u Muhammedi bütün mertebelerde mevcut olduğundan ona 13 diyemiyoruz 14 deniyor ama o da imalıdır 14 diye bir sayı yok makamlaştırdığımız zaman 13'ün üstünde bir sayı yok, miraç olarak uruc olarak 13 üstünde başka sayı yoktur. Her makamın içinde olduğu için yani 13 makamın hepsinde nüfuslu olduğu için hepsini birden söylemek mümkün olmuyor, ama ona da bir kimlik vermek gerekiyor, 14 deniliyor.

Nur-u Muhammedi aydınlatıcı kısmı, idrak akıl nuru kalp nuru diyorlar, bu işin aydınlanmasını ortaya getiriyor ayrıca bu alemlerin yapı taşlarından bir tanesidir. Nur ile Ruhun izdivacından da Atom meydana geliyor. Yani Akl-ı Kül ile Nefs-i Külün izdivacından, Akl-ı Kül ruh diyelim Nefs-i Kül de Nur, ikisinin birleşiminden fizik öyle başlıyor maddeleşme buradan başlıyor. Fizik alimleri bu işin böyle olduğunu bilseler bu sahaya çok daha başka türlü bakarlar. Yani araştırmalarını çok daha başka türlü yaparlar.

Ahadiyetin vahidiyete kendini kopyalaması aynı zamanda ayan-ı sabitelerdir. İlm-i İlahiye batında olan ne varsa hepsi oraya kopyalanıyor ondan sonra da yavaş yavaş zuhura faaliyet sahasına geçiyor. Hubbiyet mertebesi Habiblik mertebesi işte orasıdır. Vahadiyet mertebesi bir isim olarak tek bir saha değildir, Vahidiyet mertebesi bir zemindir futbol sahası gibi bir zemindir. Her şey onun üzerinde oynanıyor.

KONU. ŞERİAT, TARİKAT, HAKİKAT, MA'RİFET MERTEBELERİ.

CD-23-

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bu akşam 18/01/ 2018 Perşembe akşamı Manisa'da evlatlarla kardeşlerle beraberiz, burada sohbet yapmaya çalışıyoruz, Cenab-ı Hakk her birerlerimize ihtiyacımız olan gerçek manada gönül muhabbeti ve idrak genişliği, açıklığı nasib etsin. Dünya günlerini boşuna geçirmeyelim değerli zamanlarımızı heva ile heba etmeyelim.

Az önce yaptığımız çalışmalar tarikat düzeyi olan çalışmalardır, tarikat düzeyi de duygusallık üzerine kurulan bir sahadır. Şeriat mertebesi ise fiil üzere kurulan bir sahadır. Fiili manada işte namazlarımızın kılınması, oruçlarımızın tutulması, insanlara yardımcı olabilmek, mümkün olduğu kadar Allah'ımızın istediği şekilde madde mertebesinde bir hayat yaşamak şeriat mertebesinin tatbikatıdır. Ancak öyle derler, "Bir şeriat ki tarikatı yoktur atıldır, ama bir tarikat ki şeriatı yoktur batıldır." Hükmü yoktur. Onlar istedikleri kadar yorum yapsınlar o gerçeği ilgilendirmiyor, kişiler kendilerini aldatıyor.

Bu hükümleri koyan ve sistem haline getiren bizler değiliz, bizlerden evvelki büyüklerimiz, pirlerimizdir. Bunun dışında yeni bir şey söyleyecek kimsenin hali yoktur. Az önce bahsettiğimiz hükümler değişebilir ama bunlar sosyal yaşantı üzere olan kılık kıyafet adetler üzerinde olan değişikliklerdir. Ama kesin hükümler değişmez, çünkü zamana göre kurulan hükümler değil bütün zamanları kapsamına alacak şekilde konulan kurulan hükümlerdir. Zaman geçmesi ile bu hükümler eskimez, hükmü hükümsüz hale gelmez. Ebedi olarak kıyamete kadar geçerli hükümler vardır ki onların başında Allahü Teala Hz lerinin bize gönderdiği Kur'an-ı Kerim'deki Kelamullah muhteşem ve mübarek sureleri ve ayetleridir.

Sonra Peygamber efendimizin sözleridir, daha sonra Kelam-ı Kibar olan pirlerimizin büyüklerimizin sözleridir, bunlar hayatın sonuna kadar yani dünya hayatının sonuna kadar eskimeyen bozulmayan gerçekliği değişmeyen baki sözlerdir. İşte bu da böyle eğer bir şeriat ki tarikatı yoksa atıl vaziyettedir. Yani geçersiz değildir ama faaliyeti yavaştır. Bunun hızlandırabilmesi için ki bu duygusallık sahasına girmek lazımdır. Bu duygusallık da ilahilerle zikirlerle, kelime-i tevhitler çekilerek kullanılan bir sahadır. Ancak bu sahada bunlar kullanılıyor iken Hakikat mertebesine doğru da bilgilerin alınması lazımdır. Eğer bir kimse tarikat düzeyinde yaşıyorken Hakikat bilgilerine doğru Hakikat sahasına doğru bilgi almıyorsa o zaman onun yaşadığı düzey tarikat düzeyi zikir duygusal haldir, o da orada kalır.

Şimdi birincide ne denildi, "*Bir şeriat ki tarikatı yoktur atıldır*" Tarikata gelmiş daha önce kullandığı sahayı terk etmiş ise yani şeriatı terk etmişse şeriatı yoksa batıldır. Bakın batıl başka bir şeydir atıl başka bir şeydir. Atıl faaliyete geçirilebilir, mesela bir araba bir yolda 20 Km hızla gidiyor atıldır, menziline yetişmesi için en az o sahada 40-50 Km ile gitmesi lazım ki zaman kazansın zaman kayıbı olmasın biraz atalettedir, gevşekliktedir, manasındadır. Ama o yolda gidiyordur. Hedefine geç ulaşır ama gidiyordur. Ama batıl tamamen kükmü yok, yoldan da çıkmış her şeyden

çıkmış vaziyette. Ne kadar tehlikeli bir sahadır. “*Bir tarikat ki şeriatı yoksa batıldır.*” Hiç onun yanına sokulma.

İstediği kadar şöhret sahibi olsun, yani o cemaatin başında olan istedikleri kadar zengin olsun istedikleri kadar kendilerini yükseklerde zannetsinler, onlar zandan öteye geçmez ve mes’uldürler ayrıca da. Yani oradaki hükümleri tatbik etmeye yönlendiren kişi hem kendinden mes’uldür hem de çevresinin mes’uliyetini almakla onlardan da mes’uldür. Çünkü onları da batıla götürmüştür. İsra Suresi 81 ayette جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ "*Hakk geldi batıl yok oldu…*" gaye Hakk’a götürmektir, bir kimse Hak’tan batıla götürüyorsa bunun mes’uliyetinden kurtulabilir mi, hadi kendi başına olsa kendi başını yedi derler ama çevrenin de başını yiyorsa bu altından kalkılacak bir sorumluluk değildir. Bir bakıma sizler ayrılmakla onu bu mesuliyetten kurtarmış oluyorsunuz. Bakın vehamet anlaşılıyor mu? Hem kendiniz kurtulmuş oluyorsunuz hem de onu bu kadar kişinin vehametinden kurtarmış oluyorsunuz. Tabi kendileri bilir bizim kimseye bir şey diyecek bir halimiz yoktur, bunlar hep yaşanan gerçeklerdir, içinde yaşadığımız gerçeklerdir bunlar.

Şimdi sırayla devam edelim, Bir tarikat ki hakikatı yoktur, atıldır. Bir Hakikat ki Marifeti yoktur, o da atıldır. Sadece şeriat ile tarikat arasındaki hüküm değildir. yukarıya çıktıkça aynı bu sistem devam etmektedir. Şimdi şeriattan tarikata geçmek için bu duygulara ihtiyaç vardır. Bunlar güzel duygulardır muhabbet oluşturur, kişiye gayret, şevk yaşam sevinci verir, ancak Hakikat mertebesine doğru kanat açmışsa kişi bu duygular onun en büyük perdesi, manisi olur. Çünkü hakikat mertebesinde duyguların azaltılması aklın faaliyete geçmesi lazımdır. Bu duygular akla mani olur, tefekküre mani olur.

Şimdi şöyle bir düşünelim o zikir esnasında nasıl bir muhabbet oluşuyor, işte bu muhabbet süresi içerisinde aklımız başımızın üstünde atıldır, perdelenmiştir, duygularla perdelenmiştir. Ama şeriat mertebesinden oraya geçmek için bu duygulara ihtiyaç vardır. bu duygular iticidir, gaz,

benzin manasınadır. yani kişiye şevk verir daha ileriye gitmesine daha çok koşmasına fayda sağlar. ama Bu bir süreçtir. Belirli birkaç sene içinde bir süreçtir. Eğer burada hep bir ömür boyu zikir yapıyorsa bu şekilde ilahi okuyorsa o tarikat düzeyinde yaşayan orada kalan bir kimsedir veya guruptur. Bunun aşılması için bu duyguların da kontrol edilmesi lazım geliyor.

Buradan çıkışın tek yönü irfaniyettir, tevhid ilmidir idrak anlayıştır. Bir sözü sadece dil ucundan söylemek o sözün sahibi olmak demek değildir. O ezber okumaktır. O söylediğimiz sözün ne olduğunu hani çözdüm, çözdüm sırrını diyor ya işte o şekilde oraya idrake yönelmektir. O sahaya girebilmektir. Bu da ancak tefekkür ile olur irade ile olur idrak ile olur ve hedef gösterilerek olur. Bir kimseye hedef gösterilmezse o bulunduğu yerde döner durur. İşte tarikat hali budur o duygular içerisinde döner durur. Buradan çıkabilmenin tek yönlendiricisi hedef göstermesidir. Yapılacak şey hedef göstermektir, kişi o hedefe kendi gider. Bir başkası onun için oraya gitmez. Hani her koyun kendi ayağından asılır derler ya kişi kendi yoluna kendi gider.

Zaten kendi gitmesi lazımdır başkasını yoluna başkası gidemez ki, bizim evimiz orada duruyorken herkes kendi evine gider birisi bir başkasının evine gidemez ki, gider de misafir olarak gider o ayrıdır. Bu da karşılıklı anlayış ile olur izin ile olur. İşte yapılacak şey hedef gösterilmesi kişinin de o hedefe doğru ama kayacak ama patanaj yapacak ama hava yağmurlu olacak karlı olacak olacak. Yolculuk bu her şey olacak, kervanlar nasıl eskiden yola çıktıkları zaman bu günkü gibi asfalt yollar yok, rahat özel arabalar yok sıcağa soğuğa karşı korunma diye bir şey yok onun için bahar da çıkar sonbaharda dönermiş kervanlar. Kışa kaldıkları zaman işleri zorlaşmaktadır. Onların da işleri kolaylaşsın diye 30-35 Km arayla Kervansaraylar kurmuşlardır. Akşam olduğu zaman oralarda ihtiyaçlarını karşılasınlar korunsunlar diye. Yani "*Kervan gidiyor sen kalma geri*" dediği gibi Nusret Babamın Tarikat kestirme yol manasınadır, ama tarikat mertebesinde kalındığında o yolculuk değil oturumculuk haline düşmüş oluyor. Yani on sene evvel akıl düzeyi neyse

zikirlerle ilahilerle, tamam çok güzel, ama akıl gene on sene evvelki yerdedir. Sevap kazanılır başka bir şey kazanılmaz.

Kişi kendini kazanamaz, oradan da rabbını kazanamaz. Kişi evvela kendini kazanacak nefsini bilen rabbını bilir, dediği gibi, ancak o rabbını bilir ama şartı evvela nefsini bilmektir, tanımaktır. Bu şekilde doğru ölçülerle birlikte yola yavaş, yavaş tevhidi manada tefekküri manada yola çıkılacak ki madem yol ehliyiz, yolda olacağız. Arabaya binmiş olan bir kimse arabayı hareket ettirdiği zaman tekerlek bir defa dönmüş olsa diyelim ki tekerleğin çevresi 1,5 m ise bir dönmede o kadar yol gitmiş olacaktır. O zaman kendi hizasında olan saha görüntü resim neyi görebiliyorsa 1,5m geride kalacak ama ileriye doğru 1,5m kendisine açılmış olacaktır. Bu tekerlek on defa dönerse 15m gitmiş olacak.

İşte bir kimsenin manzarası değişiyorsa o kişi yol ehlidir. Arabada oturuyor da manzara değişmiyorsa o kişi oturma ehlidir. Biz buraya gelirken bir sürü manzara gördük, biz arabaya binip niyetlenseydik falan yere gideceğiz diye arabayı birileri sallasaydı gidiyormuşçasına sonra kapıları açıp inin deseydi hayalimizde bir yolculuk olmuş olacaktı ama elde bir şey olmayacaktı yer değişikliği olmayacaktı yol almamış olacaktık. İşte bir bakıma tarikatın hali bu gün bu şekle dönüşmüştür. Oturak haline dönüşmüştür. Seyahat yolculuk değil, güzel bir gün yahut gece geçiriliyor, işte zikirlerle ilahilerle işte biraz çay, yiyecek içecek tabi güzel bir şey kötü manada bir şey söylemiyorum.

Ama biz yolcu isek "yolcuya yol gerekir" demişlerdir. Yolcu ise yoluna gidecektir. Peygamber efendimiz de "Bu dünya bir yolculuktur, süresi de yolda giderken yeşillik sulak vaha görülmüş orada durup ihtiyacını karşılayacak kadar durma yeridir" diyor. Yani dünya sabit durulacak bir yer değildir hep hareket halinde olunması lazımdır. Tabi fizik olarak da hep hareketliyiz de ama bugün buradayız yarın öteki taraftayız, yarın öteki şehirde olacak halimiz yoktur durmamak demek bu manada değildir. Tefekkür manasında hep ilerlememiz gerekiyor. ilerleyeceğiz ki yol uzun kısa

sürede bitirilecek bir yol değildir. Öyle olsaydı herkes birkaç sene çalışmakla gidiverir bir yerlere.

Bakıyorsunuz bir ömür boyu aynı yerde çalışmış durmuş, "kardeşim sen 25 sene hizmet ettin de nersindesin bu yolun?" "efendim ben bilmem şeyhim bilir" işte al vur kafasına taşı. Bizi ilgilendirmez de be kardeşim 25 sene dervişlik yapmışsın ne olduğunu daha bilmiyorsan ne zaman öğreneceksin, nerede öğreneceksin, bundan sonra bir eğitim yeri yok ki gittiğim okulda okurum diye ümidin olsun. Bunlar işte iyi niyetle saf niyetle ama ne yaptığını bilmeden yaşanan bir tarikat hali dervişlik halidir. Ama çok yazık pir-i fani olmuş saçı sakalı bembeyaz "efendim şeyhim bilir" kardeşim şeyhin bilirse kendine biliyor, madem biliyordu da sana neden öğretmedi bir şey.

Bu kadar sene gelmiş gitmişsin günah değil mi bunlara, bir ümitle gelmiş, ama hep yarına atılıyor ya, işte şeyh efendi gavstır o bilir her şeyi, sen hiç karıştırma sen dersini yap, işini yap, iyi de ben de bir şey öğreneyim ben neden geldim bu kadar sene burada ayakkabı paraladım gelip gitmekten. Ne yazık ki onların alkışlanmalarıyla tarikat oturma halinde kalıp gidiyor insanlar bulunduğu yerde dönüp duruyorlar. İşte o önde olan kişiler kimlerse etrafında tavaf edip duruyorlar, gerçekten de bir şeyler oluyormuş gibi, oluyorsa kardeşim bileceksin şimdi şu yemekler önümüze kondu, "teşekkür ederiz ne kadar güzel olmuş deyip tabakları önümüzden alsınlar götürsünler, gördünüz işte yetmez mi diye bunun manası olur mu, bize bir faydası olur mu, olmaz o tabaklar geldi onları yiyeceğiz, ki bizim varlığımıza intibak etsin. O biraz evvel yediğimiz bizim dışımızda ayrı gördüğümüz şeyler artık biz oldu kim yediyse onun hüviyetine karıştı o oldu.

İşte biz de Hakk'ın gerçek haliyle halleneceğiz ki onun sahasında olalım, orada olalım. Yoksa hayalen "Ben Allah'a ulaştım, ben Hakk ile Hakk oldum" oldun da işareti nerede? Söyle bakalım ne oldun, sorsak bunun işareti nedir söyle bakalım, ne oldun? İşte olduk, iyi mübarek olsun hayalinde olmuşsan olmuşundur varsa böyle bir olmak. Olanlar zaten şöyle diyorlar "*Hamdım, piştim, yandım*, " olan bunu böyle

ifade ediyor. Mevlana Hz lerinin buyurduğu gibi "Hamdım, piştim, yandım, " bu süreçlerden geçmeden yanmadan bu yanmanın bir işaretleri olacaktır.

Evin hanımı tencereye nohut koydu, ocağın yanına koydu pişsin diye bakalım pişecek mi? Her şeyi hazır ama ateşin üstünde değil hadi piş sen burada bakalım. Aradan zaman geçti baksa ki kapağını kaldırıp baksa ki koyduğu gibi duruyor. Pişmedi ki ne yiyecek olana ne de kendisine faydası vardır. Bir müddet sonra o da bozulur çürür gider. Ama onu ateşin üstüne koyarsa orada süresi içinde kaynarsa o zaman yemek oluyor ama kaynıyor. Kaynamaya başlayınca ateşten alınsa hemen alınsa gene olmuyor. bir süre gereklidir.

Bir gün padişahın sarayında aşçı hanesinde oranın idarecisi olan yaşlı tecrübeli aşçı kadın büyük kazanlar ile nohut yemeği yapıyorlarmış o gün, başka yemekler de var saraya yetecek kadar. Zaman zaman nohut kazanının kapağını açıyor kıvamında mı nohutlar pişmiş mi pişmemiş mi diye, neticede kazan fokur, fokur kaynadığı sürede nohutların bazıları kaynamanın tesiriyle dışarıya atlıyorlarmış. Kadın da elindeki kepçe ile tam yukarıya çıkma durumunda olanların tepelerine kepçenin tersiyle vuruyor " *otur bakayım yerinde, otur yoksa kedilere yem olursun sultanın huzuruna çıkamazsın*" diyor.

Yani "*padişahın huzuruna çıkamazsan padişah seni yiyemez, kediler yer yahut süprülür çöpe gidersin*" diyor. Madem o kadar dayandın biraz daha dayan bu kaynamaya diye Mevlana Hz lerinin Mesnevi'de böyle bir hikaye anlatır bizlere ikaz için. Bu işler kaynamadan, yorulmadan olmaz, terlemeden bir şey kazanılmaz, dünyada bile öyle insan ne kadar yoruluyor değil mi, bazen parasını alıyor, bazen alamıyor, alamayınca ne yapacaksın bırakıyorsun helal olsun diyorsun. Yani insana çalışmadan bir şey verilmiyor, efendim bana miras kaldı, miras kaldı ama onun kıymeti yok o miras senin elinden gidecektir.

Sana bugün miras kaldı senden de ötekilere kalacak sana gene kalan bir şey olmayacak ahirete giderken boş

ceple boş kefen ile gideceksin. İşte bu şekilde tarikat düzeyinde çalışıyorken devamlı bu bir ömür boyu hep zikir, hep zikir, yapılıyorsa bu tarikat düzeyi bir çalışmadır. Güzeldir yani şeriat mertebesine göre biraz duygusaldır, ama nefsidir, buradaki duygular beşeriyetten kaynaklanmaktadır, bu duygular nefsidir. İnsanda duygu iki türlüdür birisi İlahi duygu, birisi de beşeri duygudur. İlahi duygular bu şekilde coşma gibi biraz hareketlenme gibi haller göstermezler kişinin kendi içinde batınında sükünet halinde sakin bir deniz gibi duygular oluşur onu da irfaniyet meydana getirir. Ama bu beşeri duygular sisteminden maniasından çıkmamız lazım geliyor. Terk etmek manasına değildir, eğer ileriye gitmek istiyorsak bunları biraz düzenli yani sohbetlerimizin ayımızın senemizin tamamını hep bu duygusal yaşantıyla değil, zaman zaman gene onlara da devam ederek çünkü buna da ihtiyaç vardır, ama daha ileriye doğru tefekkür halini genişletebilmek için tefekkür yönüne biraz daha fazla zaman ayırmak gerekiyor.

Mesela diyelim ayda 3-4 defa toplanılıyor ise bunun bir fazlası en az tefekkür ile geçerse iyi olur. Veya belirli bir süre bir bölüm yapılır yani 15 dakika yarım saat 40 dakika bir bölüm zikir yapılır ondan sonra bir bölüm iki bölüm zaman kaldığı kadar da sohbet yapılır. Ama sohbetin biraz daha üstte olması lazım ki yukarıya çıkabilmek için bunlar yukarıya çıkmaya mani olur ağırlık yapar. Duygusal haller nefsimizin hoşuna gider, bize hoş gelir hep bunu yapalım ister. Tarikatların hali budur, çünkü onlar buradan çıkmanın yolunu da bilmezler, zaten kendilerinde o tefekkür de yoktur, yok olduğu için onlara göre bu saha en yüksek sahadır, orada kalırlar diyecek bir şey yoktur.

Ama bir kimse gerçek manada irfaniyete geçmek istiyorsa, irfan ehli olmak istiyorsa araştırıcı olacak başka çaresi de yoktur, araştırdığında bulduğu bir şey varsa o zaman onu da tatbik edecek gücü enerjiyi zamanı bulması lazım gelecektir bu da doğrudan doğruya ekseri kendine ait bir sahadır, kendini ilgilendiren kendi kazancı olan bir sahadır. Başkalarına bir faydası olmaz ki, hepimizin yediği kendimize ait oldu, ben yedim size bir şey geçmedi ki, siz

yediniz bana bir şey gelmedi ki, kim ne alabilirse ne şekilde kazanabilirse kendine ait olmaktadır. Yani zarar da verse kendine veriyor fayda da verse yine kendine veriyor.

Dışarıdan yapılan ancak bir tavsiyedir, başka bir şey değildir. bizim de varsa işte hayat tecrübelerimiz insanlara yardımcı olmak için insanlara o tecrübeleri şöyle yaparsan daha iyi olur ama sen bilirsin deyip kimseyi mükellefiyet altına sokmayız. Kişi gidebildiği kadar gider gidemediği yerde eyvallah arkadaşım der helal hoş olsun deriz güle güle deriz tabi edebi ile de gelmek var edebi ile de gitmek vardır. edepsiz giden de var ama onun karşılığını ona göre görür. Bunların hepsine bu kadarlık süre içinde rastlıyoruz. Kim ne yaparsa kendine yapar kimse kimseye bir şey yapmaz. Gidenin de canı sağ olsun gelenin de canı sağ olsun.

SORU: KAZA NAMAZLARI BUNLAR SÜNNETLER KAZANIN YERİNE KILINABİLİR Mİ,

CD-24 -

C: kılınabilir ama bir sistemleştirilerek kılınabilir ve de faydalı olur, çünkü üç tane imamın ittifakıyla bir imam da aynı düşünce üzerine çok şiddetli aynı istikamette dolayısıyla dört imamın da ittifak ettikleri bir hal var. Şöyle bir hüküm var; "*Kaza borcu olanın nafile namazı kabul edilmez.*" Diye bir hüküm vardır. sünnetler de nafileye girdiğinden bu şekilde sünnetler tehlikeye girmektedir. Bunun formülü var hem kaza namazı eda edilmiş olmakta hem de sünnetlere gene tekrar devam edilmiş olmaktadır.

Bir insanın kaza borcu varsa yaklaşık olarak bunun buluğ çağından sonra kaç senelik boşluk geçmişse evvela onu tesbit ederse iyi olur. mesela bazısı der ki ben 20 yaşımda başladım 25 yaşımda başladım işte 18 yaş ölçü alınırsa 20 yaşında başlamış olanın iki senesi var, 25 yaşında başlamış olanın yedi senesi var, kişi kendi kendine bunu vicdani olarak yaklaşık bir ölçüde tutar. Şimdi anlatmaya çalışacağım sisteme hangi tarihte başladığını da not alırsa başka bir şeye gerek yok başlangıç tarihi mühim, ondan

sonra diyelim beş sene borcu var, beş sene bu sistemi takip ederse bütün borçları inşallah Allah'ın indinde de kaza borçları ödenmiş olur. Bu şuna benziyor, bir insanın iki türlü borcu olduğunu düşünelim, birisi resmi borç devlete veya bankalara neyse birisi de bir arkadaşından aldığı vadesiz borç senetsiz boşta olan bir borç. Bu borcun hangisini ödemesi uygun olur tabi ki resmi olanı.

Yani ödemediği zaman kendisine sorumluluk getirecek bir borcun evvela ödenmesi lazımdır. Şimdi bu borç dururken arkadaşından almış iyi niyetinden onun da ihtiyacı yok bekleyebiliyor, "Kardeşim ben sana mahcup olmayayım al şu paranı getirdim" diye o parayı ödemesi mi daha uygun yoksa kendisine vebal getirecek sıkıntı getirecek olan senetli borcu mu ödemesi lazımdır. Tabi ki resmi borcun ödenmesi daha uygun olur. İşte kıldığımız namazlar da böyledir. Allah'a olan bir borcumuz var, nafileler ise kula olan borcumuz gibidir diyelim. O halde bizim ilk ödememiz gereken borç Allah'a olan borçtur. Onu da her şeyde bir kolaylık gösterildiği gibi bu sistemde de kolaylık gösteriliyor. Peygamberimiz de diyor ya "*Zorlaştırmayınız kolaylaştırınız*" işleri diye. Şimdi başlayalım

1-Sabah namazı aynen olduğu gibi tatbik ediliyor. Sabah namazının sünneti sünnet-i müekkide olduğundan yani tekitli sünnet olduğundan kaldırılması mümkün değildir. Çünkü farza yakın bir hükümdedir. Peygamber efendimiz sünnet-i müekkide dediğimiz tekidli kuvvetli sünnet peygamberimizin hiç terk etmediği namazlar sünnet-i müekkide, kuvvetli sünnet tekid edilmiş yani peygamberimizin hiç bırakmadığı sünnetlerdir. Bu sahada yapabileceğimiz bir şey yok. Farz hükmü gibidir. Buna peygamberimizin sünnet farzı diyelim. Gerçi mutlak farz değil ama peygamberimiz bunu tatbik ettiği için bize sünnettir. Kuvvetli sünnet.

Bu sünneti kendisi terk etmemiştir. Bunu aynen yapıyoruz bilindiği gibi sabah namazının farzı kılındıktan sonra da başka namaz kılınamıyor. Ne nafile ne farz ne de kaza namazı kılınamıyor. Sabah namazı kuşluk vaktine kadar güneşin iki mızrak boyu çıkmasına kadardır.

2-Öğle namazı; öğle namazının ilk dört rekatlık sünnetine de bir şey yapamıyoruz, onu da aynen kılıyoruz, çünkü o da sünnet-i müekkide, peygamberimizin hiç terk etmediği sünnettir. Dört rekatlık farzını aynen kılıyoruz, ancak iki rekat olan son sünnetine iki rekat daha ilave ederek dörde çıkartıyoruz, ona niyet ederken "Niyet ettim en son kazaya kalmış olan öğle namazının farzına diye niyet ediyoruz. Ve aynen farz namazı gibi kılıyoruz. Yani ilk iki rekatta zam-ı sure okuyoruz son iki rekatta zam-ı sure okumuyoruz. Böylece öğle namazı iki oldu biri eda birisi de kaza oldu.

3-İkindi namazının ve yatsı namazının ve erkekler için Cuma namazının ilk sünnetleri "sünnet-i gayri müekkide" kuvvetli tekidli sünnetler değildir. Terk edilebilir sünnetler, peygamber efendimiz de zaman zaman ikindi yatsı ve Cuma namazının ilk sünnetini terk etmiştir. Bunun ismi de "Gayri müekkide" yani tekidli olmayan sünnetlerdir. Kuvvetli olmayan sünnetlerdir. Terk edilebilir sünnetlerdir. Bu sünnetler aslında ikişer rekatlı kılınması lazımdır. İkişer rekatta bir selam verilerek kılınması lazım gerekiyor. İki rekatta bir selam verilerek kılınması lazım geliyor. Ama dört rekatta da selam verilebiliyor ancak üçüncü rekat başında aynen birinci rekat gibi sübhaneke ile başlıyoruz bu sebepten. Selam verilmiş yeni iki rekata kalkmış gibi başlıyoruz. Bunların ikişer rekatlı kılınması lazımdır, ama birleştirilme hükmü de vardır.

Şimdi ikindi namazına geldiğimiz zaman onun sünneti önde olduğu için ona başlarken "Niyet ettim en son kazaya kalmış ikindi namazının farzına " diye niyet ediyoruz. Bazıları bunu en evvel kazaya kalmış diye de niyet ediyor. bana göre en sondaki demek daha uygundur. "Niyet ettim en son kazaya kalmış ikindi namazının farzına" diye niyet ederek kılıyoruz aynen farz hükmünde kılıyoruz. Ondan sonraki zaten ikindi vaktinin dört rekatlık farzı aynen vakit namazı olarak kılınıyor.

4-Akşam namazı; Akşam namazının farzı zaten önde aynen kılıyoruz, sünnetine geldiğimiz zaman bir rekat ilave ediyoruz, "Niyet ettim en son kazaya kalmış akşam

namazının farzına diye farz olarak kılıyoruz. İki rekatlık sünnete bir rekat ilave ederek aynen üç rekatlık farz gibi onu da aynen öyle eda ediyoruz.

5-Yatsı Namazı; Gene onun ilk sünneti "Niyet ettim en son kazaya kalmış yatsı namazının farzına" diye niyet edilir. Farzı zaten o günün farzı, geriye iki rekat son sünnet kaldı, biz ne yapmıştık sabah namazını kılamamıştık, "Niyet ettim en son kazaya kalmış sabah namazının farzına" diye eda edilir. Arkasından da selat-ı vitr namazını kılıyoruz, o günün namazı bitiyor. Yani iki günlük namaz kılmış oluyoruz. Böylece ne fazla bir zamana ihtiyaç var ne ayrı bir zamana ihtiyaç var, zaten abdestliyiz zaten seccade önümüzde temiz yerdeyiz abdestimiz var, hem de sünnetlerin tehlikeye girmesini de korumuş oluyoruz. Tekidli sünnetler zaten gene kalıyor, yatsının sünneti sadece yer değiştirmiş oluyor.

Şimdi bunu tenkid edenler var, efendim sünnetleri terk ediyorsunuz, kardeşim sen kendine bir bak kaç milyon sünneti terk ediyorsun, bırak o anda namazlardaki sünneti, sen bir kendine bak bakalım sünnet dediğinin kaçını takip ediyorsun da hayatın boyunca kaçını yerine getiriyorsun. Gene onlar tenkid edip dursunlar, sünnetler terk edilmiyor. "Sünnet" dediğimiz şey nedir? Bize göre sünnet peygamberimizin yaptıklarını biz tatbik ediyoruz ümmeti olmamız ve bize rahmet o sünnetleri takip etmek aslında Şefaat-ı Muhammediye'dir. Sünneti takip ettiğimiz zaman daha yeryüzünde Şefat-ı Muhammedi'ye bize helal olur.

Peygamberimizin yap dediği şey bize şefaattir. Ahirette şefat beklemeyelim. Bekleyelim ayrı konu da ama biz işimizi ahirete bırakmayalım. Yani peşin yapmaya çalışalım. Peki biz sünnet olarak kıldık Peygamber efendimiz o ikindi namazının, yatsı namazının sünnetini ne diye kılıyordu? Biz sünnet olarak niyetleniyoruz da O ne diye niyetleniyordu? Ona sünnet değildi ki nafile olarak kılıyordu. O yapınca bize sünnet oldu. Peygamber efendimiz diyelim ki ikindi namazının önündeki sünnet namazı var, peki bunu biz farz, sünnet müstehap olarak niye niyet edersek edelim, sünnet yerine gelmiyor mu, yani farzdan evvel bir namaz kılmıyor muyuz? Kılıyoruz o zaman işte sünnet zaten yerine geliyor.

Ama biz niyet ederken geçmiş namaz için farz olarak niyetleniyoruz o bir şey değiştirmiyor, fiil burada mühim olan. Peygamberimiz ikindiden yatsıdan neyse evvel bir namaz kılmış mı? Kılmış, biz de aynı zamanda o namazı kılıyor muyuz? Kılıyoruz, o halde sünnet yerine geldi. Yani biz lisanen onu farza niyet ediyoruz, halen de sünneti yerine getiriyoruz. Onlar istedikleri kadar "sünneti kaldırıyorsunuz" desinler. Neden öyle diyor bu kadarcık şeye aklı ermiyor da ondan. Burada bir art niyet yok ki ama insanın art niyeti olur insanların halini bozmak için kasıtlı olarak olmayan bir yerde olmayacak bir işi yapar buna sünnet der biz bunu kaldırdık der. Böyle bir şey yok ki burada. Biz rabbımıza daha güzel daha verimli ibadet nasıl ederiz diye onun derdindeyiz. Bunu istismar edecek bir halimiz yok ki öyle bir düşüncemiz yok ki. Zaten sistem kendi kendini oluşturuyor, Efendimiz farzın önünde bir namaz kılmış mı? Kılmış, biz de kılıyor muyuz? Kılıyoruz, işte bu sünnettir. Ama biz geçmiş namaz için kaza niyeti yapıyoruz.

Miraç namazı için sabah namazının en son kazaya kalmış farzına diyerek de niyetlenebiliriz. yani hem miraç namazı hükmüne geçer niyetimiz odur, ama bir borç olarak da kalkmış olur. diyeceğiz ki bu sistem içerisinde zaten sabah namazını kılıyoruz yatsı namazı sonunda, kılıyoruz ama kabul edilmemiş olanlar da vardır, onlarda fazladan kalır.

Selası ahır yani gecenin son üçte biri sabah namazından bir bölüm önce yani yatsı ile sabah namazı arası üç saat ise mesala diyelim sabah namazına yakın olan son bölüm en verimli devre o devredir. Bir de ayet-i Kerimede İsra suresi 79 ayetinde وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا *"Gecenin bir vakti kalk senin için nafile olan teheccüd namazı kıl umulur ki rabbın seni Makam-ı Mahmud'a ulaştırır"* diye bahsettiği teheccüd namazı vakti vardır o da yatsı ile sabah vakti arası gibi bir vakittir. Teheccüde kalkan teheccüd kılıyorsa ondan sonra

da dersini yapar, bu iş sahasında olanların pek yapabileceği bir şey değildir, ama işi çok erken başlamıyorsa sabah namazından sonra biraz yatıp dinlenme zamanı varsa veya akşamdan erken yatıp ta uykusunu almışsa o gece saatlerinde yapılabilir.

Teheccüd namazı genelde 12 rekat olarak kılınır, dörder rekatta selam verilir, onları da aynen öğle namazının farzına yatsı namazının farzına ikindi namazının farzına diye üç farza niyetlenebiliriz. Her zaman olmasa da zaman zaman yapılabilir, ayda bir on beş günde bir yapılır, iki ayda bir neyse yapılabildiği kadar. *"Gecenin bir vakti kalk senin için nafile olan teheccüd namazı kıl umulur ki rabbın seni Makam-ı Mahmud'a ulaştırır"* çok büyük bir lütuftur, faydalanmakta yarar vardır. Cenab-ı Hakk hepimize kolaylıklar versin.

SORU. İNSANLARI VE CİNLERİ BANA İBADET ETSİNLER DİYE HALK ETTİM" Ayetini biraz açarmısınız.

CD-24-

اَعُوذُ بِالَّلهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru: Melekler ve cinlerin hakikatlerini bir de ayet-i Kerime'de "cinleri ve insanları ibadet etsinler diye halk ettik" diye ayet var.

Cevap: Gene gece devam ediyor, 18/01/2018 Perşembe akşamı kardeşlerimizin sorduğu sorular üzerine ufak bir konuşma yapalım, Zariyat Suresi 56. Ayetinde وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالاِنْسَ اِلاَّ لِيَعْبُدُونِ Ulama-i Kiram bunu "..İlla liyarifun" olarak da yorumlamışlardır. Yani "Ben insanları ve

cinleri bana ibadet etsinler diye halk ettim" ayet-i kerime böyle ama onun altında yatan mertebeler olarak daha yukarısı "…illa liyarifun" *"bana arif olsunlar diye beni bilsinler diye halk ettim"* ki hakikat ve Marifet mertebesindeki hüküm budur. Şeriat ve tarikat mertebesinde bana ibadet etsinler, Hakikat ve Marifet mertebesinde "*Bana arif olsunlar*" bilsinler diye halk ettim, ki işin aslı da budur. Eğer bütün bu alemlerde Allah'ı bilmeyen Allah'ı tanımayan varlıklar olmasa ama Allah bilinirse, o zaman Allah bilindiğini bilecek ve zuhurlarını ortaya çıkaracak. Bilen olduğu için çıkaracak bilen olmayınca neden çıkarsın ki?

Şimdi senin tabelanda yaptığın iş olmasa sen bunun bilinmesini istemesen o tabelayı oraya neden koyacaksın? O meslek sadece sende kalacaksa başkasına fayda sağlamayacaksa yazmana gerek yoktur. İşte Cenab-ı Hakk da "*Ben gizli bir hazine idim, bilinmekliğimi istedim*" hatta sevdim, irfan olunmaklığı istedim, sevdim diye ifade ediyor, ve onun için bu alemi halk ettim diye ifade ediyor. Bu alemlerin evvela Amaiyetinden sonra Ahadiyetini sonra Vahidiyetini, sonra Rahmaniyetini sonra Rububiyetine sonra Melikiyetine yani mülke, af'al alemine dönüşmesi ef'al aleminde kendisini anlayacak bir varlığın yaşaması için dönüştürüldü, bu alemler halk edildi.

"Levlake levlak lema halaktul eflak" eğer sen olmasaydın olmasaydın tekrar ikinci defa bastırarak bu alemleri halk etmezdim. Demek ki bu alemlerin halk edilmesi kendisini bilebilecek bir varlığın yaşaması içindi. Eğer Allah bilinmesini istemeseydi bu alemleri neden halk edecekti? Şimdi her birerlerimizin bir mesleği var, bu mesleği biz icra etmek istemeseydik ne dükkan açardık ne ekipman alırdık, ne herhangi bir şey yapardık. dükkan Açmışsak ekipman almışsak bizi bilecek bizi tanıyacak birisi olacak ki bu sanattan istifade etsin. La teşbih tabi bunlar çok basit teşbihlerdir, tabi ki bir anlayış içindir.

İşte Cenab-ı Hakk kendindeki hakikatleri ortaya koyacak kendisi ile hal olacak kendisine bir ayna olacak bir gönül bir varlık halk etti, ki onun ismine de "**İnsan**" dedi. Bunun bir

çok aşamalardan sonra Bakara suresi 36. Ayette belirtildiği gibi اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ hükmüyle birbirinize düşman olarak yeryüzüne ininiz Adem (as) a Havva valideye, İblise denip yeryüzüne indirildiğinde yeryüzünde yaşamaya başladılar. İnsan oğlu ilk defa bu alemde tefekkür yapısı olan yani fikri aklı olan bir varlık yer yüzüne indirildi. Bunun sebebi de Allah'ı bilmeleri içindi. Bir mabud varsa ona bağlı olan abddiyeti kulu olacaktır. İlah varsa ona bağlı olan meluhu olacaktır işte kendisinin bilinmesi için insanı halk etti. İnsan için de bu alemleri halk etti. Yani ne kadar değerli varlıklarız ki her birerlerimiz bu değere sahibiz, bizim için bu alemler halk edildi. Güneşi, Ay'ı gökyüzü yedi kad semavat dediği ne varsa hepsi bizler için halk edildi. ama "Bütün alemleri sizin için, sizi de kendim için halk ettim" , "*ben insanın sırrıyım insan da benim sırrımdır"* diyecek kadar insana değer verdi. Bizim O'nun sırrı olduğumuzu ifşa etti. İşte bu şekilde baktığımız zaman bizim de O'na yaraşacak bir gönül aynası temiz parlak pak bir ayna olmamız lazımdır ki gönül aynasında rabbımız da kendisni seyretsin, biz de O'nu seyredelim. Bütün alemler de zaten O'nun aynası hükmündedir. Ayrıca aynısı hükmündedir.

Ama nerede aynasıdır, nerede aynısıdır, hangi anlayıştadır bunların yerlerinin de bilinmesi lazımdır. Yoksa şuna "*Allah'tan başka bir şey değildir*" , dediğimiz zaman bunu biz put yapmış oluruz. Ama bu da Allah'tan gayrıdır dersek bu Allah'ın dışındadır dersek o zaman da yanlışlık yapmış oluruz, buna müstakil bir kimlik vermemiz lazım gelir, Allah'ın dışında görürsek işte ne O'dur ne de O değildir, ikisidir de ama bir makamda O'dur, bir makamda o değildir. Başta bu biraz tenakuz getirir zannedilir, ama zamanla hangi yönüyle Hakk'tır hangi yönüyle halktır, onun bilinmesi lazımdır.

İşte insan da bir bakıma Hakk'ın ta kendisidir, bir bakıma da halktır. Suret ve zuhuru olarak beşerdir, Fussilet suresi 6. Ayette أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ "*Bende sizin gibi beşerim*" biz

peygamber efendimizden üstün müyüz? Açık olarak "Ben de sizin gibi beşerim" diyor. Ancak bana vahy gelir. اَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰى اِلَيَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ *"Allahınızın tek Allah olduğu hususunda bana vahy gelir"* demek suretiyle asli halini bize belirtmiştir. Yani hem latif halini hem de kesif halini belirtmiş oluyor. Yoksa tasavvuf bir varlığı tek kesif haliyle yani kesif madde haliyle tanımakla anlaşılmıyor. Ama ayrıca sadece latif haliyle de tanımakla da anlaşılmıyor. Birisi tenzihte olur birisi teşbihte olur ama tevhidde olmaz. İkisini birleştirmek tenzihi ve teşbihi birleştirmek tevhid olur. Her iki makamın hakkını vermek tevhid olur, irfaniyet olur, yoksa "*Ben Hakk'ım*" demekle insan ne Hakk olur ne de bir şey olur, kendi Hakk konusunda ne kadar cahil olduğunu kendisi ispatlamış olur. "*ben Hakk oldum*" sözü kolay da onu ispat et dedikleri zaman orası zor olur.

"*Enel Hakk*" diyenler bir dava peşinde değillerdir, "*Ene batılım*" diyen bir davadır, dava etmiştir diyen de vardır. O da doğrudur ama "*Batılım ben*" diyen de bir bakıma doğru söylemiştir, çünkü Hakk idrakının dışına çıkan her varlık batıl hükmündedir. Bazıları da atıl hükmündedir demiştir. Yani tefekkürü zayıftır fazla düşünmez. Böylece insanlar bir yönüyle topraktan bir yönüyle de Hicr Suresi 29 ayette buyurduğu gibi وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي olmak üzere ruhtan yani latif, nurdan, latif tarafımız ile kesif tarafımızın birleştiği varlığa insan denmektedir. Melekler latiftir nurdandırlar, İblis ve taifesi cinler nura göre kesiftirler toprağa göre ateş de latiftir, iblisin hali, cinlerin hali yarı latif yarı kesiftir, bu cinler yarı kesif olan tarafları ile bir suret alabilmekteler, zaman zaman da suretsiz olarak hayali olarak insanlara tesir etmeye çalışırlar. Bu alemde en sağlam varlık tecelli-i İlahiyeyi kabul edecek insandır. Cenab-ı Hakk melaike-i Kirama bir tecelli ettiğinde melaike-i kiram latif bir cam gibi olduğunu düşünelim tecelli-i İlahiye gelir ondan geçer gider. Yansıma yaparak geriye döndürmez. Arkasına geçer

gider. Ateşten halk edilmiş cinleri ele aldığımız zaman biraz daha meleklere göre kesiftirler, ama istikrarlı değildirler. Ateş yandığı zaman sabit duran ateş gören var mıdır? Ateş hep dalgalanır, uzalır kısalır, uzalır kısalır, yandığı maddenin durumuna göre çok gür olarak yanar, ama hep hareketlidir. O halde gelen tecelliyi net olarak aksettirmez, hep kargaşa hep hayel olarak aksettirir. Bir kısmını orada gene onun arkasından da geçer ama melekler kadar latif olmadıkları için bazı tecelliler takılır bazısı geçer takılan tecelliler de dalgalıdır, istikrar yoktur.

Ama insana gelince insan bir ayna olduğundan Allah'ın sırrı olduğundan melekler cam gibi geçirdiğinden ama insan gönül camının arkasında sırrı olduğundan yani bu beden ademiyet sırrı toprak malzemesi olduğundan ayna hükmüne gelir, tecelliyi alır ve geriye döndürür, yansıma yaptırır. Aynanın arkası ne kadar koyu olursa tecelli-i İlahiyi o kadar geri güçlü ve düzgün olarak da aynı zamanda geri döndürür. Çünkü ayna nettir durduğu yerde dalgalanmaz. Ateş dalgalanması gibi olmaz. İşte bunun için de ayna sırrının da koyu olması lazımdır. İşte bu yüzden (sav) efendimiz Arab kavimindendir.

Siyah renkli koyu renkli olmasının sırrı da budur. Aynanın arkasının daha koyu olması ve İlahi tecelliyi daha geniş manada aktarmasıdır. Batılıların kimisi sarı kimisi beyaz benizlidir, onların geçirme ihtimali vardır ama arkası siyah zemin olduğu için hiç geçirmez en geniş bir şekilde yansıtmış olur. İşte peygamberimizin Arab kaviminden çıkmasının bir sırrı da budur. Gerçi peygamberimiz Arab olmakla birlikte beyaz bir siması varmış ama genelde Arab siyahı belirttiği için içerisinde o ifade vardır.

Böylece melaike-i kiram geçirgen cinler dalgalandıran ki onlardan doğru bir bilgi alınmaz. Hani o medyum denilenler var ya onlara biraz şu olacak bu olacak diye bilgi zerk ediyorlar ya onların hiç birine güvenilmez. Neden, aynen ateş misali dalgalıdırlar güven olmaz. İnsanlar dan da iblis ahlaklı olanlar vardır, onlar da aynı ateş onlarda önde

olduğu için toprak ki hikmettir, hikmet öne çıkmadığı için ateş onlarda önde olduğu için ateş gibi, toprak ateşin arkasında kalır, yani gerçek hali perdelenmiş olur, iblisiyetle ve o dalgalı tecelli geldiği zaman da onlarda da dalgalı şüpheli aslı olmayan bir hususlar meydana çıkar, onlar da bu doğrudur diye etrafına bu yanlış bilgileri dalgalanmış bilgileri aktarmaya çalışır.

İşte bu tarikat sahasında bunlar çok yaygındır Allah muhafaza ve de çok tehlikeli bir sahaya dönüşmüş olmaktadır. Bunun da sebebi biraz siyasete dayanmaktadır, gerçi bizim siyasetle işimiz yok da tesbit babında söylüyorum, Cumhuriyetle birlikte dergahlar kapatıldıktan sonra bu işler merdiven altı üretimine başladı. Gerçek irfan ehli olan gerçek mantıklı kamil ilim ehilleri ne yazık ki heba edildi darağaçlarında sallandı, bu eğitimleri verecek kimseler kalmadı, o yüzden o saha hayel ve vehimin eline geçti genelde, Osmanlı'da bir şeyh efendi bir dergaha tayin edileceği zaman ben seni oraya gönderdim sen buraya diye özel kişiler tarafından yapılmıyormuş.

Şeyhislam tarafından ve bir imtihan heyeti tarafından sekiz on kişilik şeyhislam heyeti tarafından bir dergaha kaç tane namzet varsa şeyh efendi yetiştirdiği talebesini oraya tavsiye ediyor, "Benim bir dervişim var bu işi yapar" dediklerinin aralarından imtihan yapılarak seçilerek dergahlara şeyh tayin ediliyor. Öyle sıradan gönderilmiyordu. Ondan sonra bu sistem kalkınca küçük guruplar kendilerini devam ettirebilmek için içlerinde biraz ağzı laf yapanlar varsa işte onun etrafında halkalanıyorlar bugünlere kadar gelmiş. Tabi bunların arasında az da olsa bozulmayanları devam etmiş siyasete karışmamış devletin hoş görülebilir hükümleri altında gelmişler devam ettirmişler bunlar da çok az o da ayrı bir konu.

Melaike demek kuvvet demektir, cinler suretlenebiliyorlar kaynakları ateş olduklarından daha ziyade yakıcı ve zarar verici oluyorlar aslında bunlar ilk halk edildikleri zaman bunların dedelerinin ismi Azazil ama

kaynak yapıları cin dir. Ancak o zamanlar Adem (as) ortada yok iken söz konusu değil iken Azazil'in meleklere öğretmenlik yaptığı söyleniyor. O isminde de "Aziz" lik var zaten yani yüksek bir varlık gibi, bu Azazil dört melek ile birlikte beşinci melek oluyor. Cebrail, İsrafil, Mikail, Azrail, bir de Azazil. O zaman beş büyük melek hükmündelerdir. Ama Adem (as) hükmüyle Azazil denen o varlık ki ayet-i Kerimede "O cinlerdendi" diye geçmektedir. Aslı cindir. (Khef Suresi ayet 50)

İblis ismini almadan evvel Azazil, ama Adem (as) Havva valide ile olan münasebetlerinde inkara gitmesi isyan etmesi ile de "İblis" ismini almaktadır. Bu iblisin zuhura gelip te dünya aleminde faaliyete geçtiği anda aldığı isim "şeytan" dır. Aynı varlığın değişik mertebelerdeki isimleridir. Evvela kaynak olarak cin, faaliyete geçmesi Azazil, ondan sonraki İblis, ondan sonraki ismi de Şeytan dır.

İblis de şu şekilde; Adem (as) a Cenab-ı Hakk "secde et" dediği zaman Bakara suresi 34 ayette وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوٓا إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ Melekler secde ettiler ancak iblis secde etmedi. Neden secde etmedin diye sorulduğu zaman o topraktan ben ateşten halk edildim ateş topraktan daha üstündür mantığını kullandı. Ama bu mantık geçerli bir mantık değildir. Kendine göre hep yanlış yorum yaparak bu günün dışarıdaki iblisleri de hep yanlış yorumları ile bir yere varmak istiyorlar bazen bazı kimseleri aldatıyorlar da. Onun iblis olması şu, Adem (as) ın sadece toprak yapısına baktı, yani madde yapısına baktı, içindeki وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي yi görmedi halbuki melekler O'nun وَنَفَخْتُ süne secde ettiler. İşte Cenab-ı Hakk oraya secde kendine secde idi, aslında وَنَفَخْتُ ye secde idi, ama

o وَنَفَخْتُ değil Adem'in toprağını gördü. İşte burada tereddüde düştü. "iblis" demek bu "Telbis" demek budur. Aslı ile kopyasını ayıramamak bir şey üzerinde tereddüdlü kalmak bunun ismi "Teblis" bunu yapan da "İblis" yani çok tereddüdlü kaldı manasına ama o kendine uygun kıyas yaptı, tereddüdlü oldu ama yani olabilir de olmaya bilirde ama kendine uygun kıyas yaptı "*ben ondan üstünüm*" diye bu yüzden secde etmedi. Kendi kendine kıyas yaptı, bu yüzden ismi iblis oldu. Telbis; bir şeyin aslı ile kopyasını ayıramamak, veya kasıtlı olarak kopyayı aslı gibi göstermek, yahut aslını kopya gibi küçülterek göstermek ve "lebis" ten de gelmekte, "lebis" elbise, örtme manası da var içerisinde.

Yani Adem'in hakikatını örttü, O'nun suretine bakarak değerlendirdi. Batıni hakikatini yani ruhani وَنَفَخْتُ sünü örttü suretine bakarak toprak dedi yani maden dedi onun neyine secde edeyim dedi, gibilerde. Yani telbis bir yönü elbise, örtmek perdelenmek bir yönüyle de şüphede kalmasıdır. Aslı ile kopyasını ayıramamasıdır. Hani büyük ressamların değerli resimleri var onu kopyalıyorlar, aslıymış gibi yüksek fiyatlara satmaya çalışıyorlar. Ama gerçek ortaya çıkınca sahtekarlığı ortaya çıkıyor. İşte iblisin de hali odur, insanları aldatmak.

İblisin bu halini mazur göremeyiz yapısında her ne kadar bu isimler ağırlıklı ise de mazur görülemez, o zaman hırsız olan bir insan da "*Ne yapayım Allah beni böyle yaratmış*" der kıyasen kendini mazur göstermeye çalışır. Şeriat mertebesi bu hususta ne demişse son hüküm odur, ama diyebilirsin, bu alemde madem Allah'tan başka bir şey yok, o zaman cin de Allah'tan gayrı mıdır ayrı mıdır, dediğimiz zaman bu hakikatı itibariyle batını itibariyle Hakk'tan başka bir şey değildir. Ama bu anlayış Marifet mertebesi düzeyinde olan bir anlayıştır. Ef'al mertebesinde geçmez. İşte insanı şaşırtan bu mertebeler arası farktır.

Oradaki hükmü alıyoruz buraya tatbik etmeye çalışıyoruz. O zaman her şey alt üst olur. Şeriat mertebesinde tatbik etsek öteki mertebelere gerek yok ki zaten. O işi burada bitiriyorsun ne alim olmaya gerek var, her şeyi Hakk yaptı, katil de Hakk, maktul de Hakk, o zaman mahkemeler niye ceza niye cehennem niyedir. Kur'an-ı Kerim'de her şey mizan üzere halk edildi. İlminde ölçüsü vardır. Her sahasında ayrı bir ölçüsü var eğer öyle olmasaydı zaten mertebelere gerek yoktu ki, her şey ef'al mertebesinde halloluyorsa o zaman insanlar neden uğraşacaklardı ki bu kadar kitap okuyup ta, sabahlara kadar tefekkür, zikir, neden uğraşsın.

Sonra bu Allah'ın ilmi o kadar basit mi ki, ilkokula giden çocuğa da anlatacaksın iş ilkokulda bitecek, bütün ilimleri okumuş olacak. Veya bir kişi tıp kitabını fizik kitabını kendi kendine okuyacak gidecek doktor olacak ameliyata geçecek böyle bir şey olabilir mi? O ilimler var ama eğitimi de vardır. Hem de ehilleri tarafından vardır. Bir profösör o tıp ilmini talebelerine verememiş olsa yanlış kıstaslarla vermiş olsa şu ilacı şu hastalığa verilecek, gerçek olanı değil de başka hasta için olacak bir ilacı nasıl olsa ilaçtır sen de hastasın eczanede bir sürü ilaç var neden biz gidip ambalajı hoşumuza gitti ben bu ilacı içmek istiyorum diye alıp içmek mantıklı mı? değil ama ne oluyor doktor bir reçete veriyor o reçetesiz o ilacı da her hangi bir doktor da yazamıyor. O ilacı uzman bir doktor yazarsa eczacı o ilacı veriyor.

Yoksa sıradan bir hekim yazarsa onu da eczacı vermiyor. Çünkü onun sahası değildir. Dünya işleri bu kadar ihtiyatlı yapılıyorsa ahiret işi bu kolay iş değil, fiziki olarak bazı hastaları sıkıntıya soktuktan sonra belki tedavisi mümkün olabilir, ama bu ruhsal ebedi hayatı ilgilendiren bir hastalık bir saha hayel hastalığı nefis hastalığı benlik hastalığı, kolay giderilecek bir şey değildir. Ölçüleri çok doğru ve sistemli olması lazım ve de zaman lazım ki o yerine otursun. Sırat-ı müstakim üzere yolunu sürdürebilsin.

Soru: Vücud mertebelerinin tezahürünü zahiri bakışımızla nasıl yorumlayabiliriz? Mesela bir insanın zahiri doğumunda bir çocuğun babasındaki daha vitamin halinde

iken amaiyet meni kısmına Ahadiyet sonra anne rahmindeki gelişmesine bu şekilde bakılabilir mi?

C: Yok o kadar şimdi bunu düşünmeyin o daha sonra kıyas edilecek bir mevzu bu düşünceler pek bir yere götürmez, biz ona وَنَفَخْتُ ile başlıyor diyelim o da doğum ile başlıyor doğduktan sonraki haller, işte mertebeler üzerinde yavaş yavaş hükmünü yürütüyor zaten. O dediğin de bir sistem düşünülebilir de ondan daha önce yapmamız gereken şeyler var, bize önce lazım olan evvela nefsimizi tanımak, yani kimliğimizi benliğimizi tanımak. Allah selamet versin Allah kolaylık versin.

BEN SİZE ŞAH DAMARINIZDAN DAHA YAKINIM.

CD-25-

اَعُوذُ بِالَّلهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru: Kaf suresi 16. Ayette وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ diyor. "Ben size şah damarınızdan daha yakınım" diyor, bu ruhu da kapsıyor mu?

C: o konuyu geçen hafta görüştük ya onun bir evvelinde nefsinizin size neyi vesvese ettiğini iyiliği de kötülüğü de size ifade ettiğini biz biliriz ve size şah damarınızdan daha yakınız. Diye ayet devam ediyor. Orada nefsinizin size ne zikrettiğini ne fısıldadığını biliriz demesi oradaki ifade latif melekût mertebesi itibariyledir. Yani ilmi manada eksi veya artı olarak ne geldiğini biliriz diyor. Şah damarı fiziki varlığımız, daha yakın olan da وَنَفَخْتُ halimizdir. Bakın orada o ayet-i kerimede insanın üç sahası ortaya çıkıyor.

Burada "*Biz şah damarından daha yakınız*" dediği diğer bir ifade ile biz O'yuz demek istiyor, ama o mertebesi itibariyle, şimdi Cenab-ı Hakk birçok yerde Ahzab suresi 56. Ayetinde إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا olduğu gibi o peygamberimizin şahsına ait bir oluşum ama hepimiz için de geçerli dir. Ahzab suresi 43. Ayette de هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ O öyle bir Allah ki hepinizin üzerine salat ve selam getirir meleklerle birlikte. Yani Cuma günü okunan, özel olarak peygamberimize getirilen selat-ı selam bu ayet Ahzab suresi 40. Ayetin مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا devamıdır. Bakın هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ Allah ve melekleri hepinizin üstüne salat ve selam getirir. Bu selat-ı selam her mertebede ayrı bir anlayış ifade eder. Niçin لِيُخْرِجَكُمْ çıkarmak için, nereden مِنَ الظُّلُمَاتِ zulmetten karanlıktan nefisten benlikten إِلَى النُّورِ nura çıkarmak için. Yani hakikata aydınlığa çıkarmak için sizin üzerinize melekler ve Allah يُصَلِّي eder.

Bu salat dendiği zaman namaz kılarlar hükmü de var içinde, selam ederler, "*Allahümme salli ala seyidine Muhammed*" dediğimiz zaman bu hal bizce tarikat mertebesi şeriat mertebesi itibariyle yerine getirilmiş olur, ama aynı ayeti Hakikat mertebesi olarak düşündüğümüzde daha da

ilerisinde Marifet mertebesi ifadeli olarak düşündüğümüzde tamamen başka sahalar çıkmaktadır. Allah ve melekleri peygamberimizin üzerine ve ondan sonra da diğer insanların üzerine de salat-ı selam getirirler. Şimdi bir kimsenin peygamberimizin üzerine salat-ı selam getirmesini anladık, ama herhangi bir kimsenin üzerine salat- selam getirilmesi nasıl bir hadisedir? Oradaki salat-ı selam o kulun hakikatı üzerine söylenen bir ifade tarzıdır. Zuhuruna suret şekline nefsi idrakine nefsi anlayışına bir üstünlük vermek için değildir. Her kul ister ehl-i küfür olsun ister ehl- hal ister ehl-i iman olsun, ister katil ister hırsız olsun ne olursa olsun ama onun özünde hakikatında Hakk'ın hakikatı vardır. Eğer Hakk'ın hakikatı yoksa zaten öyle bir varlık olmaz. Batınındaki Hakk yoksa orada suret de olmaz. Suret varsa Hakk vardır. Hakk varsa görünmek için surette vardır.

İşte orada ehl-i küfür için de genelleme yapıyor, ehl-i küfür için de bu salat vardır ama hakikatleri özleri için vardır. Ancak bunlar bu özlerinin farkında olmadıklarından bu rahmetten istifade edemezler, aradaki fark odur. Ama ehl-i hal, ehl-i iman Hakk'a iman ettiğinden batınlarına doğru yola çıktıklarından batın hakikatlarının varlığına inandıklarından velev ki sadece iman yoluyla da olsun iman yoluyla da itikad etmek gene de kişi batınına dönmektir. Çünkü iman dendiği zaman Allah'ın varlığına iman edilmiş olunmaktadır, o şekilde olduğu zaman O'nun hem suretine hem siretine batınına da o يُصَلِّى عَلَيْكُمْ üzerine geçirmekte oluyor. Bütün insanlarda Hakk'ın varlığı mevcut olduğundan ama batınında olduğundan ancak onlar bunun farkında olmadıklarından istifade edemiyorlar. Kendilerini mahluk zannediyorlar sadece şah damarı gibi fiziki zannediyorlar daha ilerisi "*daha yakınım*" hükmü onlarda geçerli olmuyor. Çünkü o saha ile ilgileri yoktur.

يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ Dendiği zaman Allah ve melekleri Nebi üzerine selat ve selam ederler, getirirler orada muhtelif bir yorum var, kesin bir yorum yok, çünkü oradaki "Salat"

kelimesini يُصَلُّونَ hem de halde olan bir hadiseden bahsediyor. Getirirler şu anda, gelecekte de dahil getirirler, Allah ve melekleri bir zaman peygambere salat getirmişlerdir diye, mazi fiilini kullanmıyor. Hal fiilini kullanıyor, getirirler, şurada otururlar, gibi. İşte falan sene burada oturmuşlardı, dendiği zaman mazi, oturacaklar, dendiği zaman gelecekten bahsediyor, ama ayet getirirler diyor, şu andan bahsediyor. Şu andan derken kişi hangi anda okumuşsa, ister gece ister gündüz ister sabah hangi anda okumuşsa o ayet faaliyettedir o anda zaten oluşuyor. Şu anda da getiriyorlar zaten. Ama bilen ayn bilinen gayr, hükmüyle kim bunu yakalayabiliyorsa ona muhatab olmuş oluyor.

Salat hakkında يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ eğer bunu namaz olarak düşünürsek, pek mümkün değildir, yani namaz fiilleri olarak Allah gelecek de kuluna karşı namaz kılacak yahut onun için yapacak o zaman o halde bu "*yusallu*" salat ederler hükmünde başka bir şey aramak gerekiyor. Zaten bütün bu alemler salat, zaten baştan sona bir salat, "Salat" tan kasıt evvela bir idrak sonra yüceltme sonra namaz içerisinde okuduğumuz tanıtma, her ayet bize bir bilgi veriyor, işte salat aslında bu demek asında sadece belirli hareketler yapmak değildir. Ama biz ona Farsçadan geçmiş "Namaz" demişiz namaz dediğimiz zaman da tek bir fiile hasr etmiş oluyoruz. "Salat" kelimesini namaz olarak karşılaştırdığımızda sınırlamış oluyorsun. "Salat" ın hakikatini sınırlamış oluyoruz.

Salat kitabında namaz yönüyle değil de, "Salat" kelimesi yönüyle araştırmak gerekiyor, yani "Sad", "Lam" "Te" o Arapça harflerde aramak gerekiyor hakikatini oradaki "Salat" sıfat mertebesi hakikatleri demektir "Sad" harfi sıfat ve saadet mertebesidir. "Lam" da Uluhiyet mertebesidir, sondaki "T" de tevhid-i ilahi tahiyyat-ı İlahiyye, temizlik ne varsa işte bu üç harf "Salat" ın hakikatını bize bildiriyor.

Yani sıfat mertebesi ile Uluhiyet hakikatlerinin gerçek tevhid ile yaşanması demektir "Salat" gerçek manada. Sadece belirli fiiller şekliyle değil, o insana görev olarak verilen "Salat" kelimesinin fıkhi bölümüdür, fıkhi anlatımıdır. Salat kelimesini bir başka şekilde daha bunu hakikat mertebesi itibariyle sıralayabiliriz, yani Sad, Lam, Te harflerini, Marifet mertebesi itibariyle de düşünecek olursak veya tarif edecek olursak "Salat" sahibinin Zat'ı ile zuhur ettiği mahalin adıdır. Salat sahibinin isimleri ile sıfatları ile fiilleri ile değil Zat'ı ile zuhur ettiği bir mahaldir salat. O mahalin adıdır. O da peygamber efendimiz (sav) dır. "*Bana bakan Hakk'ı görür*" dediği mahal o mahaldir.

Salat-ı selam, selam da hürmet babından "Salat-ı Selam" denir ya salat onun gerçek anlayışıdır, oradaki selam da "*Bu hakikatlara selam olsun*" nereden Allah'ın Zat'ından bunları idrak edenlere selam olsun, manası vardır. Peygamber efendimiz nasıl Hakikat-ı Muhammediye "Ha Mim" olarak yedi tane sırayla "Ha Mim" geliyor" Ha Mim" ile başlayan yedi sure var, onun için dualarda "Ha Mim" diye yedi defa tekrar ediliyor. Her birisi bir makam ifade etmektedir. Birinci Ha mim Mü'min suresinde, ikinci Ha mim Fussilet suresinde üçüncü Ha Mim Şura suresinde, dördüncü Ha mim Zuhruf suresinde, beşinci Ha mim Duhan suresinde, Altıncı Ha mim, Casiye suresinde, Yedinci Ha mim Ahkaf suresindedir.

Oradaki "Ha mim" bir yönüyle Hakikat-ı Muhammediye diye geçmekte, ama diğer bir ifadeyle de, *"Hakk olan Muhammed"* demektir. İsim olarak görüntüde Muhammed (sav) ama bana bakan Hakk'ı görür, dendiği zaman Muhammed zahir Hakk batına geçmiş oluyor, görünen Muhammed ama onun hakikatinde İsim olarak Muhammed hakikatinde Hakk'ın ta kendisi vardır. "Efendim Hakk insan suretine girer mi haşa beşeriyetten maddiyattan tenzih ederiz" eden etsin tabi diyecek bir şey yok. O onun düşüncesidir. Cenb-ı Hakk'ın en güzel elbisesi insanın bu halidir. Ahsen-i Takvim üzere halk edilmiş olan insan Allah'ın son ve en kemalli libasıdır. Onunla kendisini perdeler. Herkeste öyle midir değil midir o ayrı konudur, kişi kendi nefsine doğru yönlendiği zaman, Hakk'tan o kadar uzaklaşır,

kişi kendine doğru gelmeye başladığı zaman Hakk'a da o kadar yakınlaşmış olur.

Çünkü her varlığın Hakk'a giden yolu kendinden geçer dışarıdan geçmez. Çünkü zaten kendi varlığı ile Hakk onun içinde özünde hakikatindedir. Onun için bunu bilen ayn bilinen de gayr dır. Gayrıdadır gaflettedir, kendindeki değerden habersizdir. Buradaki "*Şah damarından daha yakınım*" dediği hususun da kendine göre dört mertebesi vardır, o da bu ayeti okuyan kişinin mertebesine göre değerlendirilir. Her ayeti her kişi aynı makamdan okumaz. Aynı makamdan değerlendirmez, aynı makamdan yorumlamaz, bir kişiye bir ayet-i kerime bir başka türlü lütufta bulunur yani bir başka türlü ifadede bulunur ki onun alabileceği kapasitesine göre aynı ayet diğer kimseye tamamen kapalıdır, diğer kimseye tamamen açıktır.

Yani kim ayet-i kerimeyi okuyorsa hangi yaşantı düzeyinden okuyorsa onu anlar. Ayet-i kerime de oradan ona lütufta bulunur. O makamından o mertebesinden verir. Eğer ef'al mertebesinden okuyor isek yani fizik mertebesinden okuyorsak fıkhi manada onları yapın bunları yapın şöyle yapmayın böyle yapmayın iyilik edin kötülük yapmayın diye fıkhi manada şeriat mertebesinden yani suretlerin sosyal yaşantısını düzenleyen sistemin ismi fıkıh, fıkhi kimsenin kimseye zarar vermemesi faydalı olması olmaya çalışması, buradan ayet-i kerimeye bakıldığı zaman buradan alabildiği kadar alır, ama bir kimse tarikat mertebesinde yaşıyorsa aynı ayet-i kerimeye çok daha başka türlü bakar, Hakikat mertebesinde yaşıyorsa gene başka türlü bakar, Marifet mertebesinde yaşıyorsa daha da başka türlü bakar. Ayet aynı ayettir.

Ayette bir değişiklik olmaz, ama kim ayetin neresine kadar tırmanabilmişse veya yüzebilmişse derinliğine doğru inebilmişse beş m lik derinlik bir başka türlü, 10. m si bir başka türlü 15. m sahası bir başka 20. m sahası bir başka, mercanları düşünelim her derinlikte başka, başka görüntüler vardır. Deniz dendiği zaman sadece sathi olarak suyun üstünde çırpınan küçücük dalgacıklar değildir deniz dediğimiz. İşte bir kimse denizin içine girmiş, dalgıç olarak

dalmış birisi de yüzüyor, aşağıdaki dese ki "*bu denizin içinde neler var bir görsen bir bilsen*" dediğinde yüzeyde yüzen "*hayır ben bir şey görmüyorum*" dese makul olur mu?

Dese bile kendini aldatmış olur, gerçeklerden haberi olmamış olur. Ancak burada bir tehlike var, şimdi o aşağıya inmiş de hiçbir şey yoksa orada yani hiçbir şey göremiyor da yalan söylüyorsa, veya hayel görüyorsa yukarıdakinin de bunu ispatlaması mümkün değildir. "Ya olmaz" diyecek reddedecek veya ihtiyata alacak "Olabilir belki senin dediğin de doğrudur" gibilerden. Yani aşağıya derinlere daldım yahut da ilerilere gittim yukarılara çıktım, şunu aldım bunu aldım diyenlere de ihtiyatla bakmak lazımdır. Ayrıca bu da çok mühim bir meseledir. Çünkü farkında olmadan hayali kurgular olur, zanneder ki kendisini Hakikat marifet mertebesindenim her şeyi bitirdim artık denildiği gibi ne namaza ihtiyacım var ne oruca ihtiyacım var bunlar ilkokul işleri biz oraları geçtik, diyenlere de itibar edilmemesi lazımdır. Yani hep ihtiyat gerekiyor.

Oradaki "*Ruhumdan nefh ettim*" hükmü genel olarak bakarsak "şah damarından daha yakınım" dediği yer وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي tarafıdır. Ona da ruh-u sultani ismini veriyorlar. Bu insanlık mertebesi için geçerlidir.

Bu alemde evvela Ruh-u Azam diye rabbımızın daha ziyade Allah'ımızın dememiz lazım çünkü rububiyet mertebesini de meydana getiren bu ruh mertebesidir. Allah'ımızın (cc) hu Rahman suresi 1-2-3-4 ayetlerinde ﴿١﴾ اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ diye devam ediyor, biz bunları okur okur, geçeriz, buralarda öyle muhteşem ifadeler var ki ama ancak daha evvel bahsettiğimiz gibi biraz denizin dibine doğru girmek lazım geliyor dışarıda gezerken gözlerimiz her türlü suretten etkilenirken gördüğümüz her suret mahluk bizi etkilerken yani bizim düşünce yapımızı dalgalandırırken bunların

hakikatini net olarak ilim ile idrak etmemiz mümkün olmaz. O halde yapılacak şey evvela zahirin dalgalı görüntülerinden kendimizi netleştirmeye yönelmemiz gerekecek ki net bir şey görelim. Gerek bilgi olarak gerek görüntü olarak

اَلرَّحْمٰنُ diye başladığı hadisede, "Rahman" öyle bir Rahman ki, manasınadır. عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Burada tefsirlere baktığımız zaman "Rahman Kur'an'ı öğretti" diye geçer. Genel meallerde böyledir, halbuki Furkan Suresi 59. Ayette اَلرَّحْمٰنُ فَسْـَٔلْ بِهٖ خَب۪يرًا "Rahman'ı haberi olan birisinden sor" yani Rahman'ın ne olduğunu anlamak istiyorsan O'ndan haberi olan birisinden bunu almaya bak öğrenmeye bak yazmaya bak, diye çok açık olarak ifade ediliyor. Tefsirleri açtığımız zaman "O rahmandır bağışlayıcıdır af edicidir, diye şeriat mertebesi itibariyle ifade ediliyor. O da doğru ama bütün alemlerde müessir olan bir mertebenin "Rahman" ismi ile ifade edilen bir mertebenin böyle iki üç kelime ile izah edilmesi anlatılması mümkün değildir. Ama tefekkür ehli olmayan kimseler sadece sevap kazanayım diye iyi niyetli insanlar, kötü manasında söylemiyorum yanlış anlaşılmasın, onu da demeyenler var, böylece işte بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ izahı da esirgeyen bağışlayan Allah'ın adıyla diye ifade ediliyor. Yani Rahman esirgeyen, koruyan, Rahim de bağışlayan diye geçiyor. Bu izahların kelime karşılıkları tamamen beşeri kelimelerdir. Yani beşeriyet mertebesinde kullanılan kelimelerle ifade ediliyor ama "Errahman" sahası beşeri saha değil İlahi bir sahadır. İlahi sahadaki bir kelimeyi biz alıyoruz beşeri yaşadığımız sahadaki yaşadığımıza sıkıştırıveriyoruz, Errahman oldu Errahim de oldu diyoruz.

Bunun hakikati bakın zaman zaman mevzu olur ya, "*Rahmanın rahminden doğmayan Bismillahirrahmanirrahiym olamaz*" yani o sözü söyleyemez. Tabi kelime olarak

binlercesini söyler, söylemek söylüyor demek değildir. O tekrar ediyor demektir. Besmele-i şerifi tekrar ediyor, o söylemek değildir ve de takliden tekrar ediyor demektir. Oradaki Allah lafzı Rahman lafzı Rahim lafzı hangi mertebede ise biz o mertebeyi idrak ettiğimiz zaman besmeleyi çekmiş oluruz ve o zaman da kendimiz besmele oluruz. Suri olarak besmelenin fiziki görüntüsü oluruz. Sadece lafzı kelimesi değil.

Muhiddin-i Arabi Hz leri; Cenab-ı Hakk Ahadiyetinden bir tenezzülde bulunduğu zaman Hakikat-ı insaniye olarak orası aynı zamanda Hakikat-ı Muhammediye, sıfat mertebesi olarak de ifade ediliyor, Ceberut mertebesi olarak da ifade ediliyor, Hakikat-ı İnsaniye mertebesinden ruh mertebesine tenezzül ettiği vakit yani Rahmaniyetin hakikatı ortaya çıkmaya başladığı zaman o Rahmaniyette üç ilim meydana geldi. Orada اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ dediği zaman "Rahman Kur'an'ı talim etti" bakın "Ettirdi" değil, yani Rahmaniyet mertebesi aynı zamanda Ruh mertebesidir, "Rah" gidiş yol manasınadır, "Ruh" da öyledir. Rah, Ruh hareket manasınadır. Gidiş, genişleme, açılma manasına Ruh mertebesi manası dediğimiz zaman عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Kur'an burada Zat mertebesini ifade ediyor. Yani Rahman olan Allah'ımızın sıfatı kendi hakikati daha ortada yok iken yani Rahmaniyet faaliyet sahası yok iken, ama'da iken Ahadiyet mertebesinde iken ne Rahmanın ne de diğer sıfatlarının zuhur mahali yok iken, kendileri de yok iken, evvela bunlar kendi yapacakları işi öğrendiler. Bunlar Allah'ın isimleri diye hemen ortaya gelmedi. Evvela onlar öğrendiler ne yapacaklarını. İşte اَلرَّحْمٰنُ öyle bir Rahman ki kendi görevini yapabilmesi için عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ Kur'an'ı talim etti. Yani Kur'an'dan öğrendi. Kur'an dediğimiz zaman elimizdeki musaf-ı Şerif ile birlikte Kur'an Zat'ını temsil etmektedir. Kur'an Zat'tır Allah'ın Zat'ını temsil etmektedir. O halde

Rahman olan Sıfat kendinin bağlı olduğu Allah'tan kaynaktan evvela istihkak talep etti. *"Ben ne yapacağım bana bunu öğret Allah'ım"* diye. Rahman Kur'an'ı talim etti evvela kendisi öğrendi. Muhiddin-i Arabi Hz leri orasını şahaser bir şekilde izah etmiştir. Sıradan okuyup ta anlaşılacak bir hadise değildir. üzerinde çok durulması lazım gelen bir sahadır.

Onun için Fusus-ul Hikem kolay bir lokma değildir, ama lokmaların hasıdır. Yani ilahi kelamdan sonra Yani Kur'an-ı Kerim'den sonra peygamberimizin hadis-i şeriflerinden sonra, sıraya girecek ilahi kitaplardır. Adeta bir ilhami kitaptır ki zaten kendisi de söylüyor, peygamberimizden aldığını söylüyor.

Orada Hakikat-ı İnsaniye ruh mertebesine tenezzül ettiği zaman üç marifet hasıl oldu. Kendisinde üç marifet hasıl oldu. Bunun bir tanesi marifet-i nefs, bir tanesi marifet-i mübdi, üçüncü marifet de kendisini halk edene karşı acziyet ve hakirliğini bildi. Rahman faaliyet göstermesi için bu üç hakikate ihtiyacı vardı onu öğrendi.

Evvela Marifet-i Nefs; yani Rahmaniyetin ne olduğunu (nefs o şeyin hakikatı, gerçeğidir) biz nefs dendiği zaman hemen nefs-i emmare kötü nefs olarak almışız. Nefsin gerçek manasını ve mertebeleri ile bilmezsek hiç istifade edemeyiz. Nefsi hep kötülemiş ve haksızlık yapmış oluruz. Marifet-i Nefs; yani ben neyim, ben kimim benim bu sahadaki bilgim ne olacak gücüm hareketlerim sınırım ne olacak, diye Zat'ından yani Kur'an'dan bunu öğrendi. Birincisi kendini tesbit etmesi oldu. Yani Rahman'ın kendini tesbit etmesi oldu.

2-Marifet-i Mübdi: Yani kendisine hayat veren ana bedi olarak halk eden O'na bir güç küvvet verenin de Allah olduğunu ve Allah'ın bir sıfatı olduğunun ve bu şekilde sahaya çıktığını anlaması idrak etmesi.

3-Bütün bunları yapmakla birlikte ne kadar büyük bir güce sahip olmakla birlikte bu gücün kendine ait olmadığını Allah'a ait Allah'ın Zat'ına ait olduğunu ve bunun devam etmesi için de O'na muhtaç olduğunu da idrak etti. Bu

marifeti idrak etti, anladı. İşte oradan aldığı bu bilgilerle خَلَقَ الاِنْسَانَ insanı halk etti. "Efendim İnsanı Allah yarattı" insanı Allah yarattı da bu hangi mertebeden düzenlenmiş bir şey, Bir kere "Yarattı" kelimesi yok ortada, Kur'an'da da "yarattı" kelimesi yoktur. Zahirde de yok kullanılmaması lazımdır. Ama ehl-i zahir şeriat ve tarikat mertebelerinde "yarattı" kelimesini kullanır mazurdur, çünkü yanlış da olsa o mertebelerde genel kabul görmüş bir kelime olmuştur. Onların da bir derdi yok bu konuda yarattı olsa ne olacak ki, Yaratmayı yoktan var etti diye ifade ediyorlar, bu da Hakk'a bir acizlik vermektedir. Sanki yokmuş da Allah onun Sonradan halk etmiş.

Böyle bir şey yok ki, yani Allah daha evvel onu düşünmemiş, halk etmemiş sonradan yaratmış. Zaten bu alemde yok diye bir şey yoktur. Neyse onlar kendi sahalarında onu "yarattı" kelimesini kullanadursunlar, zaten bizi de ilgilendirmiyor, tevhid ehline lazım olan irfan ehlinin yaptığı gibi, Arifler kamus-u aşktan "*yaratma*" kelimesini kaldırmışlar. Ama yerine bir şey koymak lazımdır, onların yerine "*Zuhur ve tecelli*" kelimelerini ve o kelimelerin manalarını koymuşlar. Kelimenin manası faaliyete geçerse o zaman geçerli olur.

İşte böylece ﴿١﴾ اَلرَّحْمٰنُ ﴿٢﴾ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الاِنْسَانَ yani Rahman öyle bir kabiliyete sahip ki görevli olarak Allah'tan aldığı program ve emir gereğince insanın halk edilişi O'na bağlanmış oluyor. Bu insanın halk edilişinin ikinci aşamasını belirtiyor, birinci olarak bildirilmesi İnsan Suresi 1. Ayetinde. هَلْ اَتٰى عَلَى الاِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا "*İnsan üzerinden bir zaman geçmedi mi ki o bilinen bir şey değildi.*" Bu ayet-i kerime ilk olarak bütün bu alemlerde ne varsa melekler şunlar bunlar

insanın programının yapıldığını ama daha henüz faaliyete geçirilmediğini yani tefekkür olarak Allah'ın varlığında olduğunu çünkü Ayet-i kerime öyle diyor, *"insanın üzerinden bir zaman geçmedi mi ki o anılan bir şey değildi"* O halde insanın bir programı var ama daha bu program uzun bir süre bu alemlerin halk edilişi süresi içinde uzun bir süre bekletiliyor. Ama böyle bir program var, *"Daha henüz anılan bir şey değildi"* dediği Allah'ımızın bize insandan yani ezelde bizlerden bahsettiği ilk birinci bilgi bu ayet-i Kerime iledir.

Zaten surenin ismi de İnsan Suresidir. Onun ikinci aşaması, latif aşaması da Rahman Suresi 1-2-3 ayetlerdedir. Yani Adem'in ikinci halkiyeti yani bizlerin 2.halkiyet mertebesidir. İlki Uluhiyet mertebesinde 2.si de Sıfat mertebesinde Rahmaniyet mertebesinde ilki programı 2. Olan da latif ilmi suret olarak halk edilmesi.

Bakara Suresi 30 ayette وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّى جَاعِلٌ فِى الْاَرْضِ خَلِيفَةً *"O vakti hatırla ki rabbın… meleklere şöyle demişti"* hükmü ile belirtilen yönü ise 3.aşamasıdır. biri Zat, mertebesi diğeri Sıfat mertebesi, buradaki de Esma mertebesi itibariyledir. O vakti hatırla diye bir üçüncü şahıs var, bunlara pek dikkat etmezler edilmez, Allah Rab olan ben Adem'i halk ettim demiyor ki, *"O vakti hatırla ki rabbın… meleklere şöyle demişti"* daha evvel olan bir hadiseyi bu şekilde bize bildiriyor. İşte orası da Rahmaniyet mertebesidir. Rahman kaynağı orası olduğu için, aktardığı yerin rububiyet mertebesi olduğu ve oradaki hadiseleri bize anlatıyor. Eğer burası bize esma mertebesinden anlatılmış olsaydı وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ zaman "Rab olan Ben meleklere dedim ki" derdi ama böyle değil, "Rabbın meleklere dedi ki" bir üçüncü makam tarafından bize aktarılmaktadır. Orası bütün tafsilatı ile birlikte geldiği zaman bu hadisenin kemalinde fiziki vücuda

giriyorlar iken وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي diğer ayetlerde bu hadiseyi belirtirken böyle devam ediyor. İşte bu bizim insanlığımızın ruh mertebesinin beşeriyete dönük yüzüdür. Buna Ruh-u Sultani deniyor. Onu da tarif ederlerken şöyle diyorlar, Ruh-u Azam ve Ruh-ul Kuds'ün Bakın Ruh-u Azam Zat mertebesi, Ruh-ul Kuds de sıfat mertebesi, Rahmaniyet mertebesi, bu ikisinin, kudsiyette olanlar bunlar daha zahire çıkmıyor, bunun zuhura çıkışı "Ruh-u Azam ve Ruh-ul Kuds'ün mahluka dönük yüzüdür" diye tarif ediyorlar Adem hakkında, insan hakkında. Onlarda daha henüz mahluka dönük yüz yok, işte tecelli tecelli yoğunlaşarak diye tabir edelim, Ruh-u Azam ve Ruh-ul Kuds'ün وَنَفَخْتُ mahluka dönük yüzüdür, aldığı isimdir وَنَفَخْتُ Buna da Ruh-u Sultani deniyor, yukarıya doğru tekrar dönüş seyr-i sulukta bu Museviyet mertebesine kadar getiriyor. وَنَفَخْتُ Hakikati Ruh-u Sultani museviyet mertebesine kadar geriye çıkartabiliyor. Çünkü zuhura çıkmış olduğundan yani mahluk yüzü ile görülmüş olduğundan halik'a daha henüz dönme kabiliyeti yoktur. Yani kendi hakikatına sıfatına Zat'ı'a dönme kabiliyeti yoktur. Neden çünkü Araf suresi 143 لَنْ تَرَانِي çünkü, göremezsin diyor. İşte Ruh-u Sulatani denen وَنَفَخْتُ diye ifade edilen o ruh-u latif bir yere kadar getiriyor, mahluk mertebesinin ulaşacağı en üst mertebeye kadar getirebiliyor. Yani tenzih. Tenzihte geçerli olan ötelerde bir Allah anlayışı var ötelere ulaşmak mümkün değil ki. Ulaşsaydı Musa (as) ulaşırdı, لَنْ تَرَانِي ona söylenmezdi. İşte buradan sonra İseviyet mertebesine ulaşmak için İsa

(as) hakkında belirtilen Bakara 253 ayetinde وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ Biz O'nu Ruh-ul Kuds ile tasdik ettik, destekledik yücelttik demesi Museviyet mertebesini araştıran makam orasıdır. Eğer biz bunun farkında değilsek istediği kadar tevhid ehliyiz Allah birdir her yerde Allah vardır, diyelim sadece lafını yapmış oluruz. Bu hakikat idrak edilmedikten sonra وَأَيَّدْنَاهُ gücü almadıktan sonra biz Allah' birledik de desek biz bütün alemde Hakk'tan başka bir şey yoktur da desek yine aslımız itibariyle tenzih makamında yaşamaktayız. Ancak tenzih iki türlüdür, birisi mutlak tenzih, kadim tenzih, birisi de hayali tenzih, beşeri tenzih. Biz hayali beşeri tenzihi "Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih ederiz" bu sözümüzü gerçek tenzih zannediyoruz. Bu lafsi beşeri tenzihtir. Mutlak tenzih Ankebut Suresi 6. Ayette إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ "Allah alemlerden ganidir" denilen sahadır mutlak tenzih. Oraya da zaten tevhid ehli olmadan onu da anlamak biraz kolay olmaz.

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşeallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:

14. İrfan mektebi, “Hakk yolu”nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah   (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtiha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ’sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has “Selâm” (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:

----

6. İslâm’da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, “Hakk yolu”nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR’ÂN VE HADÎS :
2. VEHB   : Hakk’ın hibe yoluyla verdiği ilim.

3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:

28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsiyye:

67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. Îman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
83- 2013 Umre dosyası.
84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
94- Mescid-i Dırarr-Kubbet-ul Kara.
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
97- 2015 Umre dosyası.
98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
101- Bosna Hersek dosyası.
102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
104-Hacc Umre ve hakikatleri.

105-Cemo ve Farko.
106-(2016) Umre dosyası.
107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
110-19-53-Şeker risalesi.
111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
125-2018 Umre dosyası
126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
134-2-Sohbet arası sohbetler.
135-3-Sohbet arası sohbetler.
136-4-Sohbet arası sohbetler.
137-5-Sohbet arası sohbetler.
138-6-Sohbet arası sohbetler.
139-7-Sohbet arası sohbetler.
140-8-Sohbet arası sohbetler.
141-9-Sohbet arası sohbetler.

142-10-Sohbet arası sohbetler.
143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.
152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.
155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has “Selâm” (13)

8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
7-105-Cemo ve Farko.

8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün=
(162+100=262)

Meryeme nefy eden Ruhul Kudüsten,
Havarilere inen nefis yemekten,
Çarmıha gerilen İsa Mesihten,
Ruhdan, Kudüsten, tasdikten sor bizi.
NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (160-28)
GÖNÜLDEN
ESİNTİLER
NECDET ARDIÇ
İZ-TERZİ BABA
MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER
(KİTAP - 160-28)
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (160-28)